

vizyon

temmuz-ağustos 2007
sayı: 5

BarışaRock'a geri sayım başladı • Ajda Pekkan ve Enrico Macias •
Söyleşileriyle: Fatih Erkoç, Sezen Cumhuri Önal, Tuğrul Paşaoğlu,
Cahit Berkay • Tarihin sesli tanıkları 45'likler ve Mehmet Ö. Alkan •
Korsanın Seyir Defteri • Ahmet Adnan Saygun • Live Earth • Pilot
bölgelerde lisanslama atağı • Mevlana Yılı etkinlikleri • Haberler

KORSAN MÜZİK

ALMAK SATMAK İNDİRMEK

HİRSİZ- LİKTİR!

MESAM • MSG • MÜYAP • MÜYORBİR
KORSANLA MÜCADELE PLATFORMU

mesam

BarışaRock, Barış'a Rock

Merhabalar,

Sıcak zaman zaman dayanılmaz safhaya ulaşıyordu. Bir taraftan serin yerler bulmaya çalışıyor, bir taraftan işimizi yapıyorduk. Güzel bir sayıyı bitirmek üzere olduğumuzu hissediyor, çeşitli konulara son halini vermeye çalışıyoruz. Bu sayıda neler yoktu ki!

Mehmet Ö. Alkan ile İstanbul Üniversitesinde 45'lik plaklar eşliğinde anlattığı tarih derslerini ve 45'lik plakların dünyasını konuşmuştuk.

Fatih Erkoç samimi bir dille müzik geçmişini ve yeni albümü "Kör Randevu" yu paylaşmıştı bizlerle. 100. doğum yılında sayfalarımıza taşıyarak Adnan Saygun'u anmış, pop müziğimizin meşhur siması Sezen Cumhuri Önal ile tarihimizin eskimeyen sayfalarını, eskimeyen şarkılarını ziyaret etmiştik.

Komşu bir sektöre, yayıncılık sektörüne kulak verip, ortak sorunlarımızı ve birarada yapılabilecekleri tartışmaya açmaya çalışmıştık. Müziğin usta kalemlerinden Murat Meriç Ajda Pekkan-Enrico Macias buluşmasından hareket etmiş, bizleri Enrico'nun memleket popuna katkılarına ve Ajda-Enrico buluşmalarının tarihine götürmüştü.

Kapak konumuz ise BarışaRock etkinliği idi. Söyleşiler yaptık, kapak konusunu hakediyor dedik kapak çalıştık. Bu ne gereksiz rastlantıdır ki, tam biz BarışaRock yazısı ile uğraşırken başka bir Barış bize zamansız ve acı bir sürpriz yaptı. Ansızın gelen saçma bir haber, umutsuzluğun kesin olduğu anlara zor sığan, ama "henüz çok erken" hıçkırıklarını bozmaya çalışan, derinlerimizden gelen umutlu bekleyişler. Sonra Barış'ı gerçekten kaybetmiş

olduğumuzu inatçı kalplerimize kazıyan bir şarkı, Islak Islak. O Cem Karaca'nın açtığı yola çıkmış, Türkçe sözlü rock müziğe daha bu genç yaşında ciddi katkılar yapmaya başlamıştı. Olgunluk döneminde kimbilir bizleri nerelere götürecekti. Görünen köy kılavuz istemez misali, büyük işler bekliyorduk Barış'tan.

Barış sadece müzisyen değildi. O savaşa karşı platformların müdavi mi, nereye çağrılırsa koşan gerçek bir barış sevdalısı, yürekli bir aktivistti.

Gelin bu sene "BarışaRock'ı" "Barış'a Rock" olarak hep birlikte kutlayalım....

vizyon

Yayınlayan
Türkiye Müsiki Eseri Sahipleri
Meslek Birliği MESAM

Sahibi: MESAM adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ali Rıza Binboğa

Danışma Kurulu
Ali Rıza Binboğa, Suavi, Turhan
Taşan, Ahmet Selçuk İlkan, Ali Coşar,
Ali Yavuz, Cahit Berkay, Faruk Demir,
Hasan Saltık, Orhan Gencebay, Ali
Tekintüre

Yayın Kurulu
Necmettin Ovacık, O. Suat Özçelebi,
Bülent Eröz, Taner Koçak, Esra
Okutan, Aslı Karataş Kalkan

Yayın Yönetmeni
Taner Koçak

Yayın Koordinatörü
O. Suat Özçelebi

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Aslı Karataş Kalkan

Katkıda bulunanlar
Önder Kızılkaya, Gökçe Pehlivanoglu
Aydan Çelik, Hülya Erdem, Murat Meriç

Fotoğraf Editörü
Sinan Kesgin

Grafik
Didem İncesagır

Baskı
A4 Ofset Matbaacılık
Tel.: (212) 281 64 48

Yayın Yönetim ve Yazışma Adresi
MESAM
Sıracevizler cad. Esen sok. Saruhan Plaza No:6 Kat:6
34381 Bomonti / Şişli / İstanbul
T: +90 212 296 99 10 (pbx) F: +90 212 296 99 24-26
www.mesam.org.tr

Yapım Tasarım
SİTA Politik Danışmanlık ve Yayıncılık Hizmetleri A.Ş.
Ortaklar cad. Mevlüt Pehlivan sk. No:4-11
Mecidiyeköy-İstanbul
T: +90212 2665440 F: +90212 2664991
www.sita.com.tr

TETRA İletişim Hizmetleri Ltd. Şti.
Halaskargazi cad. Sait Kuran İş Merkezi No:301-5
Şişli-İstanbul
T: +90212 219 96 76 F: +90212 23133 37

Reklam
MESAM
Sıracevizler cad. Esen sok. Saruhan Plaza No:6 Kat:6
34381 Bomonti / Şişli / İstanbul
T: +90 212 296 99 10 (pbx) F: +90 212 296 99 24-26
www.mesam.org.tr

Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın. 2 ayda bir çıkar
Vizyon dergisi MESAM üyelerine ücretsiz olarak gön-
derilir. Yazılarda ileri sürülen görüşlerin sorumluluğu
yazarlarına aittir. Dergiden kaynak gösterilmek
koşuluyla alıntı yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

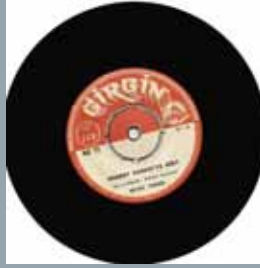

BarışaRock
Sarıyer Mehmet
Akif Piknik
alanında 5. kez
barış için
toplaniyoruz

14

Pilot Bölgeler
Meslek birlikleri
temsilcilikleri,
toplu lisanslama
için Bodrum ve
Marmaris'teydiler

26

45'likler
Siyaset bilimci ve
tarihçi Mehmet
Ö. Alkan ile
45'liklere
yanstyan
tarihimiz

30

Fatih Erkoç
ile yeni albümü
"Kör Randevu"
üzerine bir
söyleşi

36

**Enrico
Macias**
Ajda Pekkan ile
2. kez sahneyi
paylaşan
Enrico'nun Türk
popuna katkısı
büyük

40

**Türk popunun
şövalyesi Sezen
Cumhur Önal**
ile söyleşi

50

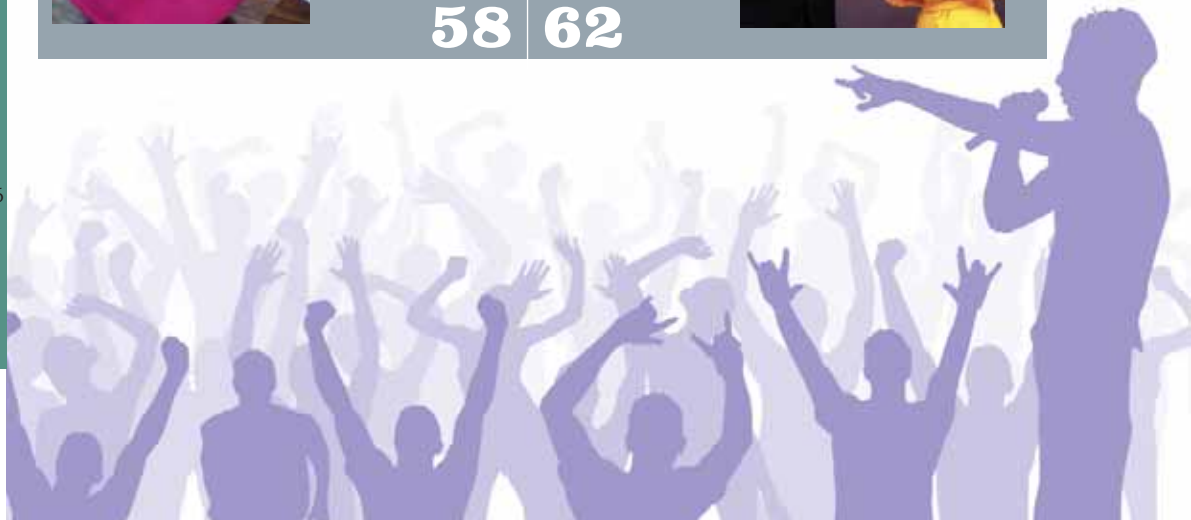

Mevlana Yılı
Etkinlikleri
konserler, dans
gösterileri ve
sergilerle devam
ediyor

58

**Bu sene seyirci
kaldığımız
Live Earth
sayesinde Al
Gore'u konuk
ettik**

62

Şişli Belediyesi telif denetiminde pilot bölge oldu

Şişli Belediyesi, iki aylık bilgilendirme, bilinçlendirme kampanyasının ardından 1 Eylül'den itibaren, Meslek Birlikleri ile birlikte ilçede bulunan işletmelerde telif yasasına uyulup uyulmadığı konusunda denetim yapacak

Suavi, Ali Kocatepe, Garo Mafyan, Mustafa Sarıgül, Ali Rıza Binboğa

Şişli Belediye Başkanı Mustafa Sarıgül, 16 Haziran 2007 günü belediye binasında bir basın toplantısı düzenleyerek telif haklarını ihlal edenlere yönelik belediyenin yapacağı çalışmalara ilişkin bilgi verdi. Toplantıya MESAM Başkanı Ali Rıza Binboğa, MESAM Başkan Yardımcısı Suavi, MESAM Yönetim Kurulu üyeleri Ali Yavuz ve Ali Tekintüre, MSG Başkanı Garo Mafyan, MÜYORBİR Başkanı Ali Kocatepe, MÜYORBİR Genel Sekreteri Ali Rıza Türker ve sanatçı Deniz Seki katıldı. Toplantıda konuşan Sarıgül, "5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na uymayan gazino, bar, otel ve diğer umuma açık yerleri önce telif haklarını ihlal etmemeleri konusunda bilinçlendireceğiz. Eylül ayına kadar süren bu çalışmanın ardından yasalara uymayanlara ceza vereceğiz" dedi. 3 günden 20 güne kadar kapama cezası verme yetkileri olduğunu hatırlatan Sarıgül, belediye olarak üzerlerine düşen görevi yapacaklarını ve emek hırsızlığına son vereceklerini belirtti. Sarıgül şöyle devam etti: "Emek hırsızlığının Şişli'de son bulması için bugün buradayız. 1 Eylül'e kadar, bilinçlendirme kampanyamız devam edecek. Broşürlerimizi, afişlerimizi bastıracağız, Nişantaşı bölgesi başta olmak üzere yoğun şekilde çalışacağız. Ama 1 Eylül tarihinden itibaren sivil zabıta ekiplerimiz, sivil elemanlarımız aracılığıyla lisanslarını ödemeyen işletmelere, yasalar bize izin verdiği şekilde cezai işlem uygulayacağız."

Toplantıya katılan birlik başkanları Mustafa Sarıgül'e

desteğinden dolayı teşekkür etti. Söz alan MESAM Yönetim Kurulu Başkanı Ali Rıza Binboğa şöyle konuştu: "Şişli'den böyle bir çalışmanın başlaması bizi çok heyecanlandırdı. Binlerce besteci arkadaşımız, Şişli Belediyesi'nce yapılacaklara sonuna kadar inanacaklar. Şişli'den başlayan bu çalışmanın diğer belediyelere de örnek olacağına inanıyorum. Türkiye'de 800.000 noktanın, bu ülkenin kültürel geleceğine katkıda bulunan üyelerimize borcu var. Mutlak surette bunun ödenmesi gerekiyor. İki ay boyunca sürececek bilgilendirme kampanyasında kendi özgür iradeleriyle gelip lisanslarını ödeyen esnaf dostlarımıza, katılıma göre % 30 - % 40'lara varan indirimler uygulayacağız. Böylece dışarıda korsan olarak görülen ülkemizi yasal bir ülke haline getireceğiz".

MESAM Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Suavi ise "Bu sürece katkıda bulunan herkese teşekkür ediyorum. Telif haklarını kavramak, gelişmiş birey ve vatandaş olma bilincidir. Kullanıcıların mutlaka bu olgunluğa erişmesi gerekiyor. Ayrıca bu çabanın ulusal ve uluslararası bir saygınlığı da var. Çünkü bu ciddi bir memleket sorunu. Uluslararası arenada Türkiye'nin korsan cenneti bir ülke olarak adlandırılmasının önüne geçecek en önemli argümanlardan birisi gelişmiş bir Türkiye profili çizmektir. Bu adımın çağdaş bir Türkiye yaratmak adına çok önemli olduğunu düşünüyorum." dedi.

3. altın elma tsm beste yarışması sonuçlandı

Amasya Valiliği'nin Türk Sanat Müziği repertuvarına yeni eserler kazandırmak amacıyla düzenlediği "Altın Elma Türk Sanat Müziği Beste Yarışması-2007" 'nin finali, 9 Haziran 2007'de gerçekleştirildi.

Büyük ilgi ve geniş bir katılımın olduğu yarışmaya katılan 509 eser, yarışma ön jürisi tarafından incelendi ve finale kalmaya değer görülen 10 eser tespit edildi. 9 Haziran Cumartesi akşamı Mustafa Yolaşan'ın sunduğu gecede; finale kalan eserler TRT sanatçıları tarafından seslendirildi.

Başkanlığını Amasya Valisi M.Celalettin Lekesiz'in

yaptığı, Türk Müziğine gönül vermiş Ali Şenozan, Avni Anıl, Erol Sayan, Hasan Esen, Hüsamettin Olgun, Kutlu Payaslı, Necip Gülses, Özgen Gürbüz ve Turhan Taşan gibi değerli sanatçılardan oluşan final jürisi, ilk üç dereceye giren ve mansiyon alan eserleri belirledi. Ödüle layık görülen eserlerin, bestekar ve güftecileri aşağıdaki gibidir:

Derece	Rumuz	Makam	Şarkının İlk Satırı	Bestekarın Adı Soyadı	Güftekarın Adı Soyadı
1. Eser	Şakır	Muhayyer	Nice Dağın Pınarında	Aziz Gökmen (Mesam Üyesi)	Kaya Bekat (Mesam Üyesi)
2. Eser	Yasen	Şedaraban	Bir Güzel Kız Şu Gönlümü Aldı Da Gitti	Osman Aksu	Osman Aksu
3. Eser	Sensiz	Kürdi	Sevgilim Nerdesin Haber Yok Senden	Cavit Ersoy (Mesam Üyesi)	Şahin Çangal (Mesam Üyesi)
Mansiyon	Canık	Nihâvend	Ne Olur Açıl Da Gel Çiçek Çiçek	Fâruk Şâhin (Mesam Üyesi)	Kani Soylu (Mesam Üyesi)
Mansiyon	Çiçek	Hicaz	Gizlenmiş Gönlünde Bir Dağ Masalı	Abdullah Kantar	Mehmet Ekrem Çeken
Mansiyon	Kızan	Nikriz	Zeybeğimi Birkaç Kızan Vurdular	Ferhat Sarmusak (Mesam Üyesi)	Necip Fazıl Kısakürek
Mansiyon	Nisan	Uşşak	Hasretin Onulmaz Bir Yara Bende	Cahit Deniz (Mesam Üyesi)	Cahit Deniz (Mesam Üyesi)
Mansiyon	Sürel	Evç	Yollarda İzin Yok Yine	Yılmaz Yüksel (Mesam Üyesi)	Güngör Fahri Tüzün
Mansiyon	Şıfıf	Mâhur	Tanrı Huzuruma Sev De Gel Dedi	Abdulgani Takmaz (Mesam Üyesi)	Ali Abdülkerimoğlu
Mansiyon	Yandım	Karcıgar	Sana Şiir Yazdım, Aşkımı Yazdım	Mahmut Oğul (Mesam Üyesi)	Yalçın Benlican (Mesam Üyesi)

Ödüle layık görülen tüm eser sahiplerini tebrik eder, başarılarının devamını dileriz...

kadıköy belediyesi

“tsm yarışmaları-2007” sona erdi

Kadıköy Belediyesi'nin düzenlediği ve KASDAV (Kadıköy Belediyesi Sağlık ve Sosyal Dayanışma Vakfı) Müzik Gönüllülerinin katkılarıyla gerçekleştirilen Türk Sanat Müziği yarışmalarının sonuçları belli oldu. 6 yıldır “Beste”, “Güfte”, “Saz Eserleri” ve “Amatör Ses” olmak üzere 4 dalda düzenlenen yarışmaya, bu yıl 830 beste, 953 güfte, 103 saz eseri ve 83 Ses müracaatı oldu. Jüri tarafından finale layık görülen 10 beste, 10 güfte, 10 saz eseri ve 13 ses yarışmacısı, 1-2 Haziran 2007'de Caddebostan Kültür Merkezi'nde seyirci ve

jüri önünde saz ekibi eşliğinde yarıştı. Kadıköy Belediye Başkanlığı tarafından dereceye girenlere her dalda ayrı ayrı olmak üzere 1.ye 1.500.-, 2.ye 1000.-ve 3.ye 500.-YTL para ödülü verilirken, tüm finalistler ve jüri üyeleri de plaket ile onurlan-

dırıldı.

KASDAV Müzik Gönüllüleri Yönetim Kurulu Başkanı Nesibe Müsevitoğlu kazananlara para ödülleri Belediye Başkanı Av.Selami Öztürk adına verirken, plaketleri de KASDAV Vakıf Başkan yardımcısı İnal Aydınnoğlu ile birlikte dağıttı.

“Türk Sanat Müziği Yarışmaları-2007” Sonuçları

“Tsm Amatör Ses Yarışması”

Birinci: Emrehan Kuranel

İkinci: Yaprak Sayar

Üçüncü: Ferhat Şimşek

Finalistler: Abdullah Evren Ersin, Alper Demirel, Ayfer Serttaş, Devran Keleş, Esra Okur, Feyza Tecirlioğlu, Fikret Yasin Özpağda, Hakan Tanrıverdi (Mesam Üyesi), Hilal Öner, Serkan Tezcan

Amatör Ses Yarışması Jürisi: Necdet

Tokatlıoğlu, İnci Yaman, Hayri Pekşen, Ertan Ersoylu, Suna Zincirkiran, Ayhan Çağlı, Gürhan Yaman, Aleaddin Pakyüz

“Tsm Beste Yarışması”

Birinci: Mithat Akgökçe (Mesam Üyesi)

Rumuz: Kılıç “Akşam Güneşi”

Söz Yazarı: Sevinç Atan (Mesam Üyesi)

İkinci: Bülent Nuran (Mesam Üyesi)

Rumuz: Gönül “Gönlüme Dolupda”

Söz Yazarı: Ömer Umutlu (Mesam Üyesi)

Üçüncü: Hüseyin Soysal (Mesam Üyesi)

Rumuz: Diyar “Özlem”

Söz Yazarı: Güngör Özmen

Finalistler: Ertuğrul Ottekin (Mesam Üyesi)

Rumuz: Sevda “Sevda Türküsesü”

Söz Yazarı: Ertuğrul Ottekin (Mesam Üyesi)

Fâruk Şâhin (Mesam Üyesi) Rumuz: Hüzün

“Yağmurları Düşer Gözümde”

Söz Yazarı: Ferhat Sarmusak (Mesam Üyesi)

Rumuz: Sihir “Hayatı Paylaşırken”

Söz Yazarı: Sevinç Atan (Mesam Üyesi)

Harika Murteza Rumuz: Selam “Biz Ezelden

Sarhoş Geldik” Söz Yazarı: Nagehan Akay

Ömür Gençel (Mesam Üyesi) Rumuz: Bahçe

“Yanağında Ben Olsam”

Söz Yazarı: Turhan Taşan (Mesam Üyesi)

Ömür Gençel (Mesam Üyesi) Rumuz: Çınar

“Senden Uzak Kalınca”

Söz Yazarı: Sami Derintuna (Mesam Üyesi)

Sinan Sipahi (Mesam Üyesi) Rumuz: Yiğit-

“Nemlendi Yine Gözlerin”

Söz Yazarı: Özgen Bilgisel (Mesam Üyesi)

Beste Yarışması Jürisi: Bilge Özgen, Hüsnü

Üstün, Mahmut Oğul, Zeynettin Maraş, Rıdvan

Tandoğan, Özcan Korkut, Sadun Aksüt

“Tsm Güfte Yarışması”

Birinci: Sevinç Atan (Mesam Üyesi) Rumuz:

Hülya “Bir Şarkıydı Yaşamak”

İkinci: İsmet Tahtacıoğlu (Mesam Üyesi) Rumuz:

Bengi “Seni Candan Severim”

Üçüncü: Yüksel Çelik Rumuz: Bahar 3

“Sevmenin Zamanı Olmaz”

Finalistler: Galip Kurdoğlu (Mesam Üyesi)

Rumuz: Çiçek 1 “Seni Çok Özledim”

Galip Kurdoğlu (Mesam Üyesi) Rumuz: Duygu

“Seni Düşünüyorum”

Hıfzı Altümsek (Mesam Üyesi) Rumuz: Kolye

“Anlamazsın Ki”

Hıfzı Altümsek (Mesam Üyesi) Rumuz: Halay

“Eski Bir Resmimi Gördüm”

İsmail Gökçe Rumuz: Kanar “Gelirim”

Mustafa Akaydın Rumuz: Deniz

“Döndüremem Ki”

Nihat Özgüven (Mesam Üyesi) Rumuz: Ramak

“Artık Mehtap Vurmuyor Gece Sahillerime”

Güfte Yarışması Jürisi: Aşkın Tuna, Ümit

Gürelman, Cansın Erol, Mithat Özyılmaz, Halit

Çelikoğlu, Erol Güngör, Mustafa Sevilen, Osman

Nuri Özpekel

“Tsm Saz Eserleri Yarışması”

Birinci: Burhan Kul Rumuz: Mavi

İkinci: Ertuğrul Ottekin (Mesam Üyesi)

Rumuz: Derya

Üçüncü: Alper Demirel Rumuz: Scscs

Finalistler: Ali Polattemir Rumuz: Keşif

Danyal Mantı (Mesam Üyesi) Rumuz: Neva

Danyal Mantı (Mesam Üyesi) Rumuz: Elhan

Danyal Mantı (Mesam Üyesi) Rumuz: Nazar

Hüseyin Soysal (Mesam Üyesi) Rumuz: Ege

Sezgin Ergül Rumuz: Murat

Şeref Gülsün Rumuz: Pınar

Saz Eserleri Yarışması Jürisi: Hüsnü Üstün,

Halil Karaduman, Şeref Çakar, Deniz

Bakırcıoğlu, Atilla Gündüz

4 meslek birliği bmd ile anlaştı... mağazalar telif ödeyecek

Müzik endüstrisinin temsilcisi 4 meslek birliği ile Birleşmiş Markalar Derneği (BMD) arasında devam eden görüşmeler anlaşmayla sonuçlandı. Konuyla ilgili düzenlenen basın toplantısına MESAM Başkanı Ali Rıza

Binboğa, MESAM Yönetim Kurulu yesi Orhan Gencebay, MSG Başkanı Garo Mafyan, M-YAP Başkanı Bülent Forta ve MÜYORBİR Başkanı Ali Kocatepe, BMD Başkanı Ali Murad Kızıtaş ile sanatçılar katıldı. BMD Başkanı Ali Murad Kızıtaş, varılan anlaşma ile BMD yesi markaların, mağazalarında yayınladıkları müzik eserleri için telif hakkı ödeyeceklerini söyledi ve devam etti: "BMD olarak Türkiye'nin en tanınmış yaklaşık 120 firmasına ait 250'ye yakın markayı temsil ediyoruz. Yaklaşık 200 bin kişiye istihdam olanağı sağlıyoruz. Böylesine önemli büyüklüklere sahip olan bir kurum olarak telif hakları sorununun tüm meslek birliklerini kapsayacak şekilde ve kesin olarak üzülmesi

amacıyla 2005 yılı sonlarında yeni bir girişim başlattık. Bunun sonucunda, mağazalarda kullanılan müzik eserleri ile ilgili telif haklarının eksiksiz ve sorunsuz olarak ödenmesi amacıyla, dört müzik meslek birliğiyle özel protokoller hazırladık. yelerimiz, meslek birlikleriyle ticari olarak kabul edilebilir boyutlardaki tarifeler üzerinden anlaşarak müzik eseri kullanım sözleşmeleri imzaladılar. Böylece, ye firmalarımız, telif hakkı denmiş ve kullanım izni alınmış müzik eserlerini mağazalarında gönül rahatlığıyla değerlendirebilecekler" dedi.

MESAM Yönetim Kurulu Başkanı Ali Rıza Binboğa ise konuşmasında Türkiye'de yerli ve yabancı eser sahiplerinin haklarının takibi, tahsili ve dağıtımını sağlamak üzere faaliyet gösterdiklerini ifade ederek, imzalanan protokol ile işbirliği sürecine girdiklerini söyledi. BMD yeleri ile mağaza faaliyetleri sırasında yayınladıkları müzik eserlerini yasal platformda kullanmak üzere lisans sözleşmeleri imzaladıklarını bildiren Binboğa, "Böylece ağdaş bir ülkede, ağdaş düşünen, telif hakları ile ilgili üzerlerine düşeni yapan bu kurumlara eser üretenler adına kutlarız" dedi.

meslek birlikleri aynı zamanda tatile giriyor

Müzik alanında faaliyet gösteren 4 meslek birliği (MESAM, MSG, MÜYAP, MÜYORBİR), "Ortak Hareket Planı" erevesinde; 01/08/2007 - 15/08/2007 tarihleri arasında 10 işgünü "Ortak Toplu Tatil Uygulaması" na karar vermiştir.

Bu tarihler arasında Meslek Birliklerinde sadece "ek çoğaltım ve ihraç işlemlerinin" yapılabilmesi için personel bulundurulacak olup, diğer tüm birimlerinde toplu tatil uygulanacaktır.

Tatil ncesi son çalışma günü 31 Temmuz 2007 Salı günü, tatil sonrası ilk işgünü ise 15 Ağustos 2007 arşamba günüdür. İlgili kurum, kuruluş ve üyelerimize önemle duyurulur.

3. aşıklar bayramı kars'ta yapıldı

"Türkiye Murat Çobanoğlu Aşıklar Bayramı" 4-6 Mayıs tarihleri arasında düzenlendi. Kars Belediye Başkanını Sn. Naif Alibeyoğlu'nun girişimleri sonucu bu yıl 3. kez düzenlenen Aşıklar Bayramı, 230 aşığın katılımıyla 3 gün boyunca geç saatlere kadar yarışma ve atışmalarla devam etti.

Aşıklar Bayramı Düzenleme Kurulu Başkanı Devlet Sanatçısı ve aynı zamanda MESAM Teknik Bilim Kurulu Başkanı Aşık Şeref Taşlıova, yakın arkadaşı Aşık Murat Çobanoğlu adına Kars'ta yapılan Aşıklar Bayramından feyiz aldığını ifade ederek şunları söyledi: "Aşık Murat Çobanoğlu adına Türkiye Aşıklar Bayramı'nın, UNESCO mahiyetinde Berlin'de, Londra'da, Brüksel'de, ve Viyana'da olmasının planı Avrupa'da şu anda projelendirilmiş durumda. Belediye Başkanı Naif Alibeyoğlu'nun yapmış olduğu bu büyük kültür hizmeti, bizi Avrupa Birliği'ne kültür adına daha erken götürecektir."

Yarışmada birinci olan aşıkların isimleri şöyle; Divan Türünde Atışma (Doğaçlama) Dalında Aşık Şenlik Ödülü Sümmanoğlu Mahlaslı Hüzeyin Yazıcı (Bursa), Dudak Değmez (Leb Değmez) Doğaçlama Dalında Aşık İlhami Demir Ödülü Öksüz Ozan Mahlaslı Ahmet Yıldırım (Konya), Aşık Üzeyir Pünhani Jüri Özel Ödülü Turabi Mahlaslı Temel Şahin (Bursa), Güzelleme Dalı (Doğaçlama) Fuat Çerkezoğlu (Erzurum), Aşık Zülali Jüri Özel Ödülü Murat Tanrıverdi (Sivas), İrticalen Şiir Dalında (Gazi Kars'ın Bağrında Çobanoğlu) Şahinoğlu Mahlaslı Bekir Sami Özsoy (Manisa), Memleket Türküsü (Doğaçlama) Dalında Gülhane Mahlaslı M.Ali Sarıgül (Erzurum), Karcaoğlu Jüri Özel Ödülü Derdiyar

Mahlaslı Murat Tanrıverdi (Sivas), Şiir (Kars Ve Kars Kalesi) Dalında Şahinoğlu Mahlaslı Bekir Sami Özsoy (Manisa), Karslı Aşık Bahri Jüri Özel Ödülü Melek Temel (Ankara), Şiir (Türkiye Geneli Sevgi Ve Kardeşlik) Dalında Ahmed Mahlaslı Ahmet Taşkın (Karabük), Ustamalı Hikaye Dalında Ladikarslı Mahlaslı Ali Rıza Ezgi (İzmir), Bilal Esrarı (Kars), Aşık İslam Erdener Jüri Özel Ödülü Kaptani Mahlaslı Mehmet Köse (Sivas), Atışma Dalı (Doğaçlama) Fırgani Mahlaslı Sefer Taşkıran (Antalya), Yunus Emre Jüri Özel Ödülü Arif Çiftçi (Kars)

AŞIK MURAT ÇOBANOĞLU KİMDİR?

Murat Çobanoğlu 1940'ta Kars'ın İstasyon mahallesinde doğdu. Annesi Lala (La'li) Hanım, babası Aşık Gülistan'dır. Karısının erken ölümü dolayısıyla oğlunu o büyütüp yetiştirdi. İlkokul öğrenimi gören Murat Çobanoğlu çocukluğunda babasının saz çalışmasını dinledi, ama ona özenmedi. Ancak 1951'de gördüğü bir düş üzerine tutumu değişmiş ve saz çalmaya, şiir ve türküler söylemeye başladı.

Murat Çobanoğlu Artvin, Konya, Erzurum ve Mu'tta yapılan yarışmalarda dereceler aldı. Özellikle atışma dalında başarı gösterdi. Saza hakimiyeti ve kendine özgü sesiyle ilgi çekti. Kars'ta "Çobanoğlu Halk Ozanları Kahvesi"ni açıp işletti. Yurt içinde ve dışında düzenlenen bazı şenliklere katıldı. 1965'e kadar Devrani, 1967'ye kadar Yanani, ondan sonra da Çobanoğlu takma adını kullandı.

Murat Çobanoğlu 1999-2003 yılları arasında MESAM Denetleme Kurulu Üyesi görevinde bulundu. 26 Mart 2005 tarihinde Ankara'da vefat etti.

‘telif zirvesi’ brüksel’de gerçekleşti

Charles Aznavour

Avrupa Birliği'nin başkenti Brüksel, 30-31 Mayıs 2007'de "Telif Zirvesi"ne ev sahipliği yaptı. Kültürel çeşitliliğin Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumunun (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – UNESCO) Lizbon Anlaşması vesilesiyle tartışılıp desteklendiği bir dönemde gerçekleştirilen zirvede, gündemi müzik, sinema, edebiyat, tiyatro, fotoğraf ve plastik sanatların dijital dönemdeki geleceği oluşturdu.

Zirveyi, farklı ülkelerden 200 Meslek Birliğini bünyesinde barındıran Uluslararası Telif Birlikleri Konfederasyonu – CISAC, "önce yaratıcılık" mottosuyla organize etti. Zirveye müzik, sinema, edebiyat, tiyatro, fotoğraf ve plastik sanatlar alanlarında faaliyet gösteren sanatçıların, eser sahiplerinin ve meslek birliği yöneticilerinin yanı sıra plak şirketi örgütleri, müzik editörleri ve tüketici derneklerinin yöneticileri de katıldı. Katılımcılar arasında, Avrupa Parlamentosu ve Komisyonu üyeleri de vardı. Yahoo, Google, Myspace, Nokia, British Telecom, MTV, Vivendi, Microsoft gibi "içerik kullanıcı" şirketlerin bu sene zirveye özel önem verdikleri gözleniyordu. Bu geniş katılım sayesinde zirvede ilk defa, dijital dönemin getirdiği fırsat ve riskler sektörün tüm temsilcilerinin bakış açılarından tartışılabilirdi.

Toplantılarda:

1. Dijital dönemde müzik ve sinema endüstrisinin gidişatı ve geleceği,
2. Dijital dönemin kültürel çeşitliliğe katkı sağlayıp sağlamadığı,
3. Eğlence içerik sağlayıcıları ile yaratıcıların oluşturabileceği ortak fırsatlar
4. Dijital dönemin eğlence sektörü için getirdiği fırsatlar ve müzik endüstrisinin döneme ilişkin geliştirdiği yeni iş modelleri,
5. Korsanlık başta olmak üzere, tekelleşme, kolektif idarenin zaafiyete uğraması sorunları,
6. Küreselleşme ile birlikte telif hakları idaresinde bölgeselliğin sorgulanmaya başlaması,
7. Yeni hukuki yapılanma
8. Kültür endüstrisinin ülke ekonomilerine katkısı,
9. Yaratıcıların sanat ürünlerinin sanayi ürünleri gibi değerlendirilmesinin riskleri gibi konular ele alındı.

Zirvenin en etkileyici konuşmalarından birini, geçtiğimiz Mayıs ayında 83 yaşını dolduran ünlü Fransız müzisyen Charles Aznavour yaptı. Henüz çocuk yaşlarda başladığı kariyeri süresince yüzden fazla esere imza atan besteci, söz yazarı ve yorumcu Aznavour, sanatçıların varlıklarını sürdürebilmesi için telif haklarının önemini vurguladı. Aznavour konuşmasında, Avrupa Komisyonu'nun 18 Ekim 2005 tarihli "Dijital Hakların İdaresi Tavsiye Kararı"ını eleştirdi. "Kararın yaratıcılar arasındaki eşitlik ilkesini bozarak kültürel çeşitlilik için büyüyen bir tehlikeye dönüştüğünü" savunan Aznavour, komisyonun kararı tarafların görüşlerini almadan yürürlüğe koyduğunu öne sürdü. Aznavour, uygulamanın meslek birlikleri arasında bölünmelere, hak sahipliğine ilişkin kafa karışıklıklarına, müzik kullanıcıları nezdinde çeşitli güvensizliklere yol açtığını söyledi; "Avrupa Parlamentosu'nun buna karşı çıkması anlaşılır, çünkü müzik yaratıcıları durumdan memnun değil, ticari amaçlı müzik kullanıcıları ise şikayetçi" dedi. Aznavour, "Medyadan, teknoloji şirketlerinden, dijital ve mobil müzik alanlarında faaliyet gösteren iş ortaklarımız-

dan şunu anlamalarını isterim: Sanatçılar, eserlerini yayabilmek için onlara ihtiyaç duyuyor. Ama aynı şekilde, onların devamlılığı da bizlerin eserlerimizin varlığına bağlı” diye konuştu.

“Müzik kariyerim süresince tek gelirim Edith Piaf, Juliette Greco ve Les Compagnons de la Chansons gibi sanatçılar için bestelediğim eserler nedeniyle meslek birliğim SACEM'in bana ödediği teliflerdi. Genç yaratıcılar eserlerinden telif alamazlarsa ne olacak? Başka bir iş yapmayı mı tercih edecekler? Bunun kültüre vereceği zararı tahmin edebiliyor musunuz?” diyen Aznavour, telif haklarına saygı gösterilmesini ve sanatçıların desteklen-

mesini “küresel kültür mirasının korunmasına bir katkı”, “yaratıcılığın devamı ve yarımların içeriğinin üretimi için bir yatırım” olarak nitelendirdi.

Zirvede Kazaa'daki izinsiz müzik indirimleri için açılan davanın sonucunda elde edilen 2.1 milyon USD'nin besteciler arasında nasıl paylaşılacağına karar verildi.

Japon bestecilerin meslek birliği JASRAC'ın talebiyle Japon müziğinin kullanıldığı 29.549 dosya Youtube'dan kaldırıldı. Başkan ve başkan yardımcısı seçilen Robin Gibb ve Alfonso Cuaron ile birlikte CISAC'ın hedefi dijital dönemde başta AB komisyonu olmak üzere lobi faaliyetlerinde daha etkin olmak.

cisac genel kurulu yapıldı

CISAC, Genel Kurul toplantısı 1 Haziran 2007'de Brüksel'de yapıldı. 114 ülkeden 217 birliğin üye olduğu Uluslararası Söz Yazarları ve Besteci Meslek Birlikleri Konfederasyonu'nun genel kurul toplantısı MESAM'ı temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Ali Rıza Binboğa, Yönetim

Robin Gibb-Alfonso Cuaron

Kurulu Üyeleri Ali Coşar ve Ahmet Selçuk İlkan ile Genel Sekreter Necmettin Ovacık'ın katılımıyla gerçekleşti. Genel Kurul'da yapılan seçimde The Bee Gees grubunun kurucu üyelerinden İngiliz söz yazarı ve şarkıcı Robin Gibb Başkan, Meksikalı ödüllü yönetmen ve senaryo yazarı Alfonso Cuarón Başkan Yardımcısı olarak seçildi. Böylece uluslararası alanda tanınmış iki sanatçı telif haklarının korunması mücadelesine katılmış oldu. Robin Gibb ile Meksikalı Alfonso Cuarón, 3 yıl boyunca CISAC Başkan ve Başkan Yardımcılığı görevlerini yürütecekler.

CISAC Genel Direktörü Eric Baptiste konuyla ilgili olarak “Eğlence endüstrisinin 2 önemli figürünün CISAC'a katılmış olması yaratıcıların, yazarların ve eğlence sektörünün telif haklarının geleceği hakkında duydukları endişeyi göstermektedir. Telif hakkının korunması dünya-

daki tüm politikacıları ilgilendiren çok önemli bir konudur. Eğer CISAC'ın dünya üzerinde temsil ettiği 2.5 milyon eser sahibi ve yayımcı gelişme ve yeniliklere açık ise bunların, telif değerinin zayıflaması konusunda mazaret olarak kullanılmasını kabul edemezler.”

Yeni Başkan Robin Gibb ise konuşmasında şöyle dedi: “Dijital teknolojiler sanatçıların eserlerinin halka ulaşması konusunda kitlesel dağıtım methodunu kullanıyorlar. CISAC içinde görev almaya karar verdim çünkü dijital çağda telif haklarına saygının tüm yaratıcılar ve sanatçılar için yaşamsal önemi olduğunu düşünüyorum. Bizim eserlerimiz dijital ekonominin değer içerikleri. Bu mesajın endüstriye ve politikacılara ulaştığından emin olmalıyız.”

Yeni Başkan Yardımcısı Alfonso Cuaron ise “Yeni teknolojiler bizi yaratımın özünden uzaklaştırmamalı ama içeriğin yani sanatçıların eserlerinin dağıtımında araç olarak kullanılmalı. Tabii bazen çok ender vesilelerde içerik ve destek iç içe geçiyor” şeklinde konuştu. Bu konuşmalar CISAC Genel Kurulu ile eş zamanlı gerçekleşen ‘Telif Zirvesi’nde yapıldı.

“tek istediğimiz yaratım özgürlüğü ve makul gelir!”

İngiliz folk şarkıcısı Billy Bragg, katıldığı Telif Zirvesi’nde müzik endüstrisinin geleceği hakkında çarpıcı sözler söyledi.

Billy Bragg’ın müziği, Woody Guthrie ve Bob Dylan’ın köklü folk müzik geleneğini, punk’ın erken dönem sound’uyla birleştirir. Genellikle politik mesajlar içeren şarkı sözleri Billy Bragg’ın sosyal, ve kültürel hoşgörü ve ekonomik adalet konularını öne çıkaran

grass – roots hareketine bağlılığını gösterir. Bragg ayrıca sanatçı haklarının da önde gelen savunucularından olmuştur. CISAC’ın Telif Zirvesi’ne katılan Billy Bragg ile yapılan röportajdan bir bölüm yayımlıyoruz:

CISAC haberler: İlk başladığınızda kendi müziğiniz konusunda nasıl bir hayaliniz vardı?

Billy Bragg: Hayalim, istediğim müziği yapmak ve hayatımı bu şekilde idame etmektir. Milyonlar kazanmak değil ama şarkılarımı çalarak geçinmek ve bir araba fabrikasında çalışmak zorunda kalmamak. Yaşadığımız değişimler hala insanların böyle hayaller kurabilmesini ve bunun daha rahat gerçekleşmesini sağlayabilir.

CH: Bu nasıl olacak?

BB: Geçmiş günlerde müzik piyasası daha içe kapalıydı. İçine girmek için kırmanız gereken bir çember vardı. Mesela bir maden ocağı grevinin sonunda yazdığım ‘Between The Wars’ adlı şarkım için 6 ay stüdyoya girmeyi bekledim. Sonra da yayınlanması bir altı ay daha aldı. Şimdi salı günü yazdığınız parçayı çarşamba dinleyebilirsiniz. Müzisyen ve dinleyici artık daha yakın. Aradaki ‘aracı’ artık yok. Eskiden bir parçanın New York’da yayımlanması için büyük bir plak şirketi ile anlaşmam gerekiyordu. Şimdi yeni albümümün çıktığını duyan biri,

websiteme girebilir ve şarkıyı dinleyebilir. Bu bir sanatçı için müthiş bir şey.

CH: Evet ama bazı sorunlar da var...

BB: Sorunlar buradan nasıl gelir elde edileceği, telif haklarının nasıl toplanacağı, nasıl geçim kaynağı sağlanacağı. Bu her zaman bir sorundur. Ama karanlık bir İngiliz sanatçı ile New York’taki bir dinleyicinin arasında kurulan bu bağlantıyla yeni bir paradigma ortaya çıkıyor. Üretim yapıp bunları kendi dağıtacak daha çok insan var artık.

CH: Peki yeni başlayan genç bir müzisyene nasıl bir öğüt verirsiniz?

BB: Bu konuda bayağı mücadele ettim ama artık bir plak şirketiyle ömür boyu sürecek telif anlaşması yapmak gereksiz. Bunu hep standart bir işlem olarak yaptım ama şarkılarım bana intikal etti. Eserlerinizin sahibi olmak çok önemli.

CH: Niye daha çok sanatçı bunu yapmıyor?

BB: İlk plak anlaşmanızı yaptığınızda bütün hayalleriniz gerçek olur. Uzun zamandır plakların fiziksel üretimi ve dağıtımı için büyük bir plak şirketine ihtiyaç vardı. Ama artık üretim ve dağıtım araçları fiziksel değil. Dolayısıyla eserleriniz için hayat boyu telif hakkı imzalamanız gerekmiyor. Master’larınıza sahip olmak çok önemlidir. Ama tabii bir söz yazarı olarak bir yayım anlaşması imzalamanız ve bir müzik eserleri sahipleri meslek birliğine üye olmanız gerekiyor.

CH: Peki niye geçen bahar MySpace ile sorunlar yaşadınız?

BB: MySpace’in kullanım kurallarını okuduğumda müziğimin bu siteden kaldırılmasını ve bu konunun sanatçılar arasında tartışılmasını istedim. Benim görüşüm MySpace’in kullanım kurallarını değiştirmesini yönündeydi. Çünkü MySpace’e eser gönderenlerin % 99’u için bu site, müzik endüstrisiyle yapılan ilk kontrat. Bu sitedeki kullanım kuralları çok muğlaktı. Bu için açıklığa kavuş-

turulması ve eserlerin sahipliğinin yaratıcıda kaldığının altının çizilmesi çok büyük önem taşıyordu.

CH: MySpace'in sizin hareketinize tepkisini nasıl buluyorsunuz?

BB: Geri dönüşten çok memnunum. MusicWeek'de yazdığım makalenin ardından MySpace yeni kurallar getirdi. Ve siteye gönderilen her eserin telif hakkının, eserin sahibine ait olduğunu açıkça belirtti. Bu tam da benim istediğim şeydi. Sonra da her kuralı iyice açıklayan eklemeler yaptılar. Böylece gençler MySpace'e geldiklerinde yanlarında bir avukata ihtiyaç duymayacaklar

CH: Telif Zirvesi'ne katılan farklı endüstrilerin temsilcilerine nasıl bir mesaj vermek istersiniz?

BB: 19 yaşındayken sahip olduğum hayale geri dönersek; istediğim müziği yapmak ve hayatımı kazanmak. İkinci kısım da birinci kadar önemli. Yaratım özgürlüğü istiyorum ama bu şekilde geçinebilmek de istiyorum. Ve zirveye katılanların bunu gerçekleştirmemize yardımcı olacağını düşünüyorum. Biri olmadan diğerine sahip olamazsınız. İnternet aracıyı ortadan kaldırmış olabilir ama bu müzik endüstrisinden geçim sağlanamayacağı anlamına gelmiyor.

Bunlar devrimci zamanlar. Hala küresel bir müzik endüstrisi için potansiyel var. Ama bu endüstriden çok, kullanıcıların egemenliğinde. Bu gerçeği sanatçılar da, endüstri de kabullenmeli artık. Ve 'yasakçılar' olarak değil de 'sağlayıcılar' olarak bu gerçeğe daha iyi yüzleşebiliriz. Eğer birbirimize karşı değil de birlikte çalışsak ve tüketiciyi de karşımıza almazsak eskisinden çok daha büyük bir potansiyele sahip yeni bir müzik endüstrisi kurabiliriz. Tek yapacağımız yaratıcının haklarını koruyacak bir endüstri standardına sahip olmak ve özgürlük ile yeteneği bastırmadan hayatımızı idame edebilmemiz. (www.cisac.org sitesinden çevrilmiştir)

mevlânâ şiirleri beste yarışması

Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından bu yıl ikincisi düzenlenen "Mevlana Şiirleri Beste Yarışması"nın ödül töreni ve konseri 3 Mayıs'ta Mevlâna Kültür Merkezi'nde yapıldı. Yarışmaya başvuran toplam 300 eser arasında yapılan değerlendirme sonucu 4 kategoride 21 eser dereceye girdi. Aralarında MESAM üyelerinin de bulunduğu dereceye giren eser sahiplerinin isimleri şöyle:

Serbest Form

1. Faruk Şahin (MESAM Üyesi)
2. Mahmut Oğul (MESAM Üyesi)
3. Hasan Sosyal (MESAM Üyesi)

Mansiyon: Uğur Şumnulu, Hüseyin Sert, Tolga Bektaş,

Klasik Form

1. Yılmaz Karakoyunlu (MESAM Üyesi)
2. Atif Baştuğ (MESAM Üyesi)
3. Tolga Bektaş

Mansiyon: Cavit Ersoy (MESAM Üyesi), Engin Çır (MESAM Üyesi), Ahmet Sedat Mete

İlahiler

1. Tolga Bektaş, 2. Teyfik Soyata, 3. Uğur Şumnulu

Mansiyon:

Zeki Atkoşar, Mithat Akgökçe (MESAM Üyesi), Erdoğan Ateş

Çocuk Şarkıları

3. Şehriban Kasapoğlu (MESAM Üyesi)

Mansiyon:

Ahmet Sedat Mete, Mahmut Oğul (MESAM Üyesi)

mesam üyelerine indirim!

Özel Balat Or-ahayim Hastanesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi / Fizik Tedavi Ünitesi'nde, MESAM üye kartını gösteren tüm MESAM Üyelerine % 20 indirim uygulanacaktır.

Adres: Demirhisar Cad. No: 46-48 Ayvansaray / İSTANBUL

Tel: 0 212 491 00 00

www.orahayim.com

Bir televizyon yarışmasıyla hayatımıza giren, Anadolu rock müziğinin yeni varisi, dizi yıldızı Barış Akarsu 28 yaşında Bodrum'da geçirdiği trafik kazasında hayatını kaybetti.

Savaş karşıtı hareketin içinde yer alan Barış Akarsu, BarışaRock'ta da çalmış, KüreselBAK eylemlerine katılmıştı.

barış akarsu'yu kaybettik

MESAM bu ay çok genç bir üyesini kaybetmenin acısını yaşıyor. Bodrum'da geçirdiği trafik kazasında ağır yaralanan ve 6 gün yoğun bakımda yaşam mücadelesi veren şarkıcı ve oyuncu Barış Akarsu, 4 Temmuz 2007'de hayatını kaybetti. Kazada yanında bulunan iki arkadaşından Zeynep Koçak olay yerinde, Nalan Kahraman kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.

29 Haziran 1979'da Zonguldak'ta dünyaya gelen Akarsu İlk, orta, lise eğitimini küçük yaşlarda yerleştikleri Amasra'da tamamlamıştı. Müziğe ilgisi küçük yaşlarda başlamıştı. Amasra'ya gelen müzisyenlerden etkilenerek klavye, gitar ve mızıkça çalmayı öğrendi. Rock ve heavy metal tarzlarına yöneldi. Ruhî Su ve Cem Karaca hayranıydı. Antalya'da animatörlük ve müzisyenlikten sonra Karadeniz Ereğlisi'nde 4 yıl boyunca çeşitli barlarda, yerel televizyon ve radyolarda programlar yaptı. 2004 yılında "Akademi

Türkiye" adlı televizyon yarışmasına katıldı ve 1. olarak tamamladı. Yarışmadan sonra İstanbul'a yerleşti ve müzik çalışmalarına burada devam etti. Akademi Türkiye Yarışması'ndan sonra yurdun dört bir yanında sayısı 100'lerce konser vermişti. 14 Ocak 2005'te ilk albümü "Islak Islak", 17 Ağustos 2006'da "Düşmeden Bulutlara Koşmak Gerek" isimli ikinci albümü Seyhan Müzik etiketiyle çıktı. 2006'dan itibaren "Yalancı Yarım" dizisinde başrolünde ekrana geldi. Barış Akarsu, USDER tarafından "Sosyal kalkınma ve dayanışmaya verdikleri önem" göz önüne alınarak verilen, Rock dalında "En İyi Şarkıcı" ödülünü, FUTURE Dergisi'nin "Yılın En Sevilen Rock Sanatçısı" ödülünü ve Cem Karaca Özel Ödülü'nü aldı. MESAM olarak genç sanatçıyı kaybetmenin üzüntüsü içindeyiz. Ailesine, yakınlarına, sevenlerine ve tüm müzik camiasına başsağlığı dileriz.

BarışaRock İnsiyatifi:

2005 yılında BarışaRock festivalinin kapısını çocuk gözlü, ismi güzel, heyecanlı ve genç bir rock müzisyeni çalmıştı. BarışaRock ekibi olarak, "Ben BarışaRock'ta çıkmak istiyorum" diyen Barış Akarsu'yu hemen toplantılarımıza buyur etmiştik.

Bizimle heyecanlandı, bizimle sokaklara çıktı, bizimle haykırdı. Barış Akarsu sadece bir rock şarkıcısı, bir dizi oyuncusu değil; bir barış eylemcisiydi aynı zamanda. Küresel ısınma ve savaş karşıtı eylemlerde birlikte yürüdük, barış panayırılarında yine birlikteydik.

Bugün savaş karşıtı hareket, ismi kendisine çok yakışan bir aktivistini yitirdi. Bu sene beşincisini gerçekleştireceğimiz BarışaRock/Karşı-Festival'de Barış'ın da aramızda olacağından, bizimle birlikte şarkılar söyleyeceğinden hiçbirimizin kuşkusuz yok. Biz Barış'ı çok sevdi. Ailesine ve bütün sevenlerine başsağlığı diliyoruz.

KüreselBAK Yürütme Kurulu:

Barış, Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu'nun (KüreselBAK) aktivistlerindedir. Bu yıl Kadıköy'de mart ayında yapılan barış panayırına ve önceki seneki barış panayırına gönüllü olarak katılıp bizi desteklemişti.

Bir önceki yıl açılış konserini ona yaptırmıştık. KüreselBAK aktivistleri olarak şunu söyleyebiliriz: Biz Barış'ı kaybettik, her iki anlamda da Türkiyeli barışseverlerin başı sağ olsun.

İstanbul Barosu Fikri ve Sinaî Haklar Komisyonunca 6 Temmuz 2007 tarihinde düzenlenen sempozyumda “Fikri Haklarda Güncel Sorunlar” konusu ele alındı.

fikri haklarda güncel sorunlar

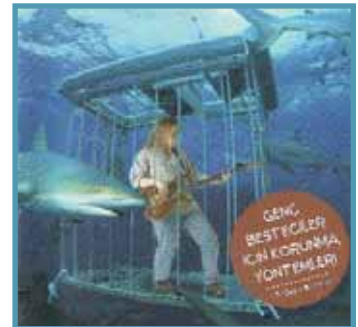
İstanbul Ticaret Odası Konferans Salonunda yapılan sempozyumun açılış konuşmasını İstanbul Barosu Başkanı Av. Kazım Kolcuoğlu ile Fikri ve Sinaî Haklar Komisyonu Başkanı Av. Vehbi Kahveci yaptı. Başkan Av. Kazım Kolcuoğlu telif haklarının tarihçesinden bahsederken Av. Vehbi Kahveci hak sahipliği konusundaki sorunlara değinerek iş dünyasının mağdur edilmemesi gerektiğini savundu. İstanbul Barosu Başkan Yard. Av. Mehmet Durakoğlu'nun başkanlığını yaptığı ilk oturumda MESAM Başkanı Ali Rıza Binboğa “Telif Hakkının Dünü, Bugünü, Yarını” konusunda bilgi verdi. Binboğa, Türkiye'nin artık korsan bir ülke olmadığını, telif haklarında söz sahibi beş ülkeden (Türkiye, Almanya, İsviçre, ABD, İngiltere) biri olduğuna dikkat çekti. Dört meslek birliğinin -MESAM, MSG, MÜ-YAP, MÜYORBİR- kullanıcıların karşına tek bir muhatap olarak çıktığı yeni lisanslama çalışmalarından söz etti. Ali Rıza Binboğa'nın ardından söz alan İTO Hukuk Müşaviri Av. Münir Göker, “Müzik Eserleri Sanatçıları ile Fikri Hukuk Sorunlarının Korunması Açısından Restaurant ve Turistik İşletmeler Arasındaki Diyaloglar”ı anlattı.

Doç. Dr. Tekin Memiş ise “Meslek Birlikleri Uygulamaları ile Fikri Hukuk Sorunlarının Rekabet Hukuku Açısından Değerlendirilmesi” başlıklı bir konuşma yaptı. Fikri hukuk ve rekabet hukuku kavramlarının uzlaşmasının zor gibi görüldüğünü söyleyen Doç. Dr. Tekin Memiş rekabet hukukunun tekelleşme karşıtı olduğunu ve meslek birliklerinin ‘hakim işletme’ olma özelliğini kimi zaman kötüye kullanabileceğini belirtti. Ancak meslek birliklerinin üyelerinin hakkını korumak için yaptıkları çalışmaların hakim olma durumunu kötüye kullanma anlamına gelemeyeceğini ekledi.

İstanbul Emniyet Güvenlik Şube Müdürlüğünden Mehmet Ali Tura da “Korsanla Mücadelede Kolluk Kuvvetleri Uygulaması” hakkında bilgi verdi. Mehmet Ali Tura, ele geçen korsan ürünlerin artık İl Denetim Komisyonu tarafından açılan depolara sığmadığını söyledi. Korsan yayınların emniyet müdürlüğünün koridorlarını kapladığından yakın Mehmet Ali Tura, imha kararının daha ivedi bir şekilde verilmesi gerektiğini ve lojistik desteğe ihtiyaçları olduğunu belirtti.

dağhan baydur'dan genç bestecilere rehber

Müzyisyen Dağhan Baydur ‘Genç Besteciler İçin Korunma Yöntemleri’ adlı bir rehber kitapçık yayımladı. Baydur rehber fikrinin nasıl çıktığını şöyle anlatıyor: “2007 eğitim yılı, daha önce yaşamış olduğum illere bir yenisini ekledi. Maçka Teknik Üniversitesi'ne bağlı MİAM'da Müzik Yayımcılığı konusunda ders vermeye başladım. Bu dersler sırasında notlarımı bir kitap haline getirmek fikri ortaya çıktı”. Dağhan Baydur Muzikotek tarafından yayımlanan kitapta bestecilerin bilmesi gereken tüm önemli konuları kolay anlaşılabilir soru / cevap şeklinde esprili bir dille açıklamış ve deneyimlerini okuyucularla paylaşmış.

BarışaRock: gezegenin halk festivali

BarışaRock 25 – 26 Ağustos tarihlerinde 5. kez, Sarıyer Mehmet Akif Ersoy piknik alanında gerçekleşecek. Önceleri tepkisel bir festival olan BarışaRock, muhalifliğini hala sürdürse de bünyesindeki tiyatro, sinema söyleşileriyle kendi karakterini oturtan bir eylem- festival görünümüne büründü. Kendi değişleriyle, ‘müziği alıp satmayanlar, müziği yapanlarla birlikte barış isteyenler, başka bir dünyaya çapkınca göz kırpanlar, arsız muhalifler’ yine aynı yerde buluşuyor... Şenlik zamanı yaklaşıyor...

BarışaRock mevsimi yaklaşırken, festival gönüllüleri ile İstiklal Caddesi’ndeki Karakedi Kültür Merkezi’nde buluşup konuştuk. Söyleşiye Taner Öngür, Yaşar Kurt, Çağatay Kadı (Çamur Grubu) ve Funda Ata katıldı.

Biraz başa dönersek? Nasıl başladı BarışaRock’ın hikayesi?
Yaşar Kurt: Coca Cola bir rock festivali yapıyormuş diye öğrendik. Rock’ın bizim için özgürlükçü bir yanı var. Bütün toplumu kucaklamak gibi bir tavrı var. Ama bütün bunları Coca Cola temsil edemez. Biz de alternatif bir festival yapmaya karar verdik.

Taner Öngür: ‘Rock şişede durmaz’

Irak savaşı’nın patlak vermesi de sanırım, etkenlerden biri oldu....

YK: Irak savaşı vardı, Güney Amerika’da Coca Cola ile çalışan sendika liderlerinin öldürülmesi olayı vardı. Birçok tepki bir araya geldi. Tabii savaş karşıtlığı en başından beri en çok altını çizdiğimiz konu.

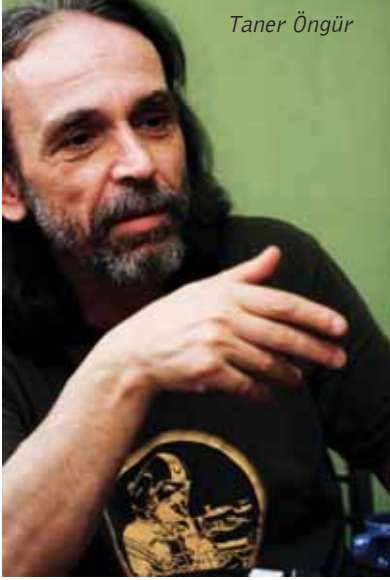
Nereden nereye geldi BarışaRock?

YK: Önce 5000 kişiydik. Sonuncuda 100 bini aşmıştık artık. Etkinlik açısından da bu böyle... Çok fazla katılımcı grup var. Amatör, alternatif tiyatrolarımız var, resim, heykel, fotoğraf sanatının birçok dalında bir sürü etkinliğin olduğu özgür bir alana dönüştü zaman içinde. Bunun daha da gelişeceğini düşünüyoruz.

Bir karşı-festival olarak başladı. Ama şimdi kendi kimliğini oturttu. Sadece bir tepki değil artık.

YK: Doğru. O tepki belki tetikledi ama şimdi artık festival çok farklı ve çok güzel bir noktada.

TÖ: Aslında festivalin sosyal bir rol oynamaya başladığını düşünüyorum. Çünkü mesela ikinci seneden itibaren çeşitli sivil toplum kuruluşları katılma isteğinde bulundular. Sonra biz de o konunun üstüne düştük. 100’e yakın sivil toplum örgütü, kampanyalar, dergiler, ‘Öteki İstanbul’dan tutun da, ‘Vapurlarımızı Vermeyeceğiz’

Taner Öngür

Yaşar Kurt

“Mesela hard rock ve heavy metal yapanlar sadece kendilerini rock yapıyor olarak algılıyorlar. Kendileri dışındaki yelpazede yer alan müzikleri reddediyorlar. Ama yanlış bir yaklaşım bu. Mesela ‘Kardeş Türküler’ de rock. Etnik öğeler de var ama enerjisi, dinleyici ile kurduğu iletişim tam bir rock performansı.”

kampanyasından Greenpeace’e kadar. Biz toplumdaki ifade ihtiyaçlarına bir platform sunmaya başladık. Böyle bir noktaya gelmesini beklemiyorduk ama kartopu gibi büyüdü. Bu seneki sloganlarımız savaş karşıtlığı, küresel ısınma üçüncü olarak da artan milliyetçiliğe dikkat çekmek istiyoruz.

Yurt dışından katılacak müzisyenler kimler?

TÖ: Çok satan, popüler olan sanatçılar değil de, daha çok aktivist müzisyenler gelecek. Türkiye’ye onlar geliyor zaten. Küresel ısınma karşıtı eylemlerle bayağı tanınan Amerikalı bir profesör Marc Levin bizimle irtibata geçip yardım etmek istediğini söyledi. Çevre ülkelerden ilginç gruplarla iletişime geçmemize yardım etti. Örneğin Hassan Band diye Pakistanlı ilginç bir grup, Filistin’den savaş karşıtı bir grup var, İsraili bir grup

var, Avusturalyalı bir grup var, Çek Cumhuriyeti’nden gelecek olanlar var. Yani sadece Anglo Sakson kültürünün temsilcileri değil, gerçekten uluslararası bir katılım olacak.

YK: Uluslararası ilişkiler diye bir kurul oluşturduk. Amacımız festivali uluslararası platformda tanıtmak ve uluslararası bir duruma getirmek. Mesela ben bu sene Ermeni sanatçılarla ortak bir proje yürütüyorum. Armenian Navy Band ve Arto Tunçboyacıyan’la birlikte yeni bir proje hazırlıyoruz. Uluslararası sanatçıların bizim sanatçılarımızla dayanışma içinde, aynı inanç doğrultusunda bu tür projeleri gerçekleştirmesini istiyoruz. Aslında bu Hrant Dink’in katledilmesinden sonra nefrete ve kine karşı bir kampanya olarak tasarladık. Hem Ermenistan’da hem Türkiye’de insanların içlerindeki

fotoğraflar: gökçe pehlivanoğlu

kin ve öfkeyi atıp birbirlerine sevgiyle yaklaşması, en azından konuşarak anlaşmaya çalışabilmesi için atılan adımlardan biri. Bir de albüm yaptık. İçinde Türkçe şarkılar da var, Ermenice şarkılar da. Hatta benim bir şarkımı Arto, Ermenice'ye çevirdi.

Aslında ilginç çünkü daha önce Arto Tunçboyacıyan ve Armenian Navy Band'in albümü Doublemoon plak şirketinden çıkmıştı. Doublemoon, Rock'n Coke'u düzenleyen Pozitif organizasyona bağlı bir şirket. Şimdi bu grubun Rock'n Coke'a tepki olarak ortaya çıkmış bir festivalde yer alması dikkat çekici.

YK: Enteresan tabii....

Taner Öngür: Ben 2003'ten beri Rock'n Coke ve BarışaRock arasında geçenleri şuna benzetiyorum; Red Kit'in 'Altına Hücum' macerasında Uzun Burunlularla, Koca Kulaklılar arasındaki rekabet anlatılır. Birbirlerinin tekerleklerini keserler falan... Ben Pozitifçiler için birçok kışkırtıcı şeyler de söyledim. Her seferinde de şunu tekrarlardım, uzun süredir kültür ve müzik alanında önemli şeyler yapıyorlar. Hakikaten saygı duyuyorum. Ama bazen ihtiraslar öne geçiyor galiba. Böyle gide-

bilir sandılar. Rock müziğin manipüle edilmesi Coca Cola için harika bir enstrümandır. Ama meydan boş değil. Şimdi bakıyoruz mesela Rock'n Coke ve Coca Cola hayata katkı projeleri yapıyorlar. Neredeyse BarışaRock'ın yaptığı sosyal projelerin kötü kopyaları... Eğer biz BarışaRock'ı yapmasaydık akıllarından geçeceğini hiç sanmıyorum. Demek ki onlara da bir etkimiz oldu. Ama tabii mesela Moğollar'dan Cahit Berkay da solo albümünü Doublemoon'dan çıkardı. Ona da ufak tefek takılıyoruz bu konuda. Ama normal, aynı gemide yaşıyoruz çünkü. Biz yolumuza devam edeceğiz.

BarışaRock kendini nasıl finanse ediyor?

TÖ: BarışaRock spontan gelişen bir festival olduğu için genellikle işler, yaşanan anın getirdiği sorunlar ve bunlara bulunan çözümler şeklinde yürüyor. BarışaRock'ın amacı para kazanmak değil hiçbir zaman da olmadı. Giriş ücretsiz. Müzisyenler para almıyorlar ama mekan kirası ödüyoruz. Güvenlik, ses sistemleri için para gerekiyor. Biz de şöyle bir finans modeli geliştirdik: Gıda firmaları bir üniversite öğrencisinin öğle yemeğine ayırabileceği ücreti aşmayacak şekilde yiyecek içecek

“Bütün dünyada canlı performanslardan da telif hakkı ödeniyor. Ama Türkiye’de ne yazık ki bu uygulanamıyor. Biz BarışaRock festival sahnesinin yanına bir masanın üzerine eser bildirim formu koyuyoruz. Her çıkan müzisyen çalacağı şarkıların besteci ve söz yazarını yazıp altına imzasını atıyor. Alınan eserlerin telif hakkını MESAM’a ödüyoruz.”

satıyorlar. Büyük miktarda sattıkları için büyük bir kar doğuyor. Bunun bir kısmını alıp geri kalanını masrafları ödemek için bize veriyorlar. Gayet güzel işliyor. Catering işini yapan insanlar emeklerinin karşılığını almış oluyorlar, onun dışında kimse para kazanmıyor. Ama mekan kirası, güvenlik, ses sistemlerinin masrafları karşılanmış oluyor. İlk yıllarda sorun vardı ama artık oturttuk. Bu organizasyon sırasında çözüm üretirken hepimiz bir şeyler öğreniyoruz. Deneyim açısından

büyük bir kazanç, katılan gönüllüler açısından da, aktivistler açısından da... Parayla ölçülebilir kazançlar değil. Arkadaşlık, dostluk, bir ideali paylaşmak, heyecanı paylaşmak, tadını çıkarmak, yorulmak, terlemek. Böyle bir zamanda kolay kolay bulunamayacak şeyler.

Bu işe ilk soyunurken endişelendiniz mi?

TÖ: Tam tersi. Cahil cesareti ile, sokaklar bizim diyerek, nutuklar atarak başladık...

Funda: Önceleri Sarıyer’de bir festival yapmayı düşünmemiştik. İlk akla gelen İstiklal Caddesi’nde birkaç gün sürecek etkinlikler dizisi yapmaktı. Ama sonradan o kadar yoğun destek ve katılım oldu ki, Moğollar’ın, Yaşar’ın, Mor ve Ötesi’nin, Kazım Koyuncu’nun... Herkes böyle bir şey bekliyormuş meğerse... İlk sene mesele ikinci gün bayağı yağmur yağmıştı. Kötü de ıslanmıştık ama kimse alandan ayrılmamıştı.

Festival organizasyonu konusunda karar verme mekanizmaları nasıl işliyor?

TÖ: Bizim karar verme organizasyon mekanizmamız şöyle yürüyor: Kara Kedi Kültür Sanat Merkezi’nin toplantı salonunda mart ayından itibaren her çarşamba toplanıyoruz. Kapımız herkese açık. İsteyen gelip fikir veriyor, hesap soruyor. Fikri saçma ise ‘bu çok saçma’ diyoruz. İyi bir fikirse de ‘Hadi bunu sen gerçekleştir’ diyoruz çünkü fikir verip kaybolmak yok. Bir örnek vereyim; 17 yaşında Uygun diye bir arkadaş geldi geçen sene toplantıya. Japonlar’ın 1000 turna geleneğinden bahsetti. 1000 tane kağıttan turna yaptığında dilek tutuyorsun ve o gerçekleşiyormuş. Bunu önerdi. İyi yap

Bu sene BarışaRock’a Pakistan, Filistin, Avustralya, Çek Cumhuriyeti’nden gruplar gelecek. Yani sadece Anglo Sakson kültürünün temsilcileri değil gerçekten uluslararası bir katılım olacak.

dedik. Festivalin ikinci gecesi, Bülent Ortaçgil sahneye çıkmak üzere 'Abi turnalar hazır dedi.' Bir baktım bir çavul turna. Bunları sahnenin önüne dizdiler. Sonra videodan izlerken baktım 50 – 60 kişiyi toplamış masada herkese harıl harıl turna yaptırıyor. Hayalini gerçekleştirdi. İşte böyle çok hoş şeyler oluyor. Yoksa biliyorum böyle festivaller çok ciddi hesaplar , organizasyonla katı kurallar içinde yapılır. Gülebilmek bile imkansızdır. Burada böyle eğlenceli bir ortam oluyor.

Festivalin belgeselini çekmek gibi bir proje var mı?

TÖ: El Cezire televizyonu festivalin belgeselini çekmek istediğini ilettiler. Şimdi onlarla görüşüyoruz. Karşılığında da yabancı grupların yol masraflarını karşılayacaklar. Bu şekilde çeşitli işbirlikleriyle festivali kotarıyoruz.

YK: Örneğin ben sahneden indikten sonra gece güvenlik işlerinde çalışıyorum. (Gülüyorlar)

Şöyle bir şey gözlemliyoruz. Festivalin adı rock festivali ama katılan gruplar pek rock grubu değil...

TÖ: Ben aynı fikirde değilim. 1950'lerden beri rock'ın her tarzını takip ediyorum, progressive, punk, new age... Mesela Beatles'ın Eleanor Rigby parçasında ne distorsiyon gitar vardır ne bir şey. Oda orkestrasıyla çalınan bir şarkıdır. Ama içeriği rock'dır. Rock ille sivri burunlu çizme, deri pantolon, motosiklet, distorsiyon gitar demek değil. Rock aslında gezegenin halk müziği. Ama tabii rock'ın belli bir bölümünde içine girip çıkanlar onu sadece dar şekliyle algılıyor. Mesela hard rock ve heavy metal yapanlar sadece kendilerini rock yapıyor olarak algılıyorlar. Kendileri dışındaki yelpazede yer alan müzikleri reddediyorlar. Ama yanlış bir yaklaşım bu. Mesela 'Kardeş Türküler' de rock. Etnik öğeler de var ama enerjisi, dinleyici ile kurduğu iletişim tam bir rock performansı. Genel klişenin dışına fazla taşmamaya çalışıyoruz ama arada bu tip renkleri koyarak, o çeşitliliği sürdürmeye çalışıyoruz.

Rock müziğin manipüle edilmesi Coca Cola için harika bir enstrümandır. Ama meydan boş değil. Şimdi bakıyoruz mesela Rock'n Coke ve Coca Cola hayata katkı projeleri yapıyorlar. Neredeyse BarışaRock'ın yaptığı sosyal projelerin kötü kopyaları... Eğer biz BarışaRock'ı yapmasaydık akıllarından geçeceğini hiç sanmıyorum. Demek ki onlara da bir etkimiz oldu.

YK: Festivali rock müzisyenleri oluşturdu. O anlamda bir rock festivali olarak vücuda geldi. Ama katılmak isteyen ve belli normların içinde olan herkesi içine çektiği için tiyatroyu da, etnik müziği de, hip hop'u da farklı biçimleri içinde bulandırmaktan rahatsız olmayacak bir festival oldu.

Sahne alacak grupları seçerken bir kriteriniz var mı?

TÖ: Bu sene 'sıcak grup', 'soğuk grup' olarak ayırdık. Şöyle düşünüyoruz, bazı müzisyenler ve grupların takıntıları, kompleksleri var. Rahat değil. Bunu sahneden etrafa da yayabiliyorlar. Onlara 'soğuk grup' diyoruz. Bir de 'Sıcak gruplar' var; onlar yaptıkları işten kendileri de keyif alıyorlar. Sahnede bulunmaktan keyif alıyorlar. Çalarken birbirlerinin yüzüne bakıp gülebiliyorlar. Madem ki barış festivali diyoruz sahneden etrafa iyi şeyler yayabilme kıstası altında sıcak grupları seçiyoruz. Tabii bu işin gırgır tarafı. Ama gerçek payı da var.

Hangi yerli gruplar çıkacak?

TÖ: Yaşar Kurt, Moğollar, Bulutsuzluk Özlemi, Mor Ve Ötesi, Bülent Ortaçgil, Deli, Nev, Mavi Sakal vb. Şöyle de bir şey var. Mesela ikinci sene afişe, festivale katılacak müzisyenlerin ismini koymuştuk. Basın açıklaması yaparken ismi yazılı gruplardan birinin katılmayacağı anlaşıldı. Bir muhabir 'niye?' diye sordu ben de şöyle söyledim: 'Bu profesyonel, para kazanan bir festival değil. Organizasyon ve müşteri ilişkisi yok. Dolayısıyla müşterinin hesap sorma olayı burada geçerli değil. Her an değişebilir, her şey olabilir. Spontan festival. Sürprizler olabilir.' Bu sene Erol Büyükburç'a teklif götürdüm. Kabul etti. Küresel ısınma üzerine bir beste yapmış. Dedim ki bir eşlik grubu kuralım, ben, Demirhan Baylan, Ogün Sanlısoy, Nev falan, bir Allstar Rock grubu yapalım. Erol Büyükburç kanatlarıyla çıksın sahneye... Türkiye'nin ilk rock starı odur. Babam ilk gitarımı

aldığımda 13- 14 yaşındaydım ve Fatih'te gitarı omzuma takıp sokaklarda dolaşıyordum. Daha çalmayı bilmiyordum. Bir gün karşımıza bir abi çıktı 'Aa çocuklar gitar mı çalıyorsunuz' dedi. Baktım Erol Büyükburç. Daha yeni de 45'lik plağını almıştım 'Little Lucy'. Hepimizin dizleri titredi. İdolümüzdü yani.

Medyadan ne kadar destek görüyorsunuz?

TÖ: Destek olan bazı bağımsız gazeteler var ama diğerlerinden de daha çok alt kadrolardan gazeteciler kendi inisiyatiflerini kullanarak haber yapıyorlar. Şöyle bir gerçek var, Coca Cola'ya karşı çıkan bir festivali desteklemek medya açısından zor. Sıcak demir yani. Onu biliyoruz. Ama şimdi artık alışıldı. Daha önce sadece Rock'n Coke'a angaje olan bazı kanallar şimdi gelip canlı yayın yapmak istiyorlar. Aslında bu beni biraz korkutuyor. Sistem tarafından bu kadar kabullenilmek bu işin artık sonuna geldiğimizi gösteriyor.

“Bazı müzisyenler ve grupların takıntıları, kompleksleri var. Rahat değil. Onlara 'soğuk grup' diyoruz. Bir de 'Sıcak gruplar' var ki onlar yaptıkları işten kendileri de keyif alıyorlar. Çalarken birbirlerinin yüzüne bakıp gülebiliyorlar. Madem ki barış festivali diyoruz sahneden etrafa iyi şeyler yayabilme kıstası altında sıcak grupları seçiyoruz.”

Yükselen bir milliyetçi dalga var. Bunun tezahürlerinin festivalde ortaya çıkacağından endişe duyuyor musunuz?

TÖ: Endişe değil ama olabilir. Toplumda böyle bir şey geliyorsa, bu festivale de yansiyacaktır. Ama biz hiçbir sorunu öyle bağırarak çağırarak değil göz göze bakarak, konuşarak, sakinleştirerek çözmeye çalıştık. Hiçbir zaman da büyük bir olay olmadı. Bir de BarışaRock'a katılan herkes kendi festivali olarak sahipleniyor. Şöyle bir örnek vereyim. Bir gece gördüm, iki genç bira içmişler. Biri koşup ağaca çıkmaya çalıştı, diğeri durdurdu, 'Şimdi düşersin BarışaRock aleyhine kullanırlar'diye. Oraya gelen binlerce kişide bu duygu hakim. Tabii gönüllüler, aktivistlerle çok detaylı da çalışıyoruz. Hiçbir şeyi de şansa bırakmıyoruz.

BarışaRock'ı telif haklarına da saygılı bir festival olarak biliyoruz...

TÖ: BarışaRock Festival sahnesinin yanına bir masanın üzerine eser bildirim formu koyuyoruz. Her çıkan müzisyen çalacağı şarkıların besteci ve söz yazarını yazıp

altına imzasını atıyor. Ama daha önemlisi oraya çıkan müzisyenlerin canlı müzik telifinden haberi olması. Çünkü bütün dünyada canlı performanslardan da telif hakkı ödeniyor. Ama Türkiye'de ne yazık ki bu uygulanmıyor. 2004'de bir söyleşi yaptık, MESAM Genel Sekreteri geldi. Rock müziğin sorunları, albüm yapma problemleri üzerine tartışıldı. Festivale katılan 'Zardanadam' diye bir grup var ki çok ilginç satış deneyimine sahipler. Kendi albümlerini yapıp, para biriktirip çoğaltıp sadece posta ücreti alıp meraklılarına gönderiyorlar. Böylece 10 bin adet CD dağıttıklarını biliyoruz. Bu o kadar ilginç bir şey ki bütün kavramları yıkıyor. Söyleşi karşılıklı bilgi alışverişinin olduğu önemli bir görüşmeydi. MESAM Genel Kongresi'nde 2004 – 2006 Faaliyet Raporu'nda baktım festivaller arasında BarışaRock da var. Gurur duydum. Bir sürü festival yapılıyor ama canlı performanslardan ne kadar telif ödeniyor bilmem.

BarışaRock'da buluşmak üzere...

Zaman Önemliyse...

hızlı

dakik

güvenli

ALOKURYE

220 00 00

Istanbul'un her yerinde; evden eve, ofisten ofise, hızlı-dakik-güvenli profesyonel kurye.

www.alokurye.net

anadolu pop'la sallan yuvarlan...

Efsanevi Moğollar grubunun üyelerinden Cahit Berkay'ın ZAN grubuyla gerçekleştirdiği enstrümantal albüm 'Toprak' geçtiğimiz aylarda raflardaki yerini aldı. Albüm 60'ların rock soundunu Anadolu ritm ve armonileriyle birleştiriyor. Bağlama, yaylı tambur, askı davul, bas gitar, hammond org, perküsyon ve distortion gitarla buluşuyor. Çekirdek rock dinleyicilerine hitap eden albümde 'Azeri rock', 'Laz rock' gibi etnik parçaların yanı sıra albümün Amerikalı prodüktörleri, Ben Mandelson ve Rob Keyloch'a ithaf edilen 'Kasımpaşalı Amerikalı' gibi parçalar bulunuyor.

Moğollar'ın kuruluşunu ve Anadolu popun erken dönemlerini anlatır mısınız?

Biz Anadolu Pop'un öncüsü sayılırız. Hatta Moğollar olarak Anadolu Pop ismini biz koyduk. Moğollar'ın kuruluşundaki en büyük neden yurt dışına çıkıp ünlü olma hayalleri kuran beş gencin biraraya gelip bir grup kurmasıydı. Ancak zamanla yurt içinde insanlara hitap edebilmek için yabancı bir gitarist gibi çalıp söylemenin yeterli olmayacağını düşündük. Bizim anladığımız, hissettiğimiz, duyduğumuz bir müzik olmalıydı. Yapacağımız müziğin dünyanın en büyük müzikal zenginliğini barındıran Anadolu'dan beslenmesi gerektiğini düşündük. Ve başarılı olduk. Gitar, org, bateri gibi Batı müziği enstrümanlarının yanı sıra yaylı tanbur, bağlama kullandık. Bunlar bütün kapıların açılmasını sağladı. Hemen bir albüm teklifi aldık. Ve o albüm 1971'de "Grand Prix du Disque Academie Charles Crosse Ödülü"nü kazandı. Bu ödül Jimi Hendrix, Pink Floyd gibi isimlerin aldığı bir ödüldü. Bu müzikal kimlik oturdu. Moğollar hala dinleniyor. Müziğimizi üç kuşaktır paylaşıyoruz.

Anadolu popun hemen benimsenmesini neye bağlıyorsunuz? O dönemde ilk arayışlar başlamıştı. Balkan ülkeleri yarışmasında milli orkestra kurulmuştu. Tülay German'ın 'Burçak Tarlası', Erol Büyükburç'un türkülerini repertuarına alması, Hürriyet Gazetesi'nin 'Altın Mikrofon Yarışması', bu yarışmaya katılacak grupların çalacakları müziğin Türkçe olması şartı aranması gibi göstergeler vardı. Bu kıpırtının içinden Moğollar kanımca o günün şartlarını iyi değerlendirdi. Yaptığımız müziğe aslında pop lafı yakışmıyordu ama o dönemde 'rock' tanımı yoktu. O müzikal duyguların aralarındaki farkları belirlemek için 'beat' müziği, 'pschedelic' müzik dendi. Tamer Öngür 'Anadolu pop' kavramını buldu. Bir röportajda telaffuz etti.

Mesela müziğimizde kabak kemani kullandık. Kabak kemani TRT tarafından yasaklanmıştı. Rezonans telleri diğer sazların oluşturduğu tınıya tecavüz ediyor diye yaylı tanbur kullanılmıyordu. Darbuka da kullanılmıyordu. Biz de muzur çocuklarız ya, araya böyle çomaklar sokuyorduk.

Siz başlangıçtan beri politik duyarlılıkları olan bir grup da oldunuz...

68 kuşağının kendi içerisindeki kırırdanışını, hislerini duygularını, karşı gelişlerini birebir yaşadık. 68 talebe olayları Vietnam Savaşı'nın sona ermesine vesile oldu. O kuşak Türkiye'de de hissedildi. Hisseden kuşak biziz. Ayrıca biz Anadolu'yu sadece haritadan gören bir kuşak değiliz Anadolu'yu keşfeden kuşağız. Kendi kültürünü tanıyıp yabancı kültürlerle de açık olmaktan yanaydık. Yerelden evrensele gitmekti amacımız. Bunları yaşayan ve bunların kavgasını veren kuşağın bir parçasıyız. Bizim bu mücadelemiz müzikte de kendini çok göstermiş-

Yapacağımız müziğin dünyanın en büyük müzikal zenginliğini barındıran Anadolu'dan beslenmesi gerektiğini düşündük. Ve başarılı olduk.

tir. Moğollar 1976'da müziğini yapamaz hale geldi, dağıldı. 1993'te tekrar bir araya geldi. Bu dönemde de yaptığımız bütün parçalar eleştirel ve protest oldu. Moğollar'ı tekrar kurduğumuzda Sivas olayları olmuştu. Hayatımda ilk defa şarkı sözü yazdım. Unutulmasın diye. Unutulmasın ve bir daha tekrarlanmasın diye. Geçenlerde Moğollar'ın repertuarını gözden geçirdik. Bütün şarkılar bir soruna atfen yazılmış. Bıktım ya... Sorunsuz bir ülke olsa da ben de içimden geldiği gibi, yaşamın gerektirdiği gibi günümün keyfini ifade edecek şarkılar yapsam (gülüyor). Herkes bizi çatık kaşlı insanlar sanıyor. Bizim çok ciddi adamlar olduğumuz sanıyorlar.

Doğal olarak 70'li yıllarda ortam siyasallaşınca müzik de siyasallaştı.

Müzikte yoğun bir şekilde siyasi, politik duruşu Cem Karaca ile öğrendim. Onunla yaptığımız ilk şarkılar 'Dağ ve Çocuk', daha naif şarkılardı. Ama 70'lerle beraber siyasal duyarlılığımız arttı. Ve ister istemez müziğimizde bu politik kimlik oluştu. Mesela Ruhi Su'yu Nazım Hikmet'i özümseyen bir kuşağız. 1972 – 1973 yıllarında baktık ki slogan müzik yapmazsan müzik yapma şansın yok. Rahmetli Cem bir gün 'Ya Müdür' dedi, 'bir şeyin farkında mısın?' 'Nedir?' dedim. Biz şimdiki Lütfi Kırdar eski spor salonunda konsere çıkmışız. Sendikalar, üniversite gençlik teşkilatları dolu. Çıkıp çalışıyoruz. Alkış alıyoruz ama ancak bizim çıkardığımız kadar ses geri geliyor. Biz iniyoruz, arkamızdan Aşık X çıkıyor. 'Dım dım' çalıp 'kahrosun faşizm' diyor kıyamet kopuyor.

Grup ZAN, rahmetli Cem Karaca'nın ölümünden önce çalıştığı grup. O zamanki adları 'Yol Arkadaşları'. Bu albümü rock dinleyicileri için yaptık. Bu enstrümental bir albüm oldu. Çıkışımız: 'İşte Anadolu rock böyle yapılır' demek. Ayakları buraya basıyor. Doğu'dan, Karadeniz'den Orta Anadolu'dan parçalar var.

Geçenlerde Moğollar'ın repertuvarını gözden geçirdik. Bütün şarkılar bir soruna atfen yazılmış. Bıktım ya...Sorunsuz bir ülke olsa da ben de içimden geldiği gibi, yaşamın gerektirdiği gibi günümün keyfini ifade edecek şarkılar yapsam.

Türkiye'de yapılan rock müzik yabancı rock'a öykünme mi yoksa Anadolu pop'un bir damarı devam ediyor mu? Şimdiki gençler yabancı kültürden çok etkileniyorlar. Bu hem avantaj hem dezavantaj. Bu ülkedeki genç müzisyenler bu ülkedeki müziği sevmiyor. Türkü seveni, sanat müziğini severek dinleyeni çok az. Bu onların eksisi. Ama sen profesyonelce müzik yapıyorsan bu topraklarda yapılan müzik konusunda fikrin olması lazım. Sonuçta Jimi Hendrix'den daha iyi gitar çalsalar da ben yine de Jimi Hendrix dinlerim. Müzikal bir kimliğin bir tarzın olacağı, dinleyeceksin yavaş yavaş yavaş dinlediğin müziğe bir küçük tuğla koyarak kendi müzikal dünyanı inşa edeceksin. Benim büyük emekle inşa ettiğim böyle bir sarayım var. Ben gençlerden kaç tanesine Erdal Erzincan'ın CD'lerini hediye ettim. Koskoca Arif Sağ askı davul çalıyor bir albümünde. Burada Erdal Erzincan'ın çaldığı bağlamayı gitara adapte eden dünya çapında gitarıcı olur. Ama ilgilenmiyorlar. Buradan bir şey öğrenip yansıtanlar var ama çok az. Böyle bir özümsemeye yola çıkarlarsa şansları çok daha fazla olur. Çok daha uzun soluklu yaşarlar. Yaşanmışlığı müziğinde aksettirecekler. Göz önünde olmayan gruplar var. Duruşları çok sağlam. Radikaller. Daha göz önünde olanlardan Mor ve Ötesi var. Oturmuş bir grup artık, taş gibi çalışıyorlar. Kendi kendilerini motive edecek hale geldiler. Başta sağlam bir adım attılar. Ve yanlış adım atmadan devam ediyorlar. Otokontrollerini iyi kurdular. Eğer müzik dışında başka sebepten aralarında sorun çıkmazsa yıllar boyu çalarlar. Bence müzik Türkiye'de çok iyi yolda. Fakat rock müzik bizim medyada sundukları kadar değil. Arkası var ve çok sağlam geliyorlar.

Grup Zan ile yaptığınız 'Toprak' albümü nasıl ortaya çıktı? Geçen sene haziran temmuz ayları falandı. Birşeyler birikmeye başladı. Bunları bir albüm haline getirmeye karar verdim. Grup ZAN, rahmetli Cem Karaca'nın ölümünden önce çalıştığı grup. O zamanki adları 'Yol Arkadaşları'. Bu albümü rock dinleyicileri için yaptık. Tabii Moğollar devam edecek. Moğollar bitmiş değil. Bu enstrümantal bir albüm oldu. Çıkışımız: 'İşte Anadolu

rock böyle yapılır' demek. Ayakları buraya basıyor. Doğudan, Karadeniz'den Orta Anadolu'dan parçalar var. O yörelerin ritm kurguları var. Beste yapmak yetmiyor, bir de yorumlamak lazım. Mesela bir zeybek var: 'Kardak Zeybeği'. Türk ve Yunan hücumbotlarının dansı. Albümde bir Hammer org kullandık. Antika resmen. Soundu en fazla değiştiren o oldu.

Grup ZAN ile daha önce birlikte çalışmış mıydınız?

Cem Karaca rahmetli olmadan 15 gün önce Ankara Saklıkent'te, 'Moğollar' ile 'Cem Karaca ve Yol Arkadaşları' olarak çaldık. Bu ekip Batı müziğini de iyi çalan bir grup. Harman güzel. Tabii asıl dinleyenler karar verecek. Albümün biraz deneysel tarafı da var. Haluk Levent'in, Kıraç'ın yaptıkları Anadolu rock'tan çok farklı..

MESAM'ın çalışmaları hakkında ne düşünüyorsunuz?

MESAM Yönetim Kurulu üyesiyim ve bundan gurur duyuyorum. MESAM geçmiş senelerdeki kendi içindeki sorunları çözdü, çarkların işlemedeki sorunları kaldırdı. MESAM doğru yolda. Fakat bu çok başlılık en büyük sorun. MESAM, MÜYORBİR MÜYAP ve MSG'nin tek bir çatı altına toplanması gerekir.

*Cahit Berkay: Elekto Gitar, Bağlama ve Bağlama Ailesi, Yaylı Tambur, Lut
Nezvat Yılmaz: Klavye, Zafer Şanlı: Bass, Aydın Şeref: Bateri*

pilot bölgelerde sıcak gelişmeler...

Dört meslek birliğinin başkan ve temsilcileri turizm bölgelerindeki otel, bar ve restoranların ortak lisanslanması konusundaki çalışmalar kapsamında pilot bölge seçilen Bodrum ve Marmaris'e ziyaret düzenleyerek Ticaret Odaları'nda işletme sahipleriyle yüz yüze konuştular.

Geçen sayımızda müzik alanında faaliyet gösteren 4 meslek birliğinin -MESAM, MSG, MÜYAP ve MÜYORBİR- 12 – 13 Şubat 2007 tarihlerinde yaptıkları toplantılar sonucunda imzaladıkları 'Meslek Birlikleri Ortak Hareket Protokolü' kapsamında lisanslama çalışmalarını ortak olarak daha etkin bir şekilde sürdürme kararı aldıklarının haberini vermiştik. Geçtiğimiz aylarda da bu ortak hareket anlayışı kapsamında turizm bölgelerindeki otel, bar ve restoranların lisanslanması konusundaki çalışmalara devam edilerek Bodrum, Marmaris ve Antalya, pilot bölgeler olarak seçildi.

5 - 6 Haziran tarihlerinde de MESAM Yönetim Kurulu Başkanı Ali Rıza Binboğa, MÜYAP Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Forta ve MÜYORBİR Genel Sekreteri Ali Rıza Türker lisanslama konusunda pilot bölge seçilen üç turizm beldesinden ikisi olan Bodrum ve Marmaris'e giderek Ticaret Odaları'nı ziyaret ettiler. Ayrıca Bodrum'da Belediye Başkanı ile bir görüşme gerçekleşti. Ticaret Odaları'ndaki toplantılarda ilk önce kendi çalışmaları hakkında bilgi veren meslek birlikleri temsilcileri daha sonra işletmecilerin sorularını cevaplandırdılar. Her iki şehirde

de son derece olumlu geçen toplantılar sonucunda 'Meslek Birlikleri Ortak Lisanslama Birimleri'nin bu şehirlere gelerek Ticaret Odaları'na bağlı işletmeleri tez elden indirimler uygulayarak lisanslamasına karar verildi. İki ay sonunda lisans almaya yanaşmayan işletmeler hakkında da hukuki işlemlerin başlatılması konusunda da mutabakat sağlandı.

Bodrum Ticaret Odası ve Belediyesi

5 Haziran 2007 günü Bodrum Ticaret Odası'nda düzenlenen toplantıya MESAM Yönetim Kurulu Başkanı Ali Rıza Binboğa, MÜYAP Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Forta, MÜYORBİR Genel Sekreteri Ali Rıza Türker, MSG Yönetim Kurulu Üyesi Feyyaz Kuruş, Bodrum Ticaret Odası Başkanı Mahmut Serdar Kocadon, BODER (Bodrum Otelciler Birliği) Başkan Yardımcısı Zeki Köylü, Bodrum Eğlence Sektörünü Geliştirme Derneği Başkanı Seyfullah Saylan ve Bodrum'un önde gelen eğlence merkezlerinin sahipleri katıldı. Toplantının açılışında söz alan MESAM Başkanı Ali Rıza Binboğa şöyle konuştu: "Dört meslek birliğinin temsilcilerinden oluşan İcra Kurulu, çeşitli bölgelere giderek birebir ticari eser kullanıcısı

Bodrum Ticaret Odası'nda gerçekleşen yuvarlak masa toplantısı

olan otel, bar, restoran, motel sahipleriyle yüz yüze konuşmak, onların karşısına tek bir muhatap olarak çıkma kararı aldı. Oluşturduğumuz pilot bölgelerde gerçekleşecek bu görüşmeler sonucu lisanslanarak telif ödemeyi kabul eden işletmelere indirimler uygulayarak bu sorunu çözmek üzere yola çıktık. Buraya gelmekteki amacımız yanlış veya eksik olarak bilinen konularda da işletmeleri aydınlatmaktır”.

Ali Rıza Binboğa'nın ardından söz alan MÜYAP Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Forta ise şunları ekledi: “Devletin vergiyi zor topladığı bir ülkede, biz para istemeye geldiğimiz için sevimli insanlar olarak görülmüyoruz. Ama karşılıklı çaba sarf ederek bölgesel bir lisanslama sonucunda toptan indirimler uygulayarak ortak bir tavır ortaya koyabilirsek bunun, iki taraf açısından da sağlıklı sonuçları olacağını düşünüyoruz. Örneğin TÜROFED (Türkiye Otelciler

Federasyonu) ile oteller bazında uzun süredir bu işi sürdürüyoruz. Ama bu sefer otelci arkadaşlarımızın da şöyle bir talebi oluyor. ‘Sadece oteller mi kullanıyor müziği’ diyorlar. ‘Bodrum’da bir sürü bar var, Marmaris’te bir sürü diskotek var, peki niye sadece biz?’ Bu konunun adil bir şekilde çözülmesi gerekiyor. Çünkü yasa var, bu haklar tescil edilmiş. Uygulamada ise ağır hukuki yaptırımlar var. Lisans ödemeyen işletmeler için dava açılıyor. Kırgınlıklar oluyor. Biz mümkün olduğu kadar bu tip mekanizmaları kullanmadan bu işin tarafları arasında bir çözüm yolu bulmayı hedefledik. Bu yüzden yaz boyunca bu pilot bölgelerimizde toplantılar, gerekirse seminerler yapacağız. Ama şunu da söylemeliyim ki biz kendi bahçemizi temizledik. 4 meslek birliği birlikte hareket ediyoruz, tek bir muhatap olarak karşınıza çıkıyoruz.” dedi.

Bodrum ve Marmaris’te son derece olumlu geçen toplantılar sonucunda ‘Meslek Birlikleri Ortak Lisanslama Birimleri’nin bu şehirlere gelerek Ticaret Odaları’na bağlı işletmeleri tez elden indirimler uygulayarak lisanslamasına karar verildi. İki ay sonunda lisans almaya yanaşmayan işletmeler hakkında da hukuki işlemlerin başlatılması konusunda da mutabakat sağlandı.

Meslek Birlikleri başkan ve temsilcileri BTO Başkanı Mahmut Serdar Kocadon ve diğer üyelerle

Söz alan Bodrum Ticaret Odası üyeleri ise turizm gelirlerinin düşmesinden, eğlence vergisi gibi birçok ödemeleri gereken kalem olmasından, 2000 tane bar olan Bodrum'da toplam 80 üyeleri olmasından, gece 12'den sonra müzik yayınlarının kesilmesinden yakındılar. Meslek birliği temsilcileri ise lisanslama ne kadar yaygın olursa indirimlerin yüzdesinin artacağına, % 35, 40'lara varacağına işaret ettiler. Tarifelerin oda başına ve sezonluk hesaplanacağını da ekleyerek, son derece uygun miktarlarda olacağını belirttiler. Uygulama konusunda pratik bilgiler de veren meslek birlikleri temsilcileri, lisans ücretlerinin tek bir hesap numarasında toplanacağını, dört meslek birliği arasında bölüneceğini ve her meslek birliğinin kendi faturasını keseceğini söylediler.

MESAM Başkanı Ali Rıza Binboğa 'Hakkını istediğimiz insanlar bu ülkenin kültürünün mihenk taşları. Türkiye'nin şu anki durumunda bütün bu insanlar yok olma tehlikesiyle karşı karşıya' diyerek Bodrum Ticaret Odası üyelerinin dikkatini, nice dillere dolanan şarkılar yapmış olan ama pek az tanınan bestecilerinin, söz yazarlarının üzerine çekti. Sürekli medyada yer alan ve büyük paralar kazanan bir avuç insanın üzerine odaklanılmaması gerektiğini ekledi. Toplantı, lisanslama çalışmalarının büyük bir hızla başlatılması konusunda karşılıklı mutabakata varılarak sona erdi.

Dört meslek birliği temsilcilerinin Bodrum'daki ikinci durağı Bodrum Belediyesi'ydi. Burada Bodrum Belediye Başkanı Mazlum Ağan ile görüşen meslek birlikleri temsilcileri Bodrum Belediyesi'nden işletmelerin lisanslanması konusunda yardım sözü alarak ayrıldılar.

Meslek Birlikleri başkan ve temsilcileri Bodrum Belediye Başkanı Mazlum Ağan'ı ziyaret etti.

Marmaris Ticaret Odası

6 Haziran günü Marmaris Ticaret Odası'nda başkan Mustafa Karacan tarafından resmi ama sıcak bir şekilde karşılanan meslek birliği temsilcileri Meclis Odası'na alınarak basın toplantısına katıldılar. Ticaret Odası Başkanı Mustafa Karacan'ın açılış konuşmasının ardından söz alan meslek birlikleri temsilcileri daha sonra gazetecilerin sorularını yanıtladılar. Basın toplantısının ardından, ticaret odası üyeleriyle baş başa kalan meslek birlikleri temsilcileri lisanslama konusunda karşılıklı görüş alışverişinde bulundular.

Ticaret Odası Başkanı Mustafa Karacan basın toplantısının açılışında şöyle konuştu: "Dört meslek birliğinin başkanları ve temsilcileri aramızda. Özellikle bar, restoran, cafe'lerin yoğun olduğu bölgemizde yapılan çalışmalarla ilgili birlikte fikir mütalasında bulunacağız. Ve sonra yapılacak daha kapsamlı bir toplantının birlikte altyapısını oluşturacağız. Mümkün mertebe turizm sektörünü sıkıntıya sokmadan diğer yandan da sanatçılarımızın haklarını koruyarak ortak bir uzlaşma noktasında buluşmaya çalışacağız."

Ticaret Odası Başkanı'nın ardından söz alan MESAM Başkanı Ali Rıza Binboğa ise Mustafa Karacan'a, Ticaret Odası üyelerine ve basın mensuplarına teşekkür ettikten sonra şöyle devam etti: "Ülkemizde ticari anlamda müzik kullanan bütün işletmelerimiz birer telif yükümlüsüdür. Teliflerini ödemek üzere onlara yardımcı olmaya geldik. Dört meslek birliği, tek bir muhatap olarak bundan sonra kullanıcıların karşısına çıkacak. Ve kullanıcılara, belirli bir süre için lisanslanmalarını yaparlarsa, teliflerini ödemekle ilgili yükümlülüklerini yerine getirirlerse, önemli miktarda

MESAM Yönetim Kurulu Başkanı Ali Rıza Binboğa, MÜYAP Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Forta, MÜYORBİR Genel Sekreteri Ali Rıza Türker, MTO Başkanı Mustafa Karacan ile basın toplantısına katıldılar

indirimleri yapmak üzere geldiğimizi bildirmek istiyoruz. Ve bu sürenin sonunda gerekli anlamda antlaşmalarını yapmayanlarda da ilgili 5846 sayılı yasamızı uygulayacağımızı ilk ağızdan söylemek için buradayız”.

MÜYAP Başkanı Bülent Forta ise: “Müzik meslek birlikleri olarak bu telifler konusunda çok ürkütücü durumda olmak istemiyoruz. Çünkü telif bilinci bir ülkenin çağdaş düzeyini ortaya koyan bir unsur. Biz Türkiye’nin koşullarını bilen insanlarız. Özellikle turizm sektöründeki arkadaşlarımızın ne büyük zorluklar ve fedakarlıklarla işlerini yapmak durumunda olduklarını da çok iyi biliyoruz. Ama sayın başkanın da ifade ettiği gibi telif bir hak. Bu hakkı elbette sektörlerin yapısını zedelemeyen ama yaratıcı emeğini ortaya koymuş insanların hakkını da yemeden, çağdaş bir uzlaşma zemininde çözmek amacındayız” dedi.

MÜYORBİR Genel Sekreteri Ali Rıza Türker de “Kutsal bir yolculuğa çıktık. Ülke çapında hem telif, hem de bağlantılı hakları tanıtıyoruz. Hem de yasal güvence çerçevesinde bu hakların takibinde yorumcuların, eser sahiplerinin, yapımcıların haklarını tahsil etmekle ilgili görüşmeler gerçekleştiriyoruz. Umarım iyi sonuç alırız.” şeklinde konuştu.

Bir basın mensubunun ‘Müziği susturacak mısınız?’ sorusuna yanıt veren meslek birlikleri temsilcileri böyle bir niyetleri olmadığını, 5846 sayılı yasa uyarınca lisans ödemeyen işletmelerle ilgili hapis cezalarına da varan çok ağır yatırımların olduğunu fakat kendilerinin amacının kimsenin özgürlüğünün kısıtlanması olmayacağını, ama makul miktarlarda ve indirimler uygulanarak öne konan lisanslama ücretlerini ödemeye yanaşmayan işletmeler için de, ödeyen-

lere haksızlık olmaması için hukuksal işlem başlatacaklarını söylediler. Meslek birlikleri temsilcileri Marmaris’te de işletmecilerin merak ettiği, uygulamaya dönük soruları cevaplandırdılar. Bir işletmecinin ‘Radyodan dinletilen müzik için de telif ödeyecek miyiz?’ sorusuna MÜYAP Başkanı Bülent Forta şöyle cevap verdi: “Dünyada çeşitli telif parametreleri var. Asansördeki telif, telefon bekletirken dinlenen müziğin telifi, hatta itfaiye sireninin bile telifi var. Biz Türkiye’deki sistemi sadeleştirmeye çalıştık. Otellerde tüm canlı müzikleri kapsayacak şekilde odaya endekli tarife hazırladık. İki temel parametre var: o işletmenin ekonomik kapasitesi, örneğin 1 yıldızlı, iki yıldızlı olması gibi. Bir de sezonluksa mevcut tarifenin yarısını ödüyorlar. İkinci olarak bölgesel farklılıkları göz önünde bulunduruyoruz. Hakkari’deki bir otelle, Marmaris’teki bir otel doğal olarak farklı. Bu kadar sadeleştirdik. Sorunuzun cevabı dolayısıyla evet, radyodan yayın olsa bile hak sahipleri bu müziğin karşılığını almak durumundalar.”

Ticaret Odası’ndaki toplantının ardından meslek birlikleri başkan ve temsilcileri yorgun ama pilot bölgelerde ortak lisanslama konusunda çok olumlu ve önemli bir adım atmış olarak Marmaris’ten ayrıldılar.

Ali Rıza Binboğa: “Ülkemizde ticari anlamda müzik kullanan bütün işletmeler telif yükümlüsüdür. Teliflerini ödemek üzere onlara yardımcı olmaya geldik. Dört meslek birliği, tek bir muhatap olarak karşılıklarına çıkıyoruz.”

sesli anlatım, bu coğrafyanın ayrıcalığı'

İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden siyaset bilimci ve tarihçi Mehmet Ö. Alkan, Türkiye siyasi tarihini öğrencilerine 45'likler eşliğinde anlatıyor. Siyasal ve toplumsal değişime koşturarak ortaya çıkan 45'lik plakların dünyası, zayıflığıyla ünlü toplumsal hafızamız için bulunmaz bir hazine...

45'likleri toplamaya nasıl başladınız? Elinizde ne çapta bir arşiv var?

Arşivimde yaklaşık 10 bine yakın 45'lik, longplay ve taş plak var. Bunlar pop müzik, halk müziği ve sanat müziği türünden ancak hepsi bir tema veya içeriğe sahip plaklar. Önceleri sadece siyasi plakları topluyordum. 'Türk Siyasal Hayatı', 'Osmanlı Modernleşmesi', 'Cumhuriyet Modernleşmesi', 'Türkiye'de Siyasi Düşünceler Tarihi' gibi dersler veriyorum. Bence bir öğretim üyesinin görevlerinden biri de dersini iyi anlatmaktır. Öğrenciler anlamıyor, ilgilenmiyor gibi bir mazeretimiz olmamalı. Bu mazereti aşmanın yolu dersi öğrenci için biraz çekici hale getirmek. Benim derslerde kullandığım objeleri - 45'likler, gravürler, resimler- toplamaya başlamam böyle başladı. Çünkü eğer siz derse emek verirsiniz öğrenci sizden daha fazla emek verir. Yakın tarihte yaşanan önemli

olayların birçoğu şarkılara, türkülere, ardından da pek az gecikmeyle plaklara yansımıştır. Genelde sözlü kültürün hâkim olduğu ülkemizde okuma yazma oranlarının da düşük olduğu düşünülecek olursa plakların önemli bir iletişim işlevi gördüklerini tahmin etmek güç değil.

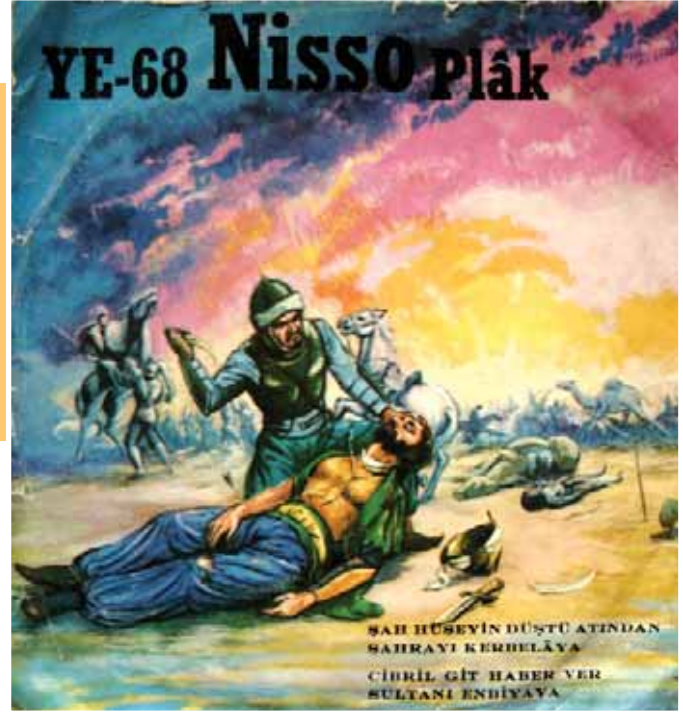
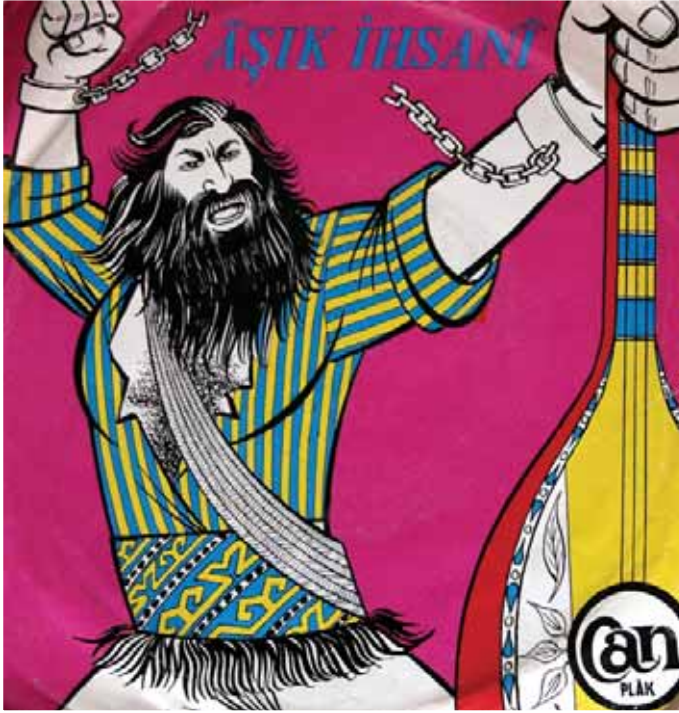
Topladığınız plakların içerikleri nedir?

Dediğim gibi önceleri hep siyasi plak topladım. Partilerin kendi propaganda plakları, hiciv plakları... Bunları sahafaların dışında eskiden kurulan 'Çöp Pazarları'ndan topluyordum. Sabahları çok erken saatlerde Topkapı'da, Kadıköy'de kurulurlardı. Sonra yasaklandılar. Zaman içinde fark ettim ki bu siyasi plaklar dışında başka plaklar da var ve çok ilginç konulara sahipler. Örneğin depresyon olmuş, depresyonda ölenler için 'Depreme Ağıt' plağı çıkmış veya bir tünelde trafik kazası olmuş ardından 'Tünel Faciası' diye bir plak doldurmuşlar. Gölde bir kayık batmış, boğulanlar için bir ağıt plağı çıkmış. Toplumsal Tarih dergisine ilk yazdığım yazı 'Tarihin Sesli Tanıkları Plaklar' başlığının altında bu plakları anlatılıyordu. Ve böylece ilk olarak literatüre geçtiler. .

Bu 45'liklerin bir envanteri yok mu?

Gramofon döneminin, (20. yüzyılın başından 1960'lı yılların başına kadar geçen dönem 78'lik taş plakların kullanıldığı gramofon çağı olarak adlandırılabilir) yani taş plak döneminin envanterini biraz biliyoruz. Çünkü bunlar pahalı aletler ve sahtesini yapmak da bir o kadar pahalı. Dolayısıyla taş plak döneminde korsan taş plağa rastlamıyoruz. Ve Columbia, Odeon gibi firmaların listeleri var. Her plağın numarası, okuyanı, ona eşlik eden gibi bilgiler mevcut. Ama 60'ların başından itibaren bu 45'liklere geçiş oluyor. Kullanılan malzemenin ve üreti-

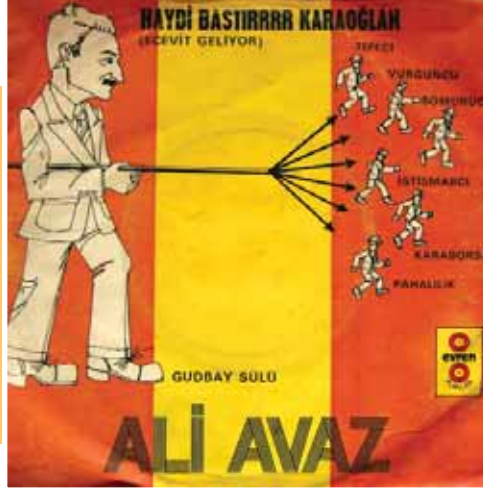
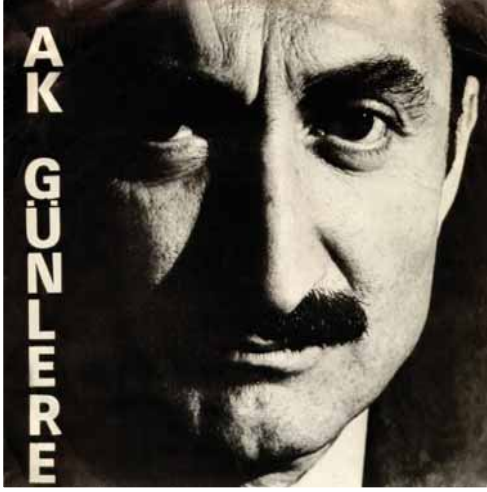
minin görece daha ucuz olması bir anda 45'lik patlamasına yol açıyor. Ve korsanının da yapılması olanaklı hale geliyor. 45'lik plakların ya da plastik plakların 1960'lardan itibaren envanterini bilmiyoruz. 60'larda her firmanın Karaköy, Eminönü, Sirkeci gibi bölgelerde kendi dükkânı var. Anadolu'dan gelenler firmaların mağazalarına gidip plak topluyorlar. 60'ların sonundan itibaren depolar ortaya çıkmaya başlıyor. İlk depolardan biri Beyazıt'ta kuruluyor. Ve Beyazıt'taki depo bütün bu firmalardan plakları topluyor. Anadolu'dan gelenler tüm plakları bir arada bulabildikleri için bu depoları tercih etmeye başlıyorlar. Bu gelişme Türkiye'deki plakçılıkta bir açılım. İkinci açılım yöresel plak yapılmaya başlaması. Mesela Kürtçe plak yapılıyor. Örneğin Mahmut Kızı'ın Yüksel Menderes'e ağıtı var. Bu basım ve ham madde ucuzlayınca Adana, Diyarbakır, Trabzon, Sivas merkezli plak dağıtım ofislerinin kurulduğunu görüyoruz. Mesela Adana için Kürtçe plaklar, Trabzon için Lazca plaklar, Sivas ve çevresi için Alevi plakları... Böyle yörelere özgü İstanbul'da rastlanmayan plaklar ortaya çıkıyor.

İlk siyasi propaganda plaklarından bahsedebilir misiniz? Siyasi hayatımızda bir iktidarı sürdürmek, bir iktidarın propagandasını yapma aracı olarak müzik ve plaklar çok erken tarihlerde kullanılmaya başlamıştır. Modernleşme sürecinin başladığı 19. yüzyıl boyunca birçok marş yazıl-

mıştır. İlginçtir bu dönemde yapılan ilk çalışmalardan biri W.R.P. Cope'un 'The Turkish Ambassador's Grand March / Türk Büyükelçisi'nin Merasim Marşı'dır. Bu eser, Osmanlı İmparatorluğu'ndan Londra'ya ilk daimi elçi olarak atanan Yusuf Agâh Efendi'nin gelişi için yazılmıştır. Sultan II. Mahmut'tan itibaren bütün sultanlar için marşlar yazılmıştır. Başlangıçta bunlar sözsüzdür. İlk sözlü marş Sultan II. Abdülhamit yazdırılmıştır. Dolayısıyla siyasi olarak plakların kullanılmaya başlanması biraz

da bu milli marşlarla başlamıştır. II. Meşrutiyet 'ten itibaren yazılan, çalınan ve kaydedilen plaklar siyasal ve toplumsal değişime koşut olarak ortaya çıkarlar. Özellikle marşlar padişah merkezli siyasi örgütlenmeden ulus- devlet merkezli örgütlenmeye geçişin de tanıklarıdır. Mesela tarihimize '31 Mart Vakası' olarak geçen ayaklanma ve bu ayaklanmayı bastırmak için Selanik'ten gelen 'Hareket Ordusu' için de bir marş yazılmış taş plağa kaydedilmiştir. Plağın arka yüzünde ise Mahmut Şevket Paşa'nın İstanbul'a girmeden önce askerlere hitaben yaptığı bir konuşma yer alır. Bu konuşma mizansen olarak plağa yansıtılmıştır. İlk seçim propagandası olarak plağın kullanılması 1939 yılına rastlıyor. Bundan önce mizah plaklarında seçimler konu ediliyor. Ama ilk kez 1939'da CHP'nin doldurduğu plaklar var. Radyo kullanımı kısıtlı olduğu için belediye hoparlörlerinden yayınlatıyorlar.

O dönemde tek parti iktidarı var. Neden böyle bir propaganda ihtiyacı duyuyorlar?

1939 yılı İsmet İnönü'nün milli şef olduğu yıl. Tek parti ve tek lider var ama II. Dünya Savaşı'nın dumanları tütmeye başlamış. Seçimlere katılımın % 80 olması konusunda bir ısrar var. O ısrarın altında şu yatıyor: hem

içeride hem dışarı karşı % 80 onaylı bir hükümet olmalı ki yapılacak pazarlıklar ve gizli antlaşmalar sırasında sağlam durulabilsin. Bu % 80 oy kendi meşruiyetlerini pekiştirmenin tek yolu. Tabii o dönemde seçimler iki dereceli. Bu % 80 katılım ikinci seçmenlerin katılımıdır onu da unutmamak lazım. Burada şunu eklemeyi istiyorum. Her ne kadar bu seçim propagandasına, insanların manipüle ettiği için biraz eleştirel baksak da şöyle bir yararı olduğunu da unutmamak lazım. Bu şekilde düzenli seçimler halkta bir seçim alışkanlığının yaratılmasına yardımcı olmuştur. 1943'de de benzer propaganda plaklarına rastlıyoruz.

II. Dünya savaşı'ndan sonra Amerika'yı öven plaklar çıkıyor Savaşın ardından kurulan iki kutuplu dünya düzeninde Türkiye, Amerika'dan 'Marshall Yardımı' adı altında pay alıyordu. Yardım anlaşmasının koşullarından biri Türkiye'de Amerikan propagandası yapılmasıydı. Bu gelişmelere uygun olarak 'Dostluk Şarkısı' (The Song of Friendship) adında Celal İnce tarafından söylenen bir 78 devirli plastik baskı propaganda plağı hazırlanmıştır. Plağın görsel olarak özen gösterilen ön yüzü iki ayrı kentin görüntüsü ile süslenmiştir: 'Göklere Yükselen New York' ve 'Efsane Şehir İstanbul'.

Yakın tarihte yaşanan önemli olayların birçoğu şarkılara, türkülere, ardından da pek az gecikmeyle plaklara yansımıştır. Genelde sözlü kültürün hakim olduğu ülkemizde okuma yazma oranlarının da düşük olduğu düşünülecek olursa plakların önemli bir iletişim işlevi gördüklerini tahmin etmek güç değil.

1950'li yıllar Amerikan dostluğu ile geçse de 1960'lı yıllarda ortaya çıkan ve Vietnam Savaşı ardından da Kıbrıs Barış Harekâtı sonrasında uygulanan silah ambargosu, uzun yıllar silinmeyecek yaygın ve oldukça olumsuz bir Amerikan imajı yaratmıştır. Aşık Ferhat'ın okuduğu, sözü ve müziği kendisine ait olan 'Oşt Amerika .Puşt Amerika' (Can Plak) böylesi sert tepkilerden sadece biridir.

Siyasi mizah plakları önemli bir yer tutuyor 45'likler arasında sanırız..

1960'lardan itibaren siyasi mizahın plaklarda bir tür olarak ortaya çıktığını gözlemliyoruz. Süleyman Demirel, Bülent Ecevit, Alparslan Türkeş ve Necmettin Erbakan gibi liderler mizah plaklarına konu edilmiş ve taklitleri yapılmıştır. Burada ilk iki sırayı Süleyman Demirel ve Necmettin Erbakan alır. (Öztürk Serengil: 'Unuttun Bizi Süleyman'; Rıza Pekutsal 'Sülübom'; Ali Avaz 'Yatırdın Bizi Süleyman', Ateş Böcekleri 'İsparta'nın Horozları'. vs), Necmettin Erbakan (Rıza Pekutsal: 'İlahi Necmettin'; Ali Avaz: 'Yallah Tazyik Erba-

Mehmet Ö. Alkan

kan'). Mizah plakları aracılığıyla dönemin siyasal, toplumsal ve ekonomik sorunlarına ilişkin doğrudan izlenim sahibi olmak olanaklıdır.

Önümüz seçim olduğu için partilerin seçim plaklarına geri dönelim...

1970'lerle birlikte siyasal partiler seçim propagandası yapan plaklar çıkarmaya başlamıştır. Bunların başında CHP, Adalet Partisi, Demokrat parti, Türkiye İşçi Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi'ni sayabiliriz. CHP'nin hazırlattığı bir yüzünde şarkısı, bir yüzünde şiiri olan 'Ak Günlere' plağı seçim meydanlarında sıklıkla çalın-

İlk seçim propagandası olarak plağın kullanılması 1939 yılına rastlıyor. Bundan önce mizah plaklarında seçimler konu ediliyor. Ama ilk kez 1939'da CHP'nin doldurduğu plaklar var. Radyo kullanımı kısıtlı olduğu için belediye hoparlörlerinden yayınlıyorlar.

miştir. Demokratik Parti'nin 1973 seçimleri için hazırladığı propaganda plağının da bir yüzünde 'Demirkırat Efanesi' adını taşıyan ve 7 Ocak 1946'da Demokrat Parti'nin kurulmasını anlatan bir şarkı yer alır. Diğer bir örneği Adalet Partisi'nden verebiliriz; 'AP Takdim Eder yazısıyla hazırlanan plakta B. Gökalp'in 'Milliyetçi Zühtü' adlı eserini Öztürk Serengil okumuştur. 1965 yılında Türkiye İşçi Partisi'nin parlamentoya gönderdiği milletvekillerinden biri olan Çetin Altan'ın iki konuşmasının yer aldığı plak 'Ağıt' ve 'Eğlenin Yavrularım' başlığını taşır. Bu, Amerika'nın Vietnam'a saldırmasını eleştiren bir konuşmadır.

1973'den itibaren Milli Selamet Partisi'nin propaganda-sını yapan tek bir plağa ben rastlamadım. Ama Milliyetçi Hareket Partisi'nin (MHP)propagandasını yapan plak var. 1969'dan itibaren Genel Başkanı Alparslan Türkeş'le birlikte siyasi üslup da sertleşmeye başladı. 70'li yıllarda MHP il merkezlerinden ve ülkü ocaklarında sık sık mehter marşı çalınırdı.

80'lere kadar soldan propaganda dışında, sol değerleri öne çıkartan sanatçılar da pop müzik ve halk müzik anlamında çıktı. Ama 70'li yıllar boyunca MHP çizgisinde olan yalnızca bir veya iki plak, sanatçı söyleyebilirim. Ancak 1980'den sonra çok var. Türkiye'deki milliyetçi

sağda da, radikal dinci sağda da bu bir ekonomik sektör haline geldi.

Öte yandan '1961–1980 yılları arası o kadar sık seçim olur ki bazı sektörler seçimler sayesinde palazlanır. Adeta seçim, geçim yolu olur. Rıza Pekutsal seçimlerin sıklıkla yapılması ve ekonomik sorunlara çözüm getirmemesini hicveden 'Seçim mi Geçim mi?' adlı bir plak çıkarmıştır. Ama günümüzde CD ve kasetle propagandası-

1960'lardan itibaren siyasi mizahın plaklarda bir tür olarak ortaya çıktığını gözlemliyoruz. Süleyman Demirel, Bülent Ecevit, Alparslan Türkeş ve Necmettin Erbakan gibi liderler mizah plaklarına konu edilmiş ve taklitleri yapılmıştır. Burada ilk iki sırayı Süleyman Demirel ve Necmettin Erbakan alır.

nı en yoğun yapan kesim dinci sağdır. Ve şehirliler, kendisine aydın diyen insanlar bunun pek de farkında değil. Burada bir sektör oluşmuş durumda ve bir alt iletişim kanalı olarak kullanılıyor.

Kıbrıs üzerine yapılan 45'likler de oldukça fazla...

Bu dönemde piyasaya sürülen 200'e yakın Kıbrıs plağı var. Kürtlerin bile yaptığı Kıbrıs plakları var. Genel olarak Kıbrıs plaklarında çok ağır ifadeler kullanılmış. Sağdan veya soldan fark etmiyor, oldukça ağır ifadelerin kullanıldığı, tahrik ve rahatsız edici aşırı milliyetçi bir söylem var...

Mücadele üzerine plaklar var mı?

Bizde değil ama Yunanistan'da Rumların, Anadolu'dan ayrılışları ile ilgili olarak longplaylar yapılmış. Orada daha 1950'li yılların başında bu göçlerle ilgili sözlü tarih çalışmaları da var.

Bu coğrafya derdini sazla sözle anlatan bir coğrafya ve bunun kavmi yok. Yani burada yaşayan her kavim Türkü, Kürdü, Lazı, Çerkezi, Ermenisi, Rumu, Alevisi, Sünnisi... kendisini müzikle, sazla, sözle sesle anlatma maharetine, becerisine sahip. Bunun bu coğrafya için paha biçilmez bir ayrıcalık olduğunu düşünüyorum.

1970'lerle birlikte siyasal partiler seçim propagandası yapan plaklar çıkarmaya başlamıştır. Bunların başında CHP, AP, Demokrat parti, Türkiye İşçi Partisi ve MHP'yi sayabiliriz.

Pop şarkıları siyasi arenada kendini göstermeye ne zaman başlıyor?

70'lerin başından itibaren pop müzikte popüler simaların siyasallaştığını görüyoruz. Şenay, Edip Akbayram, Ali Rıza Binboğa, Cem Karaca'nın bazı şarkılarının seçim meydanlarında ve parti merkezlerinde çalmaya başladığına tanık oluyoruz. Sanatçılar da taraf oluyor. 1974 Barış Harekâtı sonrasında bir yandan Yunan düşmanlığını teşvik eden aşırı milliyetçi üslupta birçok plak çıkarırken öte yandan Yeşim ('Aslan Mehmedim', 'Barış Derisi'), Nükhet Duru (Harp ve Sulh'), Füsün Önal ('İsimsiz Kahramanlar', 'Biz barışçı Milletiz'), gibi sanatçılar barışa vurgu yapan plaklar çıkarmışlardır. 90'ların sonunda örneğin Çelik, Kenan Doğulu gibi isimlerin 28 Şubat sürecini dolaylı olumlayan çalışmalar yaptığını görüyoruz. Kısaca ortam siyasallaştığı zaman sanatçılar da siyasallaşır...

Günümüzde ve gelecekte siyasi propaganda için nasıl teknolojiler kullanılacak sizce?

Cep telefonuna gönderilecek bir mp3 çok işlevsel olur. Orada seçmene en az külfeti yüklemek gerekiyor. Mesela propaganda şarkıları internet sayfasından indirilebiliyor.

vizyon

röportaj

röportaj: esra okutan
fotoğraflar: sinan kesgin

36

‘romantik tarafım ağır basar...’

Önde gelen yorumculardan biri olan Fatih Erkoç yeni çıkardığı best of'u ‘Kör Randevu’ ile gündemde. Fatih Erkoç ile müzik geçmişini, çaldığı sayısız enstrümanla ilişkisini ve tabii ‘Emmioğlu’nu konuştuk...

Yeni albümünüz ‘Kör Randevu’ büyük ilgi gördü. Size gelen tepkiler nasıl? Satışlar nasıl gidiyor?
Çok şükür iyi gidiyor... 90’lı yıllardaki ortam olsaydı gene 500, 600, 700 bini bulmuştuk bence ama ne yapalım... Yine de iyi gidiyor.

İlk klipi ‘Anı’ parçasına çektiniz. ‘Anı’ slow bir parça. Bir de sizin ‘Ellerim Bomboş’, ‘Oynatmaya Az Kaldı’ gibi hareketli parçalarınız var. Hangi tarz daha ağır basıyor?
Benim romantik tarafım daha ağır basar. Romantikliğim müziğime daha çok yansiyabiliyor. Yani hani romantik bir insan başka ne yapar? Hanımlara kur mu yapar? Ya da şiirsel mi konuşur? Tabii hanımlara iltifatlar etmeyi seviyorum ama özellikle şarkı söylerken bu romantikliğimi çok daha fazla hissediyorum. Diğer yandan güçlü bir yorumcu olduğuma inanıyorum. Güçlü yorumcuların da kendilerini, seslerini, slow şarkılarda daha iyi ifade edebileceklerini düşünüyorum. Ama şöyle örnekler de yok değil; mesela Stevie Wonder bence hala dünyanın en iyi şarkıcısıdır. O en hızlı, en hareketli şarkısında bile sesini öyle bir kullanır ki, sağır olan bile duyar.

Siz aynı zamanda multi - enstrumantalist ve yorumcusunuz. Farklı müzik dallarında da çalışmalar yaptınız. Bu çeşitliliğin

kökenine biraz gidebilir miyiz?

Benim çaldığım enstrümanların ve icra ettiğim müziklerin çeşitliliği, karşıma çıkan fırsatlarla ilgili. 3-4 yaşlarında babamın hediye ettiği bir kemanla müziğe başladım. Babam uydı. Ud çalmayı da öğrendik kardeşimle. Türk Müziği dinleyerek büyüdük. Aşağı yukarı 9- 10 yıl öyle geçti. Sonra Batı müziği eğitimi veren Belediye Konservatuvarı’na başladım. Orada da iri yarı olduğum için bana trombonu uygun gördüler. Piyano zaten yarıdımca saz olarak mecburiydi. Bir de bir sene kontrbas çaldım. Konservatuvarda üçüncü senemde abilerden bir tanesi gece - yatılı okuduk - beni tuttu kolumdan, ‘hadi işe götürüyorum seni’ dedi. Gece bekçisine iki buçuk lira mı ne verdik ve kaçtık. Liman Lokantası’nda hayatımın ilk işini yaptım. Trombon çaldığım bu orkestrayla 3 – 4 sene çaldım.

Hangi orkestraydı?

Suat Ateş orkestrasıydı. Aşağı yukarı bir sene geçtikten sonra rahmetli Suat abiye ‘Ben şarkı söylemek istiyorum’ dedim. Çok sevdiğim arkadaşım Cevat Sedef orkestranın şarkıcısıydı. O dönemde ilk defa şarkı söylemeye başladım. Ama bir sene hep detone söylediğimi hatırlıyorum. Sonra bana tromboncu olarak Özdemir Erdoğan Orkestrası’ndan teklif geldi. Orada kısa bir sü-

re sonra çalıştım. Sonra Behiç Levent Altındağ Orkestrası'nda çaldım. Ardından İstanbul Gelişim'den teklif gelince havalara uçtuğumu hatırlıyorum. Çünkü o güne kadar gelmiş geçmiş orkestralar içinde en iyi orkestra 'Gelişim Orkestrası'ydı. Türkiye'nin en iyi müzisyenlerinden bazıları oradaydı. Onno Tunç bas gitar çalıyordu. Kulakları çınlasın Atilla Şereftuğ klavye, Erdal Kızılcay gitar, trompet, trombon, flüt çalıyordu ve bütün şarkıları ağırlıklı olarak o söylüyordu. Rahmetli Selçuk Başar orkestranın şefi ve gitarcısıydı. Asım Ekrem davuldaydı. Müthiş bir orkestraydı... 'Gelişim Orkestrası'ndayken 'Nihayet' adında bir albüm yaptık. O albümde bir de şarkı söyledim. O orkestraya girişim hayatımın değiştiği anlardan biridir. Daha sonra askerlik zamanı geldiğinde Ankara'da ordu evinde org çaldım. Burada Erol Pekcan ile caz çalmaya başladım.

Caza daha önce bir ilginiz var mıydı?

Beni caz dinlemeye yönelten Özdemir Erdoğan Orkestrası'ndayken çalıştığım davulcu, sevgili Cankut abi idi. Bana cazı aşıladı. Beni Tarabya'daki evine çağırır Miles Davis plaklarını dinletir ve teknik bilgi verirdi. Hatta zaman zaman Özdemir abi sahneye çıkmadan orkestra ile doğaçlama trombon çalardım. Ankara'ya Erol Pekcan'ın yanına geldiğimde tabiri caizse tam 'has' caz

İstanbul Gelişim'den teklif gelince havalara uçtuğumu hatırlıyorum. Çünkü o güne kadar gelmiş geçmiş orkestralar içinde en iyi orkestra 'Gelişim Orkestrası'ydı.

yapmaya başladım. Tuna Ötenel piyano ve saksofon çalıyordu, Kudret Pekcan bas gitar çalıyordu, rahmetli Erol Pekcan da davul çalıyordu. Ben Erol abinin ailesinin bir parçası gibiydim. Haftanın üç günü beni yemeğe davet ederdi ve yemekten sonra veya öncesinde de üç bin tane plağı arasından benim için faydalı olabilecekleri dinletirdi. Erol Pekcan hocalarımın biridir ama ben ona yeteri kadar ehemmiyet veremedim. Ölmeden önce onu daha sıkıntılı zamanlarından kurtarabilirdim belki. Bunları yapamamanın bir ezikliği de var içimde. Dolayısıyla bu değerli müzisyenlerle ben çalışmaya başladım. Orada tumba, bongo çalmayı da öğrendim. Hatta ilk çaldığımda üç hafta kollarım ağrımişti. Sonra askerlik bitince yurt dışına gittim. Rahmetli Nükhet Ruacan, Neşet Ruacan, Emin Fındıkoğlu, Cankut abi ile beraber Norveç'te çalıştık. Orkestra kontrat alamayınca Emin Fındıkoğlu döndü. Biz kaldık. Norveçli bir orkestra şefi ile tanıştık. Ben org çalıp şarkı söylemeye başladım.

Neler söylüyordunuz? Caz mı?

Hayır caz değil. Hiç caz çalmadım desem yeridir. Orada, çaldığımız müzik dans müziğiydi. Hit parçalar, Abba, Bonnie M, Stevie Wonder falan.

Sonra 1986'da Türkiye'ye döndünüz.

Evet. O kadar uzun kalmamın nedeni de orada Norveçli bir hanımla yaptığım evlilikti. İlk baştan itibaren evliliğin gitmeyeceğini bildiğim halde işte gurur yapıp ayrılmadım taa ki buraya gelene kadar... 1986'da Norveç'te bestelediğim iki şarkıyla 'Altın Güvercin Yarışması'na katıldım. Biri 'Yol Verin A Dostlar'dı diğer de 'Memleketim' diye bir şarkıydı. 'Yol Verin A Dostlar' birinci oldu. 1989'da bir birinciliğim daha oldu, 'Sen ve Ben'. Birinci olan her iki şarkı da şimdiki eşime yazılan şarkılardı ama o zaman eşimin haberi yoktu.

O zaman birlikte değil miydiniz?

Hayır ama uzaktan akrabam olduğu için ben onu tanıyordum. 1985 yılında kardeşimin düğününde karşılaştığımızda dans ettik ve fotoğraf çekildi. Bana da o fotoğ-

Ankara'ya Erol Pekcan'ın yanına geldiğimde tabiri caizse tam 'has' caz yapmaya başladım. Tuna Ötenel piyano ve saksofon çalıyordu, Kudret Pekcan bas gitar çalıyordu, rahmetli Erol Pekcan da davul çalıyordu. Ben Erol abinin ailesinin bir parçası gibiydim.

raftan bir tane yollandı. Ben o resme bakarak aşık oldum, onun haberi yok. 'Yol Verin A Dostlar'ı öyle besteledim. Birinci olduk. Onun için yazdığım şarkıların çoğu tutmuştur zaten.

Sonra asıl büyük çıkışınız 1992'de oldu.

1987'de ben bir albüm yaptım. Korhan Abay programına beni davet etti, 'sen bu albümünden bir iki şarkı söyle ama bir de canlı da bir şeyler söyle' dedi. Ben de ud ile 'Nihansın Dideden' şarkısını söyleyeyim, arada da gazel söyleyeyim. Ama hem ritim tutup hem gazel söyleyemem. Bir iki tane de sen araya keman koy' dedim. Üç dört tane Roman kemancı getirdi. Bu program öyle bir ses getirdi ki nereye gitsem insanlar çok beğendiklerini söylediler. Sonra ben Raks'ın prodüktörü olan Koral Sarıtaşa'ya gidip yaptığım şarkıları dinlettim. Koral abi 'Fatih' dedi, 'Bunlar güzel ama sen bunları boşver gel biz doğru dürüst bir pop kasedi yapalım senle'. 'Olur' dedim. Ve 'Ellerim Bomboş' albümünü yaptık. 500 binin üstünden bana ödeme yapmışlardı. Dolayısıyla Türkiye'ye beni tanıtan, 'Ellerim Bomboş' albümü oldu. 93'te 'Penceremden Gökyüzüne', 1994 'Sana Deliyim', 1996 'Kardelen' albümlerini çıkardım. Sonra bir ara girdi.

1999'da Aura'dan çıkan 'Fatih Erkoç' albümü müzikalitemin pop çizgisindeki en üst noktası oldu.

Tekrar "Kör Randevu"ya dönersek, burada Emmioğlu'nun yeni versiyonu bayağı ilgi çekti, bu fikir nasıl aklınıza gelmişti? Bu benim fikrim değildi tabii. 1992 veya 93 yıllarında 'Ellerim Bomboş'la tanandıktan sonra Bostancı Gösteri Merkezi'nin işletmecisi Dikran Masis, kardeşim Sinan Erkoç ile bana teklifte bulundu. Erkoç Birader's şovu yapalım dedi. Biz de kabul ettik. Güzel bir şovdu. 'Ellerim Bomboş'u kardeşim tersten okuyordu mesela. O şovu hazırlarken 'Emmioğlu'nu da farklı tarzlarda seslendirmemi önerdi bana Dikran Masis. Oturduk, İngilizce ve Arapça tercümelerini yazdık. Ama basit, matrak şekilde. Önce Türkçe giriyor parça, ondan sonra İngilizce caz oluyor, arada trombon solosu atıyorum sonra Arap-

ça devam ediyor, oryantal oluyor, sonra rock'a dönüşüyor. Aslında bu albümün yapılmasının nedeni bu şarkı. Çünkü geçen sene Beyaz'ın şovunda ben bu şarkıyı söyledim, çok tutulunca hadi ben bir 'best of' albümü yapayım dedim, koleksiyon albümü. Düzenlemeleri de yaptım. Saatçi ile çalıştık. Ama Türkçe sözler için söz yazarıyla anlaşamadık. Onun yerine İspanyolca söz koyduk. İngilizce bölümünü de yeni sözlerle değiştirdik. Bayağı ses getirdi.

vizyon

pop tarihinden

yazı: murat meriç

40

gizli kahraman enrico macias ve ajda...

İstanbul'un bu yaz ki yoğun konser trafiği içinde iki önemli buluşma oldu. 'Her daim süperstar' Ajda Pekkan parçalarını seslendirdiği Enrico Macias ve Gloria Gaynor ile aynı sahneyi paylaştı. Murat Meriç biraz gerilere gidip Enrico Macias'ın memleket popuna katkısını ve Ajda- Enrico ikilisinin bir önceki buluşmasını anlattı...

'70'li yıllardayız: Memleketteki 'pop' ortamının en civ-civli zamanları... Kamuran Akkor "Aşk Eski Bir Yalan"ı çoktan yapmış; Ömür Göksel, "Seni Tanır Gibiyim"le şansını deniyor. Los Alcarson'un solisti Juanito konser için geldiği İstanbul'a bayılmış, yerleşmiş ve Türkçe plaklar yapmaya başlamış: "Gurbet" ve öncesinde Nesrin Sipahi'nin seslendirdiği "Arkadaşımın Aşkısın" ile hâlâ dillerde... Tanju Okan, "Koy Koy Koy"la içkili sigaralı şarkılara ara vermiş, çizgisinin dışına taşmış ve "Benim Halkım"ı seslendirmiş. Genç bir kız, Seyyal Taner, panter kılığında çıktığı sahnede yaptığı danslarla olduğu kadar plağıyla da konuşuluyor: "Son Verdim Kalbimin İşine". O güne kadar yaptığı plaklarla pek ses getirmemiş olan Yeliz "Bu Ne Dünya" ile ününe ün katmış. Nilüfer, birbiri ardına çıkardığı hit'lere "Selâm Söyle" ile bir yenisini ekliyor. Henüz "süperstar" lakabını almamış Ajda Pekkan ise önce "Hoş Gör Sen"i yapıyor, ardından "Ağlama Yarım"i. Kardeş Pekkan Semiramis ise aynı yıllarda "O Var Ya" ile şansını deniyor; müziği bırakmasına az kalmış. İşte böyle bir ortamda gurbetten inanması güç bir haber geliyor: Ajda

Pekkan, Olympia sahnesinde arz-ı endam eyleyecek! Üstelik Avrupa'nın en büyük yıldızlarından birisiyle... O güne kadar memleket sınırları dışına çıkılamamış, yapılmış birkaç ecnebice plak rafta kalmış, talihsiz Eurovision seferini saymazsak beynelmilel bir arenada adımız duyulmamış. Hoş, Ajda Pekkan, öncesinde başka başarılarla imza atmış; değişik dillerde plaklar yapmış ve memleketi o ülkelerde temsil etmiş ama Paris'in en büyük salonunda, hem de Enrico Macias'la sahneye çıkıyor olmak az başarı değil!

Memleket popunun esas adamı

Pekkan – Macias buluşması bahsine geri döneceğiz ancak ondan önce bir enteresan bilgi verelim: Şu ana kadar yazıda adı geçen şarkıların ortak bir özelliği var. Değişik dönemlerde ortaya çıkmış bu şarkıların hepsi Enrico Macias bestesi. Sadece bu kadar değil elbet; Engin Evin'den "Olmaz Olsam", Selçuk Ural'dan "Kumsaldaki İzler", Berkant'tan "Ben Sen O", Nilüfer'den "Pişman Olacaksın" ve "Hey Gidi Günler", akla ilk gelenler. Daha ileriki yıllarda ortaya çıkmış bir kısım şar-

kılarda da Macias imzasına rastlıyoruz: Tanju Okan'ın yıllar sonra yeniden ortaya çıkışını müjdeleyen "Çal Çingene" ve '90'lı yıllarda pop müziğe taze bir kan getirmiş olan Aşkın Nur Yengi'nin çıkış şarkısı "Seni Aldattım" da bir Enrico Macias bestesi... Aklımıza gelmeyenleri de katarsak, aslında Macias'ın memleket popunun esas adamlarından biri olduğunu görürüz. Belki de ona "gizli kahraman" sıfatını yakıştırmak gerek. Peki nasıl oluyor da Cezayir asıllı bir Fransız olan bu kara yağız delikanlının şarkıları bu kadar seviliyor? Macias, Türkiye'yi komşu kapısı edinenlerden değil. Âdet olduğu üzere o yıllarda Türkçe plak da yapmamış. Hep bizden uzakta, belki de bu yüzden hep ulaşılmaz olmuş... Ama şarkıları (tutsun tutmasın) birbiri ardına

Bir kısım toplamalar ve konser albümleri zamanında yayınlanmış ama Türkiye baskısı bir Macias albümünü ara ki bulasın. Belki düzenlenen konserler vesile olur da albümler piyasaya sürülür.

Türkçeleştirilmiş. Bunda elbette Akdenizlilik olgusunun payı büyük. Aynı coğrafyanın insanlarıyız, kulağımıza gelen sesler oldukça tanıdık. Bizde içten içe yükselen arabesk aslında Macias'ın Endülüs esintili şarkılarında ziyadesiyle var. '90'lı yıllardan sonra ulaşılan "sentez"e Macias daha o yıllarda ulaşmış ve Batı sazlarıyla Arap melodilerini birleştirmiş. Ortaya çıkan, asla kulaklarımızı tıkayamayacağımız bir şey. Tıkamak bir yana sonuna kadar açmışız ki bu kadar çok Türkçe Enrico Macias şarkısı var! Buna rağmen, bugüne dek memlekette bir Enrico Macias albümünün yayınlanmamış olması enteresan. Bunca içimize sokup bir o kadar da uzak tutmuşuz kendimizden. "Gizli kahraman" sıfatı belki de bunun için ona çok yakışıyor. Bir kısım toplamalar ve konser albümleri zamanında yayınlanmış ama Türkiye baskısı bir Macias albümünü ara ki bulasın. Belki düzenlenen konserler vesile olur da bir kısım albümler piyasaya sürülür. Geçtiğimiz aylarda Georges Moustaki geldi, albümleri birbiri ardına piyasaya verildi. Umarız Enrico Macias'ın gelişi de böyle bir bereketi hâsıl olur.

Macias düzenlemeleri

Mevzudan uzaklaşmayalım: Enrico Macias şarkıları memlekete uyarlanırken bir kısım değişikliklere maruz kalmış. Düzenlemeler biraz daha Türkiyelileştirilmiş ve dönemin pop standardına uydurulmuş. Örneğin Yeliz'in "Bu Ne Dünya"sı ağır bir şarkıyken oldukça hızlı bir şarkı haline dönüşmüş. Hatırlarsınız: "Ne bir kürk ister bu şen gönlüm / Ne bir han ne de saray, lay lay lalala-

Pekkan – Macias buluşmasının müsebbibinin "Hoş Gör Sen" şarkısı olduğu söylenir. Rivayet odur ki Macias bu şarkının Türkçe yorumunu dinlemiş, çok sevmiş ve şarkıcısını (ki sarı saçlarıyla can yakmaktadır o sırada!) Olympia'da vereceği konsere davet etmiş.

Bizde içten içe yükselen arabesk aslında Macias'ın Endülüslü esintili şarkılarında ziyadesiyle var. '90'lı yıllardan sonra ulaşılan "sentez"e Macias daha o yıllarda ulaşmış ve Batı sazlarıyla Arap melodilerini birleştirmiş. Ortaya çıkan, asla kulaklarımızı tıkayamayacağımız bir şey.

lay / Ye, iç, eğlen çok kısa ömrün / Sev çünkü sevmek en kolay..." Şarkı, '70'lerin "hoptirililaylaylaylaylilaylom" ortamına uydurulurken özünden çok şey kaybetmiş aslında. Orijinal adı "Aux talons de ses souliers" ve sözleri şöyle: "Şehrini her yere ayaklarının ucunda sürüklersin / Daha huzurlu bir hayatsa niyetin / Her şeyi terk etmelisin..." (Derya Bengi'ye teşekkürler.) Kimi şarkılar asıl sözlerine sadık kalınarak Türkçeleştirilmiş ama onlar da muhite uyarlanmış. Bir küçük anekdotu hatırlayalım: Fecri Ebcioğlu, "La femme de mon ami"yi keşfetmiş ve aslına yakın Türkçe sözler yazmak istemiş.

Şarkıyı çeviren Juanito, "Arkadaşımın karısının" diyince Ebcioğlu celallenmiş: "Aman ha, burası Türkiye, öyle şey olmaz!" Bunun üzerine şarkı biraz saptırılarak "Arkadaşımın Aşkısın" adını almış.

Yeniden "Aux talons de ses souliers"e dönelim: Şarkının tarihi 1968. Sözlerini Tuğrul Dağcı'nın yazdığı "Bu Ne Dünya" ise 1976'da piyasaya çıkmış. Bu şarkının pek bilinmeyen bir başka versiyonu da var: Yeliz'den yıllar önce, Macias'ın plağındaki düzenlemeye sadık kalınarak Sezen Cumhuri Önal'ın sözleriyle ve "Özlemekten Yoruldum" adıyla Başar Tamer tarafından Türkçe yorumlanmış. Macias'ın tek mükerrer şarkısı bu değil. "Le mendiant de l'amour" da sevilen ve "çok" seslendirilen bir başka şarkı. Hümeysra'nın 1980'de "Do Do Do Si Re Re" adıyla plak yaptığı bu şarkı, Füsün Önal'ın "Müzik Benim Dünyam" albümüne "Döne Döne" adıyla girmiş. Şarkıyı (başka sözlerle) Beyza Başar ve Ferdi Özbeğen de seslendirmiş ama bugüne daha ziyade Hümeysra'nın yorumu kalmış.

Türkçeleştirilmiş onlarca bestesini sayarsak Macias'ın memleket popunun esas adamlarından biri olduğunu görürüz. Belki de ona "gizli kahraman" sıfatını yakıştırmak gerek.

Pekkan Macias buluşması

Şimdi bütün bu saydıklarımızı unutmadan bir kenara koyalım ve "Hoş Gör Sen"e dönelim. Pekkan – Macias buluşmasının müsebbibinin bu şarkı olduğu söylenir. Rivayet odur ki Macias bu şarkının Türkçe yorumunu dinlemiş, çok sevmiş ve şarkıcısını (ki sarı saçlarıyla can yakmaktadır o sırada!) Olympia'da vereceği konsere davet etmiş. Çocukluğumuzdan hatırlıyoruz: Enrico şarkısını söylerken Ajda bir anda sahnede beliriyor, şarkıya eşlik etmeye başlıyor. Sonrasında Enrico'nun "Ajdaağg Pekannn" diye biten bir sunuş konuşması var. Ardından "Hoş Gör Sen" başlıyor ve Enrico kırık dökük Türkçeyle şarkıya eşlik ediyor. Bir dönem temcit pilavı gibi gösterilirdi bu görüntü siyah-beyaz TRT ekranında. Son-

Gloria Gaynor, “I Will Survive”ın ilk yorumcusu. Kimileri onu hâlâ tek şarkının kaymağını yemekle suçluyor ama kimilerin gözünde gönüllerin kraliçesi.

rasında Fransız televizyonu için çekilmiş görüntüler de ortaya çıktı: 1001 Gece Masalları'nı andıran bir fonda Ajda Türkçe, Enrico Fransızca ama boş konuşuyorlar! Ajda Pekkan'a geçtik ama onu anlatmaya ne hacet: “Her devrin şarkıcısı, her daim süperstar” diyerek işin kolayına kaçabiliriz. Onun şarkılarıyla kim bilir kaçınıc kuşak büyüyor. Hâlâ sahneye çıktığında heyecanlanıyoruz, hâlâ konserlerinin takipçisiyiz. Eski hit'lerini ama özellikle “Bambaşka Biri”ni söylemeye başladığında (günün moda tabiriyle) ortalık yıkılıyor! Buradan hızla Gloria Gaynor'a zıplayabiliriz: “I Will Survive”ın ilk yorumcusu, bütün zamanların en büyük disko şarkılarına imza atmış bir ses. Kimileri onu hâlâ tek şarkının kaymağını yemekle suçluyor ama kimilerin gözünde (ki

sayısı hiç de azımsanmayacak bir ekip bu) gönüllerin kraliçesi. Bu yazıya girme nedeni, yakın zamanda onun da memlekete gelecek olması. Enrico Macias'la buluştuğu ortak payda Ajda Pekkan: Her ikisi de sahnelerinde “konuk sanatçı” olarak Ajda'yı ağırlayacak ve düet yapacak. Enrico Macias da biz de ikisini sahnede birlikte görmeye alıştık ama Gloria Gaynor – Ajda Pekkan buluşmasının sürprizlerle dolu olacağını söylemek beyhude bir kehanet olmayacak.

Hep bir numara: Gloria Gaynor

Enrico Macias'ı (belki biraz daha çok sevdiğimizden) dolu dolu anlattık. Memleket popuna hizmetleri saymakla bitmeyecek sanatçı bütün zamanların en büyük

Macias şarkılarını seslendiren Türk Pop şarkıcılarından bazıları:

Kamuran Akkor

Yeliz

Tanju Okan

Seyyal Taner

yıldızlarından biri. Kariyerini sessiz sakin sürdürüyor. Zaman zaman milliyeti münasebetiyle bir kısım tartışmalar açılrsa da o bunlara karışmıyor. Pek değinmediğimiz Ajda Pekkan ise neredeyse bizde pop müziğin icadından bu yana sahnelerde. 1964'te yaptığı ilk plağı pek tutmadı belki ama çok değil, üç yıl sonra "İki Yabancı"yla yerleştiği zirveden hiç inmedi. Gloria Gaynor ise kimilerince tek şarkılık şarkıcı olarak anıldı ama o tek şarkı "bütün zamanların en büyükleri" listelerinde hep 1 numara! İstanbul'da, üstelik çok kısa bir zaman dilimi içinde bu üç "büyük" şarkıcıyı izleme şansını yakalamak her zaman nasip olmaz. Bu "1 numara" fırsatı iyi değerlendirmek gerek. Üç ismi sahnede kanlı canlı görmenin dışında ezber bozacak bir pop tarihine tanık olmak bile yetecektir.

Meraklısı için yazıda geçen Macias şarkılarının orijinal adları:

Ağlama Yarım	Entre l'orient et l'occident
Arkadaşımın Aşkısın	La femme de mon ami
Aşk Eski Bir Yalan	Sil fallait tout donner
Benim Halkım	A la face de l'humanite
Bu Ne Dünya	Aux talons de ses souliers
Çal Çingene	zingarella
Hoş Gör Sen	On s'embrasse et on oublie
O Var Ya	Oumperere
Pişman Olacaksın	Reste moi fidele
Son Verdim Kalbimin İşine	Je suis content pour toi
Gurbet	Adieus mon pays
Kumsaldaki İzler	Solenzara
Ben Sen O	Je suis content pour toi
Koy Koy Koy	Poi poi poi
Selâm Söyle	Pourquoi parler d'amour
Hey Gidi Günler	Le violon de mon pere
Seni Aldattım	Mon chanteur prefere.
Seni Tanır Gibiyim	Pour tout l'or du monde

Ömür Göksel

Nilüfer

BİR KORSANIN HATIRA DEFTERİ

FIKİR ÖZGÜRLÜĞÜ VE BAKIRCILIK SÖYLEMİ

Efendim hayırlı günler.

Şimdi bizim bu dergide yazmamız bazılarına ters gelmiş. "O adamın MESAM Vizyon'da ne işi var?" gibisinden söylemler kulağımıza çalındı. Şimdi bizim de bu konu da bir iki söylem söyleme hakkımız olacak tabiiyle.

Sen hem korsan de, yok haklarımız gaspediliyor de, bizim yaptığımız amme hizmetine "hırsızlık" de. Biz bunları bağrımıza taş basarak dinleyelim, sineye

çekelim. İki cümle de biz kuralım deyince, bir bağırtı bir çayırtı sorma gitsin. Nerde kaldı senin fikir özgürlüğün. Biliyorum söylem biraz ağır kaçtı. Ama unutma dost acı söylemler.

Sevgili okurlarım, inanın bu iş yapılacak iş değil. Valla amme hizmeti yapıyor olmasam, bi dakika durmam bu işin içinde. Her gece kabuslardan uyanıyorum. Daltonların mahkum kıyafetlerini giymiş, basın önüne çıkartıyorum. Özel hayatım teşhir ediliyor.

Bestecisi ayrı bir dert, güftecisi ayrı bir dert. Neymiş efendim, adam beste yapmışmış. Epi topu 8 tane notan var. Onları bir ters bir düz örmüşsün, arkalı önlü sıralamışsın. Rahmetli annemin ördüğü haroşolar daha zordur be.

Peki ya güftecilere ne demeli? Onlarında da altı ustuz 29 harfi var, ama kopardıkları yaygara 8748 metre. Everest'in zirvesi mübarek.

Şeytan diyor bırak bu prodüksiyon işlerini. Güfte, beste yap.

MANISA KAÇIRILMIŞ BİR FIRSATTIR.

Efendim basından da takip etmişsinizdir. Manisa'da çok sayıda CD, bir grup kader arkadaşımızla birlikte ele geçirilmiş. Biliyorsunuz Manisa Mesir macunu ile nam salmış bir şirin ilimizdir. Bu operasyon ile Manisa'nın imajı gölgelenmiş, en büyük darbeyi de mesir macunu yemiştir. Ondan sonra bazı kudret ilaçları niye bu kadar çok tercih ediliyor diye dövünüp duralım

Okurlarım merak ediyormuş. Bu işlere nasıl girdiğimi. Efendim babam erken yaşta öldüğü için annem beni memlekette bir bakırcı dükkanına çırak verdi. 9 yaşındayım o sıralar. Malik Usta: "Karagöz, iki çay kap gel, Karagöz su parasını yatır, Karagöz goş bak bakiyim, yengen evde ne yapıyor?" diye beni bir hafta oyaladı. İkinci hafta işten firar edip, eve geldim. Anamın bir araba sopasını afiyetle yedim. Üç gün sonra kapı çalındı. Anam kapıyı açınca Karşısında Malik ustayı buldu. Hemen bir kenara saklanıp izlemeye başladım. Usta: N'oldu ya, Karagöz niye gelmiyor, hasta filan mı?" diye sordu. Anam: "artık gelmeyecek" diye hafif bir tersledi kışkanç Malik'i

"Hani bakır ustası olacaktı, zanaat öğrenecekti, altın bileziği olacaktı" filan diye uzatınca, anam " o işi öğrendi" diye lafını kesti. Usta afallayınca da devam etti: "Bakırı, örsün üstüne koyup, çekiçle dövüyorsun sonra da çevirip öbür tarafını dövüyorsun" diye bir güzel tarif etti. Usta şaşkınlığını üzerinden atınca : "Vay gözükara vay!" dedi. "Kendi öğrenmiş yetmemiş bir de anasına öğretmiş".

İşte bakırcılık işini nasıl öğrendiysem, güfte, beste işlerini de öyle öğrenirim Benim sevgili okurlarım.

Sağlıkla kalın.

kaptankaragoz@gmail.com

BARİŞAROCK

Şimdi biliyorsunuz Barışarock diye bir hadise mevzubahis. Bunlar kendilerine 'karşı festival' diyorlar. Neye karşısın kardeşim. Açık açık söylesene. Öyle her çalınan parçanın telifini ödemeye benzemez bu işler. Sen önce neye karşısın onu söyle.

SİGARA

'Bu çekirdekler de neyin nesi?' şeklindeki sorunuza duyar gibiyim. Çevre ve insan sağlığına karşı duyarlı bir korsan olarak sigarayı bıraktım. Geçiş döneminde böyle bir çekirdek çıtlatma alışkanlığı hasıl oldu. Bakıcaz artık...

SEÇİM ŞARKILARI

Malum önümüzde bir seçim var. Ortalık seçim şarkılarından geçilmiyor. Ya vaatlere ne demeli. Mazot kaç YTL olacak diye kaptırmış gidiyorlar. Buradan ilan ediyorum. Biz iktidara gelirse müzik beleş olacak.

mükemmel bir surround ses sistemi nasıl kurulur?

Hiç Jurassic Park'ı surround ses sistemi ile evinizde izlediniz mi?

Gerçek ses deneyimi ve sisteminizden maksimum performans istiyorsanız bazı tüyolara ihtiyacınız var.

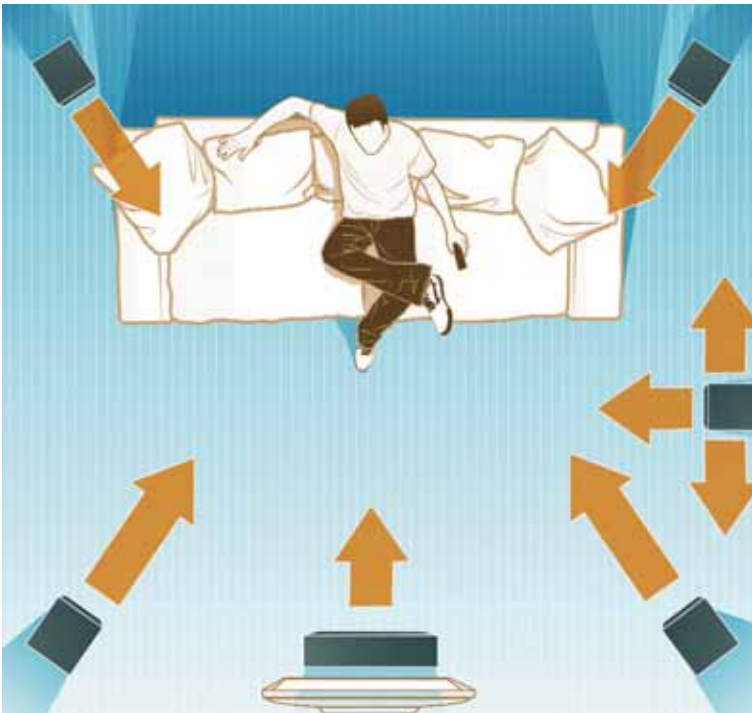
Surround ses sistemi karşınızdaki ekranda cereyan eden olayların bir parçası olmanızı sağlar. Helikopterlerin pervane sesleri kanepeniz etrafında dolanır ve siz odanın içinde patlama sesleri duyulurken arkanızda camlar kırılıyormuş gibi hissedersiniz.

Bir surround ses sisteminin başarısındaki en önemli etken sistemin yerleştirileceği mekanı maksimum performans için nasıl kullanacağınızdır. Tipik bir surround hoparlör sistemi, bir çift ön hoparlör, bir merkez hoparlör ve iki yan-arka hoparlörle subwoofer'ın kullanıldığı 5.1 düzeneğinden oluşur. Bu hoparlörleri yerleştirirken temelde aynı ilkeler geçerlidir. Fakat her oda benzer boyutlara ve şekle sahip olmadığından sistemi kurarken kafanızın karışması muhtemel.

1 Kare şekilli odalar 5.1'lik ses sistemleri için oldukça uygun. Ön hoparlörlerin görevi, frekans türleri içinde en çeşitli ses varyasyonlarını üretmektir. Ekranın iki yanında, TV'den birer metre uzaklıkta olmalı ve tercihen ana hoparlörün aynı yatay ve dikey platformları boyunca yerleştirilmelidir. Orta hoparlör tüm diyalog seslerini iletir. Genellikle orta kanalın iyi olması sistemin de iyi ses vermesini sağlar. Hoparlörü ekranın direkt üstüne ya da oturduğunuzda başınızla aynı hizaya gelecek şekilde altına yerleştirmeniz uygundur. Tüm orta hoparlörler manyetik koruyuculu olduğu için TV'nizde parazitlere yol açmaz. Dilerseniz bir yapıştırıcıyla tutturarak yankı yapmasını da önleyebilirsiniz. Yan arka hoparlörler odayı çevreleyen surround efektlerden sorumludurlar. Kare

odalar genellikle küçük olurlar ve arkanızda veya üstünüzde duvara ya da tavana gömülü hoparlörler yerden maksimum faydalanmanızı sağlar. Görevi 20Hz ve 100kHz arasında düşük frekanslı ses üretmek olan subwoofer'ın yerleştirme pozisyonları çeşitli olabilir. Subwoofer'ı bir duvara yakın yerleştirmek düşük frekansları vurgularken daha ferah bir alana yerleştirmek aksi etkiyi yapar. Kare şekilli odalar bir surround sistem için ideal çevre gibi gözükseler de yine de hoparlörlerin, ses dalgalarının birbirini kestiği düzende olmadığından emin olun.

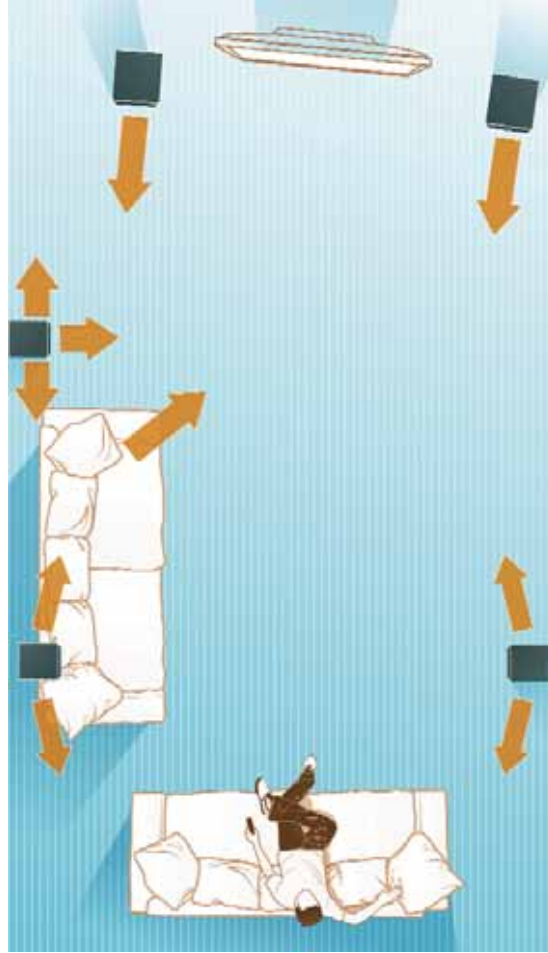
2 Dikdörtgen şekilli odalar çoğu evin en popüler yerleşim düzenidir. Tüm mekanlarda olduğu gibi bu tip odalarda da önemli olan şey, dengedir. Önce odanızın merkez noktasını belirlemelisiniz. Ön hoparlörler ortaya bakacak şekilde hafifçe döndürülebilir. Yani ses alanının merkezine odaklanacak şe-

kilde doğrudan köşeli yerleştirilir. Hoparlörleri birbirine çok yakın ya da çok uzak yerleştirmeyin yoksa ses alanının ortasında sesin bir yandan öbür yan akışını kesintiye uğratabilirsiniz. Ayaklıklar hoparlör desteği olmanın yanında ses kalitesini de artırır.

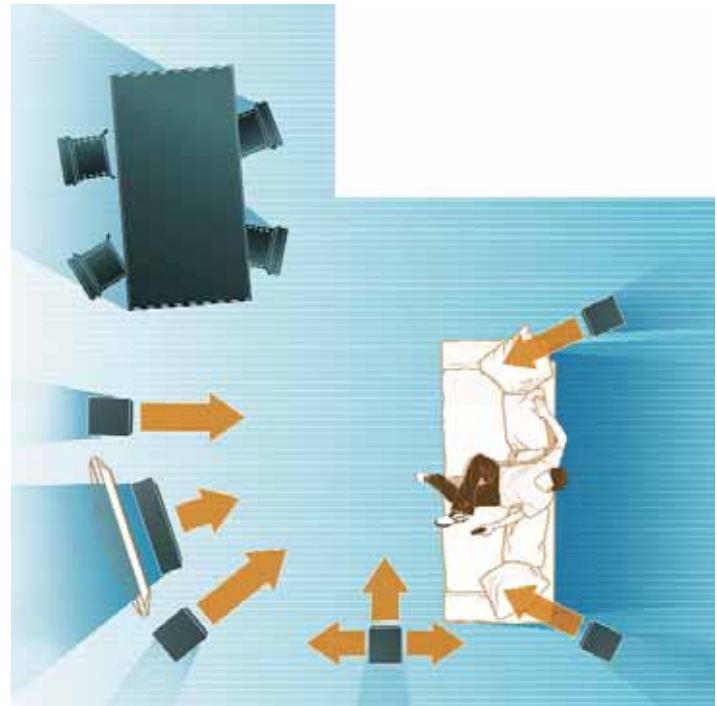
Orta hoparlörün konumu değişirse de arka hoparlörleri yerleştirmek için iki seçenek vardır. Arka hoparlörler kanepenin arkasındaki duvara gömülebilir, ancak bu yöntem dar ve gerçekçi olmayan bir ses alanı yaratabilir. Alternatif olarak şemada görebileceğiniz gibi soldaki arka hoparlör yan duvarlardan birinden merkez noktaya doğru yönlendirilerek daha sarmalayan bir ses deneyimi yaratılabilir. Bu şemada subwoofer karşı köşede uzak bir yere saklanmış. Köşeler amfi gibi ses güçlendirme görevi görürler. Eğer subwoofer'ınız zayıfsa köşelerden destek alabilirsiniz. Ancak tersi durumda köşeye yerleştirilen bir subwoofer seste kirlilik yaratır. Subwoofer'a biraz boş alan bırakmak işe yarayacaktır.

3 L şekilli odalar ses deneyiminin en zor yaşanacağı yerlerdir çünkü düşük frekanslarla çok iyi başa çıkmak gerekir. Düşük frekanslar odanın kullanılmayan köşelerine doğru çekilirler. Kullanılmayan alanların etkisini, dinleme bölgenizi buradan uzaklaştırarak önleyebilirsiniz. Bu şemada ekran, L şeklindeki odanın iki ekseninden en uzaktakinin köşesine yerleştirildi. Böylece ses boş alandan uzaklaşmış oldu. Ön hoparlörler ekrana yakın bir şekilde dinleme pozisyonuna doğru yönlendirilerek yerleştirilir. Bu şemada öndeki sol hoparlör ana noktanın direkt karşısına yerleştirilmiş. Bu bazen ses kalitesinin bozabilir ve soldaki hoparlörün diğerine oranla daha yüksek ses çıkarmasına sebep verebilir. Öndeki sol hoparlörün açısını dinleme pozisyonundan biraz uzaklaştırarak daha dengeli bir ses alanı yaratabilmek için denemeler yapın. Tuhaf şekilli odalarda hoparlörün pozisyonu konusunda daha yaratıcı olmanız gerekir. Alıcınızdaki performans deği-

şimlerinin de hoparlör uzaklığı ayarlarındaki farklılıklar ile ilgili olabileceğini göz önünde bulundurun. Bazı alıcılar, oturma yeriniz ile ön ve arka hoparlörlerin arasındaki uzaklıkların tamamen aynı olduğu koşuluyla göre ayarlanmıştır. Kanepenin arkası duvara yaslanmış ise arka hoparlörler direkt olarak köşelere monte edilir. Köşeler de girintiler gibi ortama hemen yayılan ses efektleri yaratır. Düşük frekanslı sesler, ses alanındaki akıştan en çok etkilenen frekans aralığı olduğu için, basların etkisini hissetmek istiyorsanız subwoofer'ı kullanılmayan alanlardan mümkün olduğunca uzağa yerleştirin. İnce ve uzamsal efektlerin düşük frekans gürültüleri arasında boğulmasını önlemek amacıyla sub ve ön hoparlörler arasında biraz uzaklık bırakmalısınız. Bu

tip ayarlar size kısıtlı bir dinleme alanı bırakabilir; küçük bir alanı lüzumsuz cihazlarla doldurmayın. Tonlar arasındaki tutarlılık surround sistemlerde çok önemlidir. Dolayısıyla bir kanalın diğerlerine baskın olmadığından emin olmalısınız.

vizyon

röportaj

yazı: esra okutan,
taner koçak, aydan çelik

50

Popta bir müzik şövalyesi

1964 yılında eline aldığı kalemi hiç bırakmayan, şarkı sözü yazarı, prodüktör ve sunucu kimlikleriyle karşımıza çıkan Sezen Cumhuri Önal yıllar geçse de müzik dünyasındaki yerini koruyor.

Sezen Cumhuri Önal'ı birkaç sayfaya sığdırmak zor. Dillere dolanan hangi aranjmanını söylesek, aldığı hangi ödüle yer versek, söz yazıp vererek meşhur ettiği hangi şarkıcıyı ansak?.. Çocukluğunu Müzik Yelpazesini dinleyerek geçirmiş olanlar için 'çikolata renkli şarkıcı' cümlesinin bir eşi daha olabilir mi? Sezen Cumhuri Önal, yıllar geçse de müzik dünyasındaki yerini koruyor. 35 yıl önce Türkçe sözlerini yazdığı parçalar hala ona ödüller kazandırıyor. Johnny Hollyday, Sacha Distel, Patricia Carli, Guy Marchand ve Theo Sarapo'nun seslendirdiği parçalar üzerine Türkçe sözler yazarak yerli şarkıcılara veren Önal'a, geçtiğimiz günlerde Ankara'da Fransız Büyükelçiliği'nde düzenlenen ödül töreniyle, Fransız Kültür Bakanı Renaud Donnedieu de Vabres tarafından verilen 'Chevalier De l'Ordre Des Arts Et Des Lettres' nişanı bunlardan biri. 2006 yılında da İtalyan Cumhurbaşkanı 'Ordine della Stella della Solidarieta'' nişanı ve 'Cavaliere'' ünvanı vermişti. Bu nişanı Mina, Peppino Di Capri, Tony Cucchiara, Peppino Gagliardi, Elsa Quarta, Mario Zelinotti ve Luigi Tenco ile yaptığı çalışmalara borçlu Sezen Cumhuri Önal.

Söz yazarı Sezen Cumhuri Önal'ın ünlü Fransız şarkıcı Johnny Hollyday için 35 yıl önce yazdığı iki Türkçe parçanın bulunduğu plak ise bugün paylaşılamıyor. Figaro dergisinin haberine göre Paris'in ünlü müzayede salonunda satışa sunulan plak 15 bin Euroya alıcı buldu. Biraz geçmişe dönersek; Her şey Önal'ın Johnny Hollyday ve eşi Sylvie Vartan'la yıllar önce Paris'te tanışmalarıyla başlamıştı. Hollyday'e Türkçe şarkı yazmayı teklif eden

Önal, olumlu yanıt alınca "Altın Yüzük" ve "Yeşil Gözleri İçin" adlı iki parça yazmıştı. Fransız sanatçı, Türkçe sözlü şarkıları seslendirdikten sonra plak şirketi Philips yetkilileri şaşırırsalar da izleyiciden çok alkış almıştı.

Sezen Cumhuri, gençlik yıllarında bir yandan radyoda çalışıyor bir yandan gazetelerde müzik eleştirileri yazıyordu. 1964 yılında eline aldığı kalemi hiç bırakmadı. 'Kime derler , sana derler benim sevgilim/Bir içim su, fidan boylum' diye başladığı şarkı sözü yazarlığı aynı hızla hiç tükenmeden devam etti. Şarkı sözü yazarı, prodüktör ve sunucu kimlikleri birbirini besleyerek gelişti. Türk pop müziğine unutulmaz parçalar kazandırdı.

Henüz 17 yaşındayken Kamuran Akkor'u üne kavuşturan 'Aşk Eski Bir Yalan', genç Nilüfer'in adını müzik dünyasına duyuran 'Kalbim Bir Pusula', Füsün Önal'ın seslendirdiği 'Hatıralar Dile Gelince', Selçuk Ural'ın söylediği 'Rüyamda Seni Gördüm Dün Gece', rahmetli Ertan Anapa'nın sesinden hatırladığımız 'Benim Bütün Dualarım Seninle'de onun imzası var. Efsane olmuş Berkant'a yazdığı şarkılar hala dillerde, 'Evvel Zaman İçinde', 'Ah Kızlar', 'Bir içimsu'. Süperstar Ajda Pekkan'ın Yeşilçam Sineması'nda 'Babamız Evleniyor' adlı filmde dans ederek okuduğu 'Kime Derler Sana Derler' hala belleklerde. Pop müziğin duayeni Özdemir Erdoğan'ın ilk okuduğu şarkılar 'Kimbilir', Bahar Gelince', 'Duyduk Duymadık demeyin' ve 'Unutma Seni Bekliyorum'. Tüm bunlar, 45'lik plaklar döneminin en sevilen şarkıları arasında. Birçoğunun adına çevrilen filmlerde Yeşilçam'ın seçkin yıldızları, şarkıcı rolünde oynamışlardı. Türkan Şoray,

Sacha Distel ve
Sezen Cumhuri Önal
(sağda)

Ajda Pekkan ve Sezen
Cumhuri Önal (solda)

Filiz Akın, Hülya Koçyiğit, Fatma Girik, Çolpan İlhan, Hale Soygazi, Cüneyt Arkın, Sadri Alışık, Öztürk Serengil.

Popüler müziğimizin tarihsel gelişimi içinde 'aranjman' diye adlandırılan, yabancı bestelere yazılan sözlerle ortaya çıkan bu modanın salgın halini aldığı günlerde, dönemin Türk Sanat Müziği yorumcuları da 'çok sesli müziğe' batının pop müziğine merak sardılar. Başta Zeki Müren olmak üzere Türk müziğinin yıldızları Gönül Akkor, Gönül Yazar, Nesrin Sipahi ve Orhan Şener, orkestra eşliğinde Sezen Cumhuri Önal'ın yazdığı sözlerle başarılı Batı pop şarkıları seslendirdiler. Sezen Cumhuri Önal ile dergimiz için bir sohbet gerçekleştirdik.

Müzik ve şarkılara ilginiz nasıl başladı?

Biz okumayı yazmayı seven bir kuşaktık. Ben İstanbul Liseleri Kültür Kolları başkanıydım. O zaman yaptığımız edebiyat matinerleri çok önemliydi bizim için. Hayatımızın cazibe noktası edebiyat ve şiirdi, sanattı. Ben arkadaşlarımın edebiyat ödevlerini ve aşk mektuplarını yazarak harçlığımı çıkarırdım.

Bir çeşit Cyrano de Bergerac durumu yani...

Resmen. Bastır parayı yazayım derdim. Halit Ziya Uşaklıgil'in 'Mai ve Siyah'ı üzerine bir ödev yapmıştım, benim dışımda herkes sıfır almıştı.

Sizin döneminizin şöyle bir şansı var galiba. Mesela Behçet Necatigil Kabataş Lisesi'nde hoca, Haldun Taner Galatasaray'da hoca...

Çok doğru söylüyorsunuz. Böyle insanlar kalmadı. Bugün popüler müzik varsa bunun eziyetini biz çektik. Müzik sektörü battı diyorlar. Öyle bir şey yok. Eğer müziğe ve söz yazarlığına önem verilirse sektör daha

nımda da korsan vardı. Bugün Türkiye'de müzik yapılmıyor, şarkı yapılmıyor. Sanatçı kardeşlerimiz yaptıkları için bir yerlerinde bir şeyin eksik olduğunu farkına varırlar. Mesela İbrahim Tatlıses'i uluslararası arenada yabancı dillerde Türk bestelerini söylerken görmeyi umut ediyorum. Türkçe de söyleyebilir.

Neden olmuyor Sezen bey? Sizin gibi öncü olacak biri olmadığı için mi?

Kimse bana bunları yap demedi. Biz kendimiz yaptık. Kendimizi keşfettik. Mesela ben bu işlere başladığım zaman, Avrupa'ya, dünyaya mesajlar, mektuplar yolladım. 500 tane yazdıysam 150'sine yanıt aldım. 150'sinden yola çıktım 70'e indi. Dünyanın en ünlü şarkıcılarına programlar yaptırдыm. Muvaffak olmaya mecburdum.

Şu anda yapılan müzik arasında beğendikleriniz hiç yok mu?

Türkiye'de müzik yok derken, iyi bestekarlar yetişiyor. Mesela İsmail YK diye bir çocuk var, herkes çocuğun aleyhinde konuşuyor ama ben çok beğeniyorum. Satan plak iyi plaktır. Biz Yardımseverler Derneği değiliz. Yani ahlaki kurallar içinde, medyanın görsel zenginliğinden istifade etmeyi bilmeliler.

Yurt dışında yapılan müziklerde beğendikleriniz var mı?

Elbette. Adamlar kendi müziklerini yapıyorlar. George Michael'ın son albümü 9 milyon sattı dünyada. Orada yok mu Mp3 ve korsan? Türkiye'deki eğlence dünyası aklını başına toplamalı. Yakın zamanda çok güzel şeyler ortaya çıkacak. Bir defa çok iyi sesler var. Candan Erçetin, Funda Arar, Nilüfer, Yeşim Salkım... Biz kendi özelliklerini ve güzelliklerini göz ardı eden bir kuşak yaratmışız. 60'lı yıllarda rahmetli Fecri Ebicioğlu, rahmetli Aykut Sporel ve ben, bir dönemin

Yılların sanatçısı Toto Cutugno geçtiğimiz günlerde İstanbul'da verdiği konserde Sezen Cumhuri Önal'ı sahneye davet etti. Eski dostlar 'L'Ete Indien' adlı parçayı birlikte seslendirdiler

gençlerinin çok sesli müziğe aşına olmaları için çok önemli katkılarda bulunduk. O zaman alay ediyorlardı, disc jockey'e 'plağa binen' diyorlardı. Şimdi herkes DJ. Bizim zamanımızda böyle bir meslek yoktu.

Aykut Sporel caz müziğe, Fecri Ebcioğlu Amerikan popuna, siz de daha Akdeniz, Avrupa müziğine yöneldiniz. Bu yönelme nasıl oldu?

Kendiliğinden oldu. Aykut Sporel aslında, İlhan Mimaroglu'nun yeğenidir. Çok kültürlü bir aileden geliyordu. Fecri Amerika'ya gitti. Yabancı kanallardan o müziklere aşına oldu. Benim düştüğüm yol, şiirden geçiyordu. Mesela Jacques Brel'i çok severim. Fransız ve İtalyan ozanların aşka dönük mısraları beni hep etkilemiştir. Mesela 'Les Feuilles Mortes' parçası çok güzeldir. Melodisi çok iyi oturmuştur. Bir programda 18 kere çalmıştım. Farklı müzisyenlerden. Yves Montand, Dalida,

Anılarınız ne durumda? Ne zaman okuyabileceğiz?

Yazmak zor. Şarkıcının birine bir şarkı yazmışım, bana haber vermeden bir bankaya satmış, bahar kampanyası yapmışlar. Ona gidip niye benim şarkımı verdin diye soraamadım bile. Çetin Altan ne diyor: 'Gerçekleri yazamazsın'. Mesela Zeki Müren'e şarkı yazmıştım. Stüdyoda 'aman' dediler bu Zeki Müren sakın ha, sen yoksun, kaybol. Sonra telefon geldi, beni kapıda karşıladı. 'Sezen Bey ben Batı Müziği bilmem bana öğreteceksiniz' dedi. Birlikte kayıt yaptık. Sabaha karşı Tarabya Oteli'ni arayıp 'akşam yaptığımız şarkıyı beğendiniz mi? diye sordu?'. Diğer bir hatıra; Berkant ile çalışıyoruz. Beyoğlu'nda Londra Bar'da Vasfi Uçaroğlu orkestrasıyla beraber 1 ay prova yaptık. Bir gün baktım Vasfi Bey sevgilisiyle birlikte gelmiş, Kamuran Akkor. 'Kamuran'a da şarkı yapacağız' dedi. 'Ben onun bunun sevgilisine şarkı yazmam dedim'. 'Aşık adam' dediler. Bu bana söylenir mi ya? 'Bir İçim Su'yu Berkant için yazmıştım ama Kamuran Akkor da söyledi. İki ay sonra bir telefon, Gönül Yazar. 'Burada bir kız var uvertür, benden çok alkış alıyor. Ben de aranjman okuyacağım geliyorum' dedi.

Aranjman yapılmasını yurt dışında görmüş müydünüz?

Tabii dünyada böyle bir akım vardı. Radyolar, televizyonlar, birinci kanallarında kendi dillerinde şarkılar çalıp söylüyorlardı. Ama bizde Los Machucambos şarkılar deyip dakikalarca çalınıyordu. Ben bu şarkılar niye Türkçe olmasın diye düşündüm. Ama Türkçe olması için bir emek lazım. Öyle kolay değil. Bizim zamanımızda şarkılar satıyordu. Onların sözü sözdü, müzikleri, çok güzel bestelerdi. Büyük bir avantaj yakalamıştık onu da iyi kullandık diye düşünüyorum. Umarım ilerde bundan istifade ederler. Şu anda sektörtekiler toplumun ne istediğinin farkında değiller. Ver parayı istediğini yap. Türkiye'de müziğin gerilemesine neden olanlar, doğrudan doğruya prodüktörler, yapımcılar. 'Yapıyorsun satmıyor, halk almıyor, halk zevksiz, kopya var, mp3 var' diyorlar. Şarkı var mı? Yok!

Zaten satan albümlerde eskilerinin yeniden yorumları.

Şimdi bir takım insanlar eski şarkıları yeniden çıkarıyorlar. O da zor. En fazla 2000-10.000 satar. Yazık yani. Bu iletişim çağında, dünyanın en verimli piyasası iş yapamıyor.

Sezen Cumhuri Önal, Aydın Tansel, Selçuk Ural, Özdemir Erdoğan, Mehmet Taneri -1968

vizyon

röportaj

röportaj: taner koçak
fotoğraf: sinan kesgin

54

YAY-BİR Başkanı Tuğrul Paşaoğlu:

“güç birliği oluşturmamız”

Özellikle telif hakları ve “korsan” ile mücadele gibi başlıklar gözönüne alındığında yayıncılık ve müzik sektörünün oldukça fazla ortak noktası, ortak sorunu olduğu gözüküyor. Yayıncılık dünyasında bu sorunlar nasıl yaşanıyor, ne gibi çözümler bulundu, bunları ilk ağızdan dinlemek istedik. Bu yüzden Türkiye Yayıncılar Meslek Birliği Başkanı Tuğrul Paşaoğlu’nun kapısını çaldık.

Öncelikle birliği biraz tanımak isteriz. YAY-BİR bir dernek mi yoksa bir meslek örgütü mü?

Türkiye’de yayıncılar yoğun olarak Türkiye Yayıncılar Birliği isimli bir dernekte örgütlüydüler. 1995’te yapılan yasal bir düzenleme ile fikri mülkiyet haklarının takibi meslek birliklerine verildi. Yalnız bizim ısrarımıza rağmen, ilim ve fikri eser sahipleri meslek birliklerinin asli üyeleri, yayıncılar ise burada sadece gözlemci üye olabiliyordu. Seçme ve seçilme hakları yoktu. Bu durum müzik ve sinema alanında daha farklıydı. Çünkü müzik ve film yapımcıları bağlantılı hak, yani komşu hak sahipleri olarak ayrıca örgütleniyorlardı. Yayıncı olarak iki şey yaptık; bir, özellikle korsanla mücadeleyi tek tek yazarların, eser sahiplerinin yürütmesi mümkün olmadığından, bu işlerin yayıncılar tarafından yapılmasının daha uygun olacağını söyledik. İkinci mesele de Türkiye’de yayıncı konumundaki kişilerin büyük bir çoğunluğu, çevirmenlikten-yazarlıktan gelme insanlar. Biz bunun üzerine EDİ-SAN adında Edebiyat Sanat Eserleri Meslek Birliğini kurduk. Üyelerinin büyük bir çoğunluğu başlangıçta yayıncıydı. Yayıncılar gözlemci üye olabiliyordu ama, ben ve bir çok arkadaşımız da çevirmen ya da yazar kimliğimizle asil üye haline gel-

dik. Aslında bu çelişkiyi de sürekli olarak Kültür Bakanlığı nezdinde vurguladık. Neyse ki derdimiz sonunda anlaşıldı. Sanıyorum 2004 değişikliğiyle, mali hak sahibi olan yayıncılara da meslek birliği kurma hakkı verildi. Biz de yayıncılar meslek birliği YAY-BİR’i kurduk. EDİ-SAM’ı da zaten oraya üye olan eser sahibi şair ve yazar arkadaşlarımıza devrettik ve çekildik. Şimdi EDİ-SAM, MESAM gibi bir örgüt. İlim ve edebiyat eserleri sahipleri örgütü. YAY-BİR de MÜYAP gibi bir örgüt. Yani yayıncıların örgütü haline geldi. Korsan kitapla mücadeleyi EDİ-SAM’da sürdürmüştük. O birikimi şimdi bu tarafa, YAY-BİR’e taşıyoruz.

Meslek birliği biraz yeni yeni örgütleniyor denebilir bu durumda. Yayıncılık dünyasında başka hangi örgütlü yapılar var.

Yeni yeni ... İlim- edebiyat eserleri alanında eser sahiplerinin örgütleri olarak İLESAM, EDİSAM ve BESAM sayılabilir. Yayıncılar tarafında YAYBİR ve yeni kurulmuş Basın Yayın Meslek Birliği. Ama hemen söylemek gerekir ki, korsanla mücadeleyi EDİSAM içinde ve sonra YAYBİR’de yıllardır biz sürdürüyoruz. 95’lerden beri 400’ü aşkın davaya tarafız. Bu güne kadar 3

milyona yakın kitap yakalandı, onlarda biz tarafız. Mahkemelerde biz bulunuyoruz, polise karşı biz tarafız, belediye komisyonlarında biz tarafız. Yani hani şu anda açıkçası fikri mülkiyetin korunması ve geliştirilmesi konusunda en aktif meslek birliği EDİSAM ve onun üzerinden yayıncılar, biz.

Korsan meselesine gelelim mi?

Önce bir kere korsanla kaçak basım, korsan yayıncı kaçak yayın terimlerini birbirinden ayırmak lazım. Kaçak dediğimiz şey; müzik yapımcısının, film yapımcısının ya da yayıncının eser sahibinin yaptığı anlaşmaya uymayarak ona bildirdiğinden daha fazla basması, dolandırması, dağıtması anlamına gelir. Şimdi bu haliyle bir özel hukuk sorunudur. Şimdi korsan dediğimiz başka bir şey. Cd dolum tesislerinden matbaalara baktığınız zaman çoğunun kayıtsız yerler olduğunu görürüz. Çoğu kaçak işçi çalıştırıyor. Çocuk emeği, angarya emek kullanılıyor. İkincisi bu insanların büyük bir çoğunluğunun mafyayla ilişkileri var. Tümöyle yasadışı, kayıt dışı bir iş. Dolayısıyla bununla mücadele bir kamu işi. 2004'te-

ki son değişikliklerle beraber önemli bir adım atıldı. Korsan ürünlerin takibi, dağıtımı bir kamu suçu haline geldi.. Bir ürünün korsan olup olmadığını belirleyen kriter yerleşti: bandrol. Siz bir ürünün üzerinde bandrol varsa yasaldır diye varsayacaksınız, değilse yasadışıdır diyeceksiniz. Bu nedir? Bu kolluk güçlerinin nesnel bir kriterle davranmasını sağlar. İkinci adımda ise ürünü satan ve dağıtan yasal mı değil miyi sertifikayla halledecekler. Kanuna bu da konuldu. Buna bağlı olarak da ülkenin her yerinde cd, film, video, vcd ve kitabın doğrudan satışı yasaklandı. 81. maddeye göre satamazsınız. Yani satacakların sertifikası olması lazım. Şimdi bakın ürünü ve satıcıyla ilişkim nesnel, herkes tarafından algılanabilir bir ihtisaslaşma, uzmanlaşma gerektirmeyen 2 ölçü oluşmuş. Bu sistem doğru bir sistem.

Bu sistem yürüyor mu?

Uygulamadaki bilinç sorunu yetmezmiş gibi, bizim alanımızda sorunlu bir adım daha atıldı. Önce Milli Eğitim Bakanlığı, ders kitaplarının bandrollenmesinin güç bir iş olduğunu düşünüp, yasaya aykırı bir şekilde, bir Kültür Bakanlığı genelgesiyle ders kitaplarını bandrolsüz hale getirdi. Daha sonra bu adım genişletildi, 96 sayfadan az kitaplara da bandrol gerekli olmadığı söylendi.

Bunun sonuçları ne oldu?

Bu çok tehlikeli bir gelişme. Nesnel ölçü kayboldu. Bandrol gibi herkes için basit ve net kriter bulandı, iş tekrar bir uzmanlık meselesine dönüştü. Bu ülkenin emniyet güçleri, jandarmaları ve zabıtalara "kardeşim ben bunun ne olduğunu nereden bileyim" diyorlar. İkincisi sertifika kriteri de bozuldu. Sertifika satış ve dağıtımına ilgili bir kriterdi. Yayınevlerini ve yapımevlerini de sertifika almaya zorladılar. Buna karşı çıktık. Çünkü Çağaloğlu'nda durumumuz şu: 1. kat ve zemin kat dışında faaliyet gösteren yayınevleri sertifika alamıyor-

Bir ürünün korsan olup olmadığını belirleyen kriter yerleşti: bandrol. Siz bir ürünün üzerinde bandrol varsa yasaldır diye varsayacaksınız, değilse yasadışıdır diyeceksiniz. Bu nedir? Bu kolluk güçlerinin nesnel bir kriterle davranmasını sağlar. Öbür türlü nasıldı? Kitabı yakalayacaksınız, el koyacaksınız, bilirkişi inceleyecek, korsandır ya da değildir diyecek.

lar. Çünkü belediye, itfaiye diyor ki "yangın merdiveni olacak", Kültür Bakanlığı'na bağlı Doğal ve Tarihi Varlıkları Koruma Kurulu ise diyor ki "bir tek çivi çakamazsınız". Satıcı ve dağıtıcıların zaten üst katlarda işi yok. Onlar açısından sertifika sorun olmadı. Ama yayıncıların çoğu alamadı. Dolayısıyla sertifika kriteri 2 yıldır erteleniyor. Sistem çökmüş vaziyette. Ayrıca sayısı milyonlarla ifade edilebilecek kadar bandrol çalıandı. Dolayısıyla 2 yıllık bir stok zaten korsanda. Başından beri, yayıncıların büyük bir kısmının muhalefetine rağmen bandrol sistemini savunan bir insan olarak söylüyorum, bandrol sadece bir yük haline gelmiştir. Dolayısıyla böyle bir "miş gibi yapılan" bir sistem var.

Sistemin çökmesi konusunda neden bu kadar atıl davranılıyor?

2002 sonrası hem Avrupa Birliğine olan ilgi, hem de hükümetin daha iktidar olamamasından gelen güvensizlikle sivil kuruluşlara ve topluma sarılmasından doğan bir balayı dönemi yaşandı. Bu yaklaşık 2-3 yıl sürdü. Bu dönemde hükümet ve onlara bağlı bürokratlar sivil toplum kuruluşlarına, meslek odalarına, sektör temsilcilerine büyük ölçüde kulak verdiler. Korsan maddesi dünyada ilk defa Türk kanununa girdi. Fakat daha sonra 2 gelişme yaşandı. Biri Avrupa Birliği hevesinin zayıflaması, bir diğeri de hükümetin iktidar olması. İktidar olunca yüzünü toplumdan, sivillerden ve meslek örgütlerinden devlete çevirdi. Devlet de kısa bir birikim ile aslında bizim tehlikeli alanlar olduğumuzu, sivillerin başı bozuk olduğunu anlattı galiba ki iş tersine döndü.

Şu anda devletle, hükümetle olan ilişkilerimizde iş birliği ortadan kalktı. Çözümleri başka yerlerde arıyorlar. Kendileri dayatmaya çalışıyorlar. Buna karşı tavır almak lazım. Bütün bunlarla baş edebilmek, yani yaratıcı emek ürünlerinin artmasını, bunların paylaşımının artmasını sağlayabilmek için hepimizin birbirine ihtiyacı var. Yani müzik, film yapımcısıyla yayıncının birbirini-

Bandrolü meslek birlikleri vermeli çünkü biz kimin korsan olup olmadığını biliyoruz. Bu işi sahayı iyi bilen insanların yapması gerekir. Meslek birlikleri güçlendirilmeli.

ne ihtiyacı var. Ve bütün bu dönem gösterdi ki biz ne zaman bir araya gelip, kendi aramızda kendi önceliklerimizi belirleyip tek vücut halinde çıktıysak önemli şeyler yapabildik. Mesela korsanla ilgili konularda yaptık. Mesela en son fikir ve sanat eserleri kanununu, negatif anlamda çok ciddi şekilde değiştirme girişimi oldu. Güç birliği oluşturduk. MESAM, MÜYAP, MSG, EDİSAM, Yayıncılar Birliği, SESAM hep beraber bir araya geldik. Karşı çıkmaya, sesimizi duyurmaya çalıştık, olmadı. Ama sonra bir Pazar gecesi "ne yapayım gidip korsanın elini mi öpeyim?" diyen İbrahim Tatlıses herkese sesimizi duyurdu. Ertesi sabah başbakan talimat verdi ve toplantılar yapıldı. Meclise gittik, o kanun teklifi, maddeler geri çekildi. Kültür Bakanlığı'na gittik. Orada komisyonlar kuruldu. Orada derdimizi anlattık. Bazı kazanımlar elde ettik. Nasıl ettik? İbrahim Tatlıses programında söylediği ve Ali Rıza Binboğa da orada olduğu için. Buket Uzuner ile Murathan Mungan yazı yazdığı için. Çünkü bizim böyle güçlerimiz de var. Sonuç olarak, filmcisi, müzikçisi, yayıncısıyla kültürün taşıyıcıları olarak çok ciddi bir gücümüz var. Bütün bunları bir araya getirmek, beraber davranmak lazım. Bu yapılıyor, yapılmıyor demiyorum. Özellikle son yıllarda bir araya geliyoruz, kendi aramızda konuşuyoruz. Ve bütün bu alanın, kültür dünyasının fikri mülkiyete ilişkin konularına veya başka konulara ilişkin ortak tavır oluşturabiliyoruz.

2007 mevlânâ yılı etkinliklerle kutlanıyor

2007'nin başından beri ülkemizde ve diğer ülkelerde Mevlana'yı anmak üzere birçok etkinlik düzenleniyor. Ülke genelinde gerçekleştirilen sempozyum ve seminerlerde Mevlana'nın felsefesi ele alınıyor.

Mevlana'nın 800. doğum yılı olması nedeniyle Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın UNESCO'ya (Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Teşkilatı) 2007 yılının "Dünya Mevlana Yılı" olması konusunda sunduğu öneri doğrultusunda, UNESCO üye olan ülkelerde Mevlana'nın anılması kararını aldı.

2007'nin başından beri ülkemizde ve diğer üye ülkelerde Mevlana'yı anmak üzere birçok etkinlik düzenleniyor. Ülke genelinde gerçekleştirilen sempozyum ve seminerlerde Mevlana'nın felsefesi ele alınıyor. Sema gösterileri ve tasavvuf müziği dinletileri düzenleniyor. Etkinlikler yıl sonuna kadar devam edecek.

Mevlânâ Oratoryosu

İstanbul Devlet Opera ve Balesi tarafından hazırlanan proje, 2007 sezonunda büyük orkestra ve koro tarafından seslendirildi. Hz. Mevlana'nın doğumunun 800. yılı etkinlikleri çerçevesinde hazırlanan ve Aya İrini'nin mistik ve tarihi atmosferinde seslendirilen yapıtta, büyük orkestra ve koronun yanı sıra Mevlevi müziğine ait enstrümanlar da kullanılmakta.

Türk Tiyatrosu'nun önemli isimlerinden Semih Sergen'in dizeleri ve Can Atilla'nın müziği ile Hz. Mevlana'nın hayatını sanat aracılığıyla sunuldu.

Mevlânâ Senfonisi

Sabri Tuluğ Tırpan'ın 2007 Unesco Mevlana Yılı nedeniyle özel olarak bestelediği 'Mevlana Senfonisi' adlı eser 9 Mayıs'ta Aya İrini Kilisesi'nde sahnelendi.

Sabri Tuluğ Tırpan'ın bestelerin sesiyle Sertab Erener, 'Türkiye'nin İlk Kadın Neyzeni' olarak gösterilen Burcu Sönmez, modern dansı ve yorumlarıyla Ziya Aziz ile Avusturya Senfoni Orkestrası üyelerinden oluşan 'Vienna Classical Players' orkestrası eşlik etti.

Avusturya Liseliler Vakfı ve Avusturya Kültür Ofisi işbirliğiyle gerçekleştirilen 'Kültürleri Kaynaştırmak' adlı konser sanatseverleri mistik bir havanın içerisine çekmeyi başardı.

Sabri Tuluğ Tırpan'ın Paulo Coelho'nun 'Simyacı' ve 'Hac' adlı eserlerinden yola çıkarak yazdığı 'Mevlana Senfonisi', kişinin içsel yolculuğunu ve bu yolculuğu sırasında 'bendeki sen'i bulmasını ifade ediyor.

Maurice Bejart tarafından özel olarak kurgulanmış “Piramid el Nour ve Gülistan (Gül Bahçesi)” adlı 5 bölümlük eserden oluşan “Rumi: Dua ve Dans” koreografisinde 35 dansçı birbirinden farklı müzikler eşliğinde sahnede yer alıyordu.

Mevlânâ ve Bach Divânı

Klasik İran ve tasavvuf müziğinin günümüzdeki en önemli temsilcilerinden Davod Azad, özgün projesi “Mevlânâ ve Bach Divanı” ile 13 Haziran’da İstanbul Müzik Festivali’ne konuk oldu.

Aya İrini Müzesi’nde gerçekleşen “Mevlânâ ve Bach Divanı” konserin ilk yarısında Azad’ın sesinden Mevlânâ şiirleri eşliğinde Bach’ın tanınmış org ve klavye eserleri yer alırken, ikinci yarı, sanatçının kendi bestelerinden oluşuyordu. Sanatçıya konserde farklı disiplinleri birleştiren projeleriyle tanınan viyolonsel sanatçısı Matthew Barley; Berlin Filarmoni Orkestrası’nda önemli şeflerle çalışan Hiroko Imai ve dünyanın aranan tabla sanatçılarından biri olan Sirish Kumar’dan oluşan çokuluslu bir grup eşlik etti.

Barış, kardeşlik ve hoşgörü kültürünün dünyaca tanınan temsilcisi Mevlânâ’nın şiirini, J.S. Bach’ın müziğiyle biraraya getiren Azad, bir yandan da geleneksel İran müziğinin doğaçlamaya yatkın özelliklerinden yararlanıyor.

Rumî: Dua ve Dans” gösterisi

Dünyanın en ünlü koreograflarından Maurice Bejart ve topluluğu “Bejart Ballet Lausanne” 2007 Mevlana Yılı kapsamında 15, 16 ve 17 Haziran’da İstanbul AKM’de özel gösteri düzenlediler.

Béjart Ballet Lausanne’ın İstanbul gösterisi iki ayrı bölümden oluşuyordu. Béjart’ın 50 yıllık kariyerinin bir retrospektifi olarak nitelendirilen “The Best of Maurice Béjart: Aşk ve Dans” adlı ilk bölümde Romeo ve Juliet’ten, Wien Wien, Brel ve Barbara ve Yedi Yunan Dansı’na kadar farklı müzikal ve koreografik tatlar birlikte sunuldu.

Gösterinin ikinci bölümü ise doğumunun 800. yılında tüm dünyada kutlanan 2007 Mevlânâ Yılı için Maurice Bejart tarafından özel olarak kurgulanmış. “Piramid el

Foto: Didem Edman

Nour ve Gülistan (Gül Bahçesi)” adlı 5 bölümlük eserden oluşan “Rumi: Dua ve Dans” koreografisinde 35 dansçı birbirinden farklı müzikler eşliğinde sahneden yer alıyordu.

İKSV 35. yıl etkinlikleri kapsamında ilk defa İstanbul’da sahnelenen gösterinin müziklerini Kudsi Erguner yapmış.

Rumî senfonik gösterileri

BKM prodüksiyonuyla Orhan Şallıel’in projesini hazırladığı, Yılmaz Erdoğan’ın anlatımıyla gerçekleştirilen gösterinin koreografisini ve danslarını da Ziya Azazi hazırlamış.

19 Haziran’da Harbiye Cemil Topuzlu Açık Hava Tiyatrosu’nda sergilenen gösteride senfoni orkestrası ve tasavvuf sazları, polifonik koro ve tasavvuf korusu, anlatıcılar, virtüözler, dansçılar, hafızlar ve neyzenler yer aldı.

Yılmaz Erdoğan’ın Mevlâna rolü üstlendiği gösteride; Hüsnü Şenlendirici, İsmail Tunçbilek, Aytaç Doğan, Ertan Tekin, Atakay Project ve DJ Murat Uncuoğlu’da sahneyi paylaştı.

Sabri Tuluğ Tırpan'ın 2007 Unesco Mevlana Yılı nedeniyle özel olarak bestelediği 'Mevlana Senfonisi' adlı eser 9 Mayıs'ta Aya irini Kilisesi'nde sahnelendi.

Gösteride Mevlâna'nın çocukluğu, evlenmesi, hayatında karşılaştığı ölümler, Şems'in onu yakması gibi Mevlâna'nın hayatından kesitler yer aldı. Ziya Azazi ise, izleyenleri hayran bırakan sema performansıyla mevlevilikten önceki dönemi tasvir etti.

AŞK OCAĞINDA CÂN OLMAK İNSANLIĞIN MİRASI:

Mevlânâ Celâleddin-i Rumî Sergisi

Unesco Mevlânâ yılı etkinlikleri kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen "Aşk Ocağında Cân Olmak - İnsanlığın Mirası: Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî" isimli sergi 18 Haziran'da İstanbul Ayasofya Müzesi'nde açıldı. Sergi, dünya standartlarında gerçekleştirilen ilk ve tek Mevlânâ sergisi olma özelliği taşıyor.

Küratörlüğünü Ekrem Işın'ın yaptığı sergide Mevlâna'yı ve 800 yıl boyunca müzik, edebiyat, hat gibi güzel sanatlar alanlarında toplumu derinden etkilemiş ve öncülük etmiş Mevlevilik kültürünü anlatan eserlere yer veriliyor.

Ayasofya Müzesi'nde özel olarak tasarlanmış geçici bir bölüm içinde gerçekleşecek olan sergide, Konya Mevlânâ Müzesi, Konya ve Ankara Etnografya Müzeleri, İstanbul Türk ve İslam Eserleri Müzesi, İstanbul Divan Edebiyatı Müzesi, Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Yıldız Şehir Müzesi ve İstanbul Sadberk Hanım Müzesi'nden derlenen 200'ye yakın özgün eser yer alacak. Sergi, "Hayatı ve Düşünceleriyle Mevlânâ", Mevleviliğin 800 yılı, "Mevlevi Dergâhı", "Matbah-ı Şerif", Mevlevilikte Giyim – Kuşam", "Müzik ve Sema", "Hat, Edebiyat ve Mevlevilikte Sembolizm" gibi başlıkların yer aldığı 9 ana bölümden oluşuyor.

Sergi, 19 Haziran - 12 Ağustos 2007 tarihleri arasında pazartesi günleri dışında 09.00 ile 18.30 saatleri arasında ziyaret edilebilir.

Foto:Didem Edman

Mevlânâ ve Mevlevilik (*)

Mevlevilik; tamamen sevgi ve hoşgörü üzerine kurulmuş bir müessesedir. Hazreti Mevlâna, yaradana gönül veren, bütün dünyadaki yaratıkları yaradandan ötürü sevmeyi ve bizlere sevgiden söz etmeyi öğreten bir aşk piri-dir.

Denizi bir testiye dökersen ne kadar alır?

Bir günün kısmetini...

İşte deniz nasıl testiye kabın genişliği kadar sığarsa Mevlâna da kelime kalıplarına ve bizim idrakimize, istidadımız nisbetinde sığar. Zaten Mevlâna en kuvvetli, en üstün idrakin de ötesindedir.

Aşık ol aşık, aşkı seç ki sen de seçilmiş bir insan olasın diye seslenir.

Kendi varlığından geçerek Allah'ta fani olmak; yani Allah'a tam bir gönül bağlamak Allah'a giden en kısa yoldur. Gönülünü Hakk'a vermiş bir insanın artık kendi ben-

Klasik İnan ve tasavvuf müziğinin günümüzdeki en önemli temsilcilerinden Davod Azad, özgün projesi “Mevlânâ ve Bach Divanı” ile 13 Haziran’da İstanbul Müzik Festivali’ne konuk oldu.

liği kalmamıştır. Onun her zerresinden işleyen Allah’tır. Böylece o kişi nefesine uyup başkasına zarar verecek kötü işlerde bulunmaz. Allah ahlakına bürünmüştür. Hz. Muhammed ve Hz. Mevlâna bize bu vasıflarıyla örnek olmuşlardır.

Mevlâna cihana sığmayan hudutsuz bir varlıktır. Güzeli, doğruyu, iyiyi, aşkı, hakikati arayanlara müjdelere veren lâhudî sestir. Zulmette kalanlara teselli sunan Rahmani sedadır. Ayrılıktan inleyenlere şifa bahşeden devalı nefestir. İnsana insanı öğretendir. Her şeyin insanda olduğunu ve tüm evrenin insanın emrine verildiğini öğretendir.

Mevlâna büyük bir Hak aşığıdır. Aşkın efendisidir. Aşkta yok olmuştur. Bizzat aşktır. Aşkın ne olduğunu soranlara;

"Benim gibi ol da bil, ister nur olsun, ister karanlık, o olmadıkça, onu tamamiyle bilemezsin." buyurur.

İnsan düşüncesine yepyeni bir mesaj veren ve İslam düşünürlerinin fikir ve sistemlerini, inanç akidelerini ruh, akıl ve sevgi üçgeni içinde sunan, insanlığa ahlak, din, ilim ve akıl yolunda heyecan katarak yeni ufuklar açan Mevlâna Celâleddin-i Rûmi, müstesna yüce bir varlık, ilahi bir ışık, manevi bir güneştir. Onun insan düşüncesine verdiği en büyük mesaj Aşk, Sevgi ve Birliktir.

O, bir veli hüviyetiyle gönüller coşturmuş, bir pir, bir mürşid olan insan aklını nur ile yıkamış, akıl ve gönülleri kirden ve ikilikten kurtarmış ve temizlemiştir.

O, hiçbir şeyi inkar etmez, ama her şeyi birleştirir, bütünleştirir ve sevdirebilir. O kimseyi ayrı görmez; Çünkü O, her şeyin Allah’ın zuhur ve tecellisi olduğunu bilir ve bunu gönlüne ve insan aklına hâl olarak yansıtır.

Mevlâna, aziz ve yüce bir üstattır. Tek başına bir sistemdir, bir hayat ve düzendir. Ahlakı, ilmi, hikmeti, sevgisi, akli, tavrı, idraki, davranışları ve her şeyi ile yüceltiği öğreten bir HAL ABİDESİ’dir. Peygamber’in gerçek temsilcisi, aşkın ve aklın en yüksek ögesi ve gerçeğidir.

İnsan yaratılmışların en şerefliisidir düsturuyla; her dilden, her dinden, her renkten insanı kucaklayan Hz. Mevlâna sevginin, barışın, kardeşliğin, hoşgörünün sembolüdür.”

(*Bu yazı, TC Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 2007 Mevlana Celaleddin Rumi 800. Doğum Yıldönümü olması sebebiyle hazırlanan www.mevlanayili.gov.tr internet sitesinden aynen alınmıştır)

Beastie Boys

Yazı: Türkşan Zeytinoğlu

güneşle değil, müzikle ısınalım

Live Earth, küresel ısınmaya karşı dünya çapında düzenlenen ve omurgasını müziğin oluşturduğu bir büyük buluşma. İstanbul ilk kez Live Earth konserlerinin yapılacağı dokuz şehirden biri olacaktı ama olmadı. Canlı performanslı bir konser düzenlenemese de şehirden küresel ısınma karşıtı çalışmalarıyla tanınan ABD eski Başkan Yardımcısı Al Gore geçti...

Live Earth'ün Türkiye'deki organizatörü Purple Concerts, uzun tartışmalardan ve belirsizliklerden sonra İstanbul'da tüm çabalara rağmen canlı performanslı bir konser düzenlemenin, zamanın azalması nedeniyle mümkün olmadığını açıklamıştı. Bunun üzerine 'Live Earth'e sadece seyirci kaldık.

7 Temmuz'da gerçekleşen Live Earth konserlerinde Madonna, Metallica, Foo Fighters, Red Hot Chili Peppers, Bon Jovi, Roger Waters ve daha birçok dünya starı sahneye çıktı. Live Earth ile 'SOS-Tehlike kapıda' mesajını, dünya genelinde 2 milyar izleyici görüntü ve ses yoluyla, 120 ülkedeki konser katılımcıları da doğrudan sahneden aldılar.

Live Earth konserleri, dünyanın bugün en önemli sorunlarından biri olan küresel ısınma-küresel iklim değişikliği konusunda insanlığı bilgilendirmek, bilinçlendirmek ve harekete geçirmek amacıyla kurgulanmış. İklim Koruma Birliği (The Alliance for Climate Protection) ve Sivil Toplum Kuruluşları (STK) tarafından yürütülen "Live Earth"; uzun yıllar sürmesi planlanan bir kampanya. Eski ABD Başkanı Al Gore da hem İklim Koruma Birliği Başkanı hem de "Live Earth" ortağı olarak bu anlamlı çabanın savunucularından.

Bir dönem Bob Geldof'un önderliğinde, Afrika'daki açlıkla mücadele eden ülkelere yardım amaçlı düzenlenen Live Aid konserlerinin 21. yüzyılda kabuk değiştirmiş hali gibi Live Earth. Zaten gerisinde müzik dünyasının yakından tanıdığı, Live Aid konserlerinin yaratıcısı Kevin Wall var. Wall, 2005'te başlattığı Live Earth'ü daha

şimdiden gelenekselleştirmiş durumda. Bu konserler dizisinde yer almak katılan sanatçılar için bir nevi prestij.

Madalyonun öteki yüzü

Gerçi madalyonun öteki yüzünde böylesine büyük çaplı organizasyonların ciddi boyutta çevre kirliliğine neden olduğu ve bu yönüyle de küresel ısınmanın artmasına katkıda bulunduğu yolunda sorular var.

12 Haziran'da Çırağan Otelinde yapılan Live Earth İstanbul ayağının basın toplantısı çok büyük bir ilgi gördü. Live Earth Türkiye Temsilcisi Şebnem Dönmez'in davetiyle salona giren Al Gore, İstanbul için "dünyanın mücevheri" tanımını yaparak konuşmasına başladı. "Uygunsuz Gerçek" belgeselindeki tespitlerinden yola çıkarak herkesi dünyanın verdiği SOS çağrısına kulak vermede davet eden Al Gore, konuşmasında eski bir Afrika sözüne de atıf yaparak, "Eğer hemen gitmek istiyorsanız tek başınıza hareket edin, eğer uzağa gitmek istiyorsanız birlikte gidin, biz uzağa ve çok hızlı gitmek zorundayız" dedi.

Kyoto ve Antartika'dan müzik seslerinin dinleneceği 7 Temmuz'u küresel ısınma konusunda uzun yıllar sürecektir çabaların bir başlangıcı olarak gören Al Gore, İstanbul'un bu büyük resimde yer almasından dolayı duyduğu mutluluğu dile getirdi.

Ne yazık ki bu seneki Live Earth'de yer alamadık. Umarız organizatörler ve bürokratlar bir dahaki sefere daha çabuk davranırlar ve hayatımızın en büyük sorununu gündeme getiren bu konserlere ülkemiz de katılır.

demir hayat ile mesam sağlık sigortası

MESAM' ın üyelerine 2001 yılından beri sunduğu özel toplu sağlık sigortası hizmeti 2007-2008 döneminde de Demir Hayat Sigorta ile devam ediyor.

Sanatçıların hemen hemen hiçbir sosyal güvenceye sahip olmadığı ülkemizde MESAM' ın üyelerine sağladığı sigorta uygulaması çok büyük önem taşımaktadır. 6 yıl önce Yönetim Kurulu Üyesi Uğur Başar'ın girişimiyle sınırlı bir bütçeyle başlayan uygulama bugün büyük kazanımlarla MESAM Üyeleri'nin hizmetinde. MESAM Sağlık Sigortası, sağlık harcamalarının yol açtığı ekonomik sorunlardan uzakta, kaliteli sağlık hizmetlerine kolayca ulaşılmasını sağlayan, Türkiye çapındaki zengin anlaşmalı kurum ağı ve manyetik kart uygulamasıyla pratik ve kullanılması kolay, üyelere özel bir programdır. Üyelere özel olarak düzenlenen poliçe modelinin sektör genelinde, son derece ihtiyaca yönelik ve geniş teminatlı bir paket olduğu görülmektedir. MESAM Sağlık Sigortası hem ayakta hem de yatarak tedaviyi kapsamakta olan tam bir özel sağlık sigortasıdır.

3 alternatif teminat yapısı içeren sigorta ana poliçenin kapsamı; yatarak tedavi teminatı limitsiz %100 sigortadan, ayakta tedavi teminatı limitsiz %80 sigortadan karşılanmaktadır. Bu poliçe tüm hastanelerde geçerlidir. Geçerli olan, anlaşmalı hastaneler www.demirhayat.com.tr internet adresinde mevcuttur.

2. Alternatifte; Yatarak tedavi teminatı limitsiz %100 sigortadan, ayakta tedavi teminatı sigortadan 1,500.00.- YTL limitli olup %80 ni sigortadan karşılanmaktadır. 3. Alternatifte ise; Yatarak tedavi teminatı limitsiz olup %100 ü sigortadan karşılanmakta, ayakta tedavi teminatı bulunmamaktadır. Bu 2 ve 3 alternatif poliçeden sigortalıların prim farklarını kendileri ödeyerek faydalanabilmesi amacıyla ek olarak hazırlanmıştır.

Bu yıl ki sigorta poliçesinde, mevcut kanser tanısı olan ve tedavisi süren sigortalıların tüm tetkik ve tedavileri ile yeni kanser tanısı koyulan sigortalıların ilk teşhisten sonra yatarak ve ayakta tetkik ve tedaviye yönelik tüm tazminat taleplerinde "devlet üniversitesi hastaneleri" kullanımıyla daha iyi sağlık hizmeti alınması sağlanmıştır. Kanser rahatsızlığı ile ilgili limiti olan sigortalılar için devlet üniversitesine ilişkin uygulama geçerli değil-

Sağlık Sigortası, sağlık harcamalarının yol açtığı ekonomik sorunlardan uzakta, kaliteli sağlık hizmetlerine kolayca ulaşılmasını sağlayan, Türkiye çapındaki zengin anlaşmalı kurum ağı ve manyetik kart uygulamasıyla pratik ve kullanılması kolay, üyelere özel bir programdır.

dir. Sigorta kapsamında ayrıca 40 yaş üstü MESAM üyeleri için Kontrol Mamografisi ve yine 40 yaş üstü üyelerimiz için kontrol amaçlı PSA testleri 1 defaya mahsus % 100 ü sigortadan karşılanmak üzere Demir Hayat A.Ş. nin yönlendireceği hastanelerde yapılması gibi haklar yer almaktadır.

Sigortalanma kriterlerine haiz olan üyeler MESAM sağlık fonu tarafından sigortalanmaktadır. Üyelerden kesinti yapılmamakta, Genel Sekreterlik bütçesinden karşılanmaktadır. Bu fondan yararlanamayan üyeler ise yıllık sigorta prim tutarını, Demir Hayat Sigorta'ya kendileri ödeyerek özel sağlık sigortası hizmetinden yararlanabilmektedirler. Grup Sağlık Sigortası prim ödemeleri %25 peşin, geri kalanı takip eden aylarda 5 eşit taksit şeklindedir. Üyeler, aynı zamanda primlerini ödemek kaydıyla eş ve çocuklarını MESAM' a tanınan özel şartlar çerçevesinde sigortalatma hakkına da sahiptirler. Sigortası devam eden üyelerin Demir Hayat Sigorta Kartları bu yıl da aynen geçerlidir.

Bu yıl ki sağlık sigortasına hak kazanma kriterleri şöyle belirlenmiştir. Mayıs 2006 – Mayıs 2007 tarihleri arasında brüt telif geliri 1140 YTL ve üzeri olanlar Ana Poliçe'den, 865 YTL ve üzeri olanlar 2. Poliçe'den, 480 YTL ve üzeri olanlar da 3. Poliçe'den yararlanabilmektedir.

Demir Hayat Sağlık Sigortası, MESAM üyelerine ve ailelerine isimlerine özel manyetik kartlar ile yurt genelindeki yaklaşık 1200 anlaşmalı sağlık kuruluşunda ayakta tedavide P.O.S ve SYS aracılığı ile provizyon desteği sağlamaktadır. Yatarak tedavi teminatında yazılı provizyon talepleri ise, 365 gün 24 saat 444 04 04 numaralı hatta hekim ve hemşirelerden oluşan Alarm Merkezi tarafından karşılanmakta olup aynı zamanda tıbbi danışmanlık ve ambulans organizasyonu da gerçekleştirilmektedir. 444 04 04 numaralı hattan 365 gün 24 saat hizmet veren Alarm Merkezi, hızlı, profesyonel, deneyimli hemşire ve doktorlardan oluşan kadrosuyla zamanında müdahale ederek kötü sonuçlanabilecek pek çok vakayı

olumlu neticelere ulaştırmaktır.

MESAM bünyesinde sigortalanmak "sigortalılık hakları" açısından da avantaj getirmektedir. Sigortalılık süresince ortaya çıkabilen ve de devamlılık arz etmesi muhtemel rahatsızlıklar, grup poliçelerinde zaman zaman limit ve ek prim uygulamaları ile zaman zaman hastalığın cinsine göre bu uygulamaya dahi gidilmeden sigorta teminatları içinde yer almakta ve sigortalının sigorta haklarının devamlılığı sağlanabilmektedir.

MESAM' ın üye ve bağımlılarına sunmuş olduğu sağlık sigortası programını kapsayan Demir Hayat Sağlık Sigortası SES ürünü hakkında her türlü bilgi ve sorularınızı cevaplandırmak, ilk defa sigortalı olmak veya yenilenenizi yaptırmak için 0 212 288 68 51'den aşağıdaki yetkililere ulaşabilirsiniz:

Şule T. YAPRAKLI : 248
Seyhan Terzi : 254
Ahmet Rafi Konar : 329

MÜŞTERİ HİZMETLERİ:

(Dahili Numaralar: 299- 311- 308- 269- 323)

doğumunun 100. yılında ahmet adnan saygun

Cumhuriyet döneminin ünlü bestekarı
Ahmet Adnan Saygun'un 100. doğum yılını kutluyoruz...

Ünlü bestekar Ahmet Adnan Saygun'un 100. doğum yılı İstanbul Müzik Festivali kapsamında kutlandı. 9 Haziran'da Aya İrini Müzesi'nde gerçekleşen konserde Rengim Gökmen yönetimindeki Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, ülkemizin en önemli piyanistlerinden Gülsin

Onay'a ve başarılı kemancımız Özcan Ulucan'a eşlik etti. Ahmet Adnan Saygun'un ritm ve melodi bakımından Türk halk ve sanat müziklerinin etkilerini taşıyan yapıtlarının seslendirildiği konserde bestecinin Gülsin Onay'a ithaf ettiği 2. Piyano Konçertosu da çalındı.

Hayatı ve eserleri

7 Eylül 1907'de İzmir'de doğan Adnan Saygun, İzmir İttihat ve Terakki İdadisi'ndeyken, okulun müzik öğretmeni İsmail

Zühtü Bey'in kurduğu dört sesli koroya katıldı. Onun önerisiyle Rossati adında bir öğretmenden piyano dersi aldı. Sonra Macar Tefik Bey'in öğrencisi oldu. Okulu bitirince, üniversiteye girmeyerek kendini tümüyle müziğe verdi. 1923 sonlarında, o yıl İzmir'e yerleşen Hüseyin Saadettin (Arel) Bey'den iki ay kadar armoni dersi aldı. Daha sonra kendi kendine armoni bilgisini ilettili ve kontrpuan çalıştı. 1926'da Ankara Musiki Muallim Mektebi'nde verdiği bir sınavdan sonra İzmir Lisesi'nde müzik öğretmenliği yaptı.

1928'de açılan sınavı kazanarak müzik öğrenimi görmek üzere, devlet bursuyla Paris'e gönderildi. Ünlü müzik okulu Schola Cantorum'da Vincent d'Indy, Eugene Borrel, Boubertbielle, Amedee Gastoue gibi öğretmenlerin derslerini izledi. 1931'de Türkiye'ye dönünce Ankara Musiki Muallim Mektebi'nde kontrpuan öğretmenliğine atandı. 1934'te kısa bir süre 'Riyaset-i Cumhuriyet Orkestrası'nı (Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası) yönetti. 1936'da İstanbul Belediye Konservatuvarı'na (İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı) öğretmen atandı. Aynı yıl Türkiye'ye gelen Macar besteci Bela Bartók'nun Anadolu gezisine katıldı. Bela Bartók ile Adana'nın Osmaniye ilçesinde incelemeler yapan Saygun, birçok halk ezgisini notaya aktarmıştır. Aynı zamanda İstanbul Belediye Konservatuvarı'nın arşivindeki çalışmalarıyla Karadeniz oyun havalarını da notaya aktarmıştır. 1939'da Cumhuriyet Halk Partisi'nin müzik

9 Haziran'da Aya İrini Müzesi'nde gerçekleşen Adnan Saygun'u Anma Konseri'nde Rengim Gökmen yönetimindeki Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, ülkemizin en önemli piyanistlerinden Gülsin Onay'a ve kemancı Özcan Ulucan'a eşlik etti.

danışmanlığına ve Halkevlerinin müzik müfettişliğine getirildi. 1940'ta birkaç arkadaşıyla birlikte "Ses ve Tel Birliği" adlı bir dernek kurdu. Bu dernek Batı müziğini çeşitli dönemlerine ait kor yapıtlarının seslendirildiği birçok konser düzenledi, müzik konusunda kitaplar ve broşürler yayımladı.

1946'da Ankara Devlet Konservatuvarı'nda öğretmenliğe dönen Saygun, bir süre sonra kompozisyon bölümünün başına getirildi ve 1972'ye kadar bu kurumda kaldı. 1960-1965 yıllarını kapsayan dönemde Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu üyeliğinde bulundu. 1972-78 arasında TRT Yönetim Kurul üyeliği yaptı. 1973'te İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda (Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı) etnomüzikoloji ve kompozisyon dersleri verdi. Uluslararası Halk Müziği Konseyi'nde yönetim kurulu üyeliği yaptı, 1971'de kendisine "devlet sanatçısı", 1985'te "sanatçı profesör" unvanları ve 1981'de de "Atatürk Sanat Armağanı" verildi. Ahmet Adnan Saygun 6 Ocak 1991'de vefat etti.

Türk Beşleri arasında yer alan Adnan Saygun, ritm ve melodi bakımından Türk halk ve sanat müziklerinin etkilerini taşıyan yapıtlarında, zaman zaman izlenimci, zaman zaman da romantik estetiğe bağlı kaldı. Çok sa-

yıda beste yaptı. "Özsoy" (Feridun, 1934) adlı tek perdelik operası, Cumhuriyet döneminin ilk operasıdır. "Taşbebek" (1934), "Kerem" (1947-52), "Köroğlu" (1973) ve "Gılgamış" (1962-83) öbür operalarıdır. "Yunus Emre" (1946) adlı bir oratoryo, "Bir Orman Masalı" (1939-43) adlı bir bale müziği bestelemiştir. Saygun'un ülke sınırları dışında adını duyurmasını sağlayan ilk olay, 1947'de Paris'in Pleyel salonunda Lamoureux orkestrası tarafından Yunus Emre Oratoryosu'nun seslendirilmesidir. Aynı yıl International Folk Music Council'a yönetim kurulu üyesi seçilmiştir.

1949'da Fransa Milli Eğitim

Bakanlığı'nın Palmes Academique nişanını; 1955'te Federal Almanya'nın Frederick Schiller madalyasını; 1958'de İtalya'nın Stella Della Soliderieta nişanının birinciliğini ve aynı yıl İngiltere'nin Harriet Cohen Uluslararası Müzik Ödülü'nün Jean Sibelius kompozisyon madalyasını almıştır. Macar besteci Bela Bartók ile yaptığı çalışmalar dolaşmasıyla Macaristan Hükümeti tarafından 1981'de Budapeşte'de Bartók Armağanı'na değer bulunmuştur. 1986'da Bartók'u Anma Komitesi tarafından düzenlenen Pro Cultura Hungarica ödülünü almıştır.

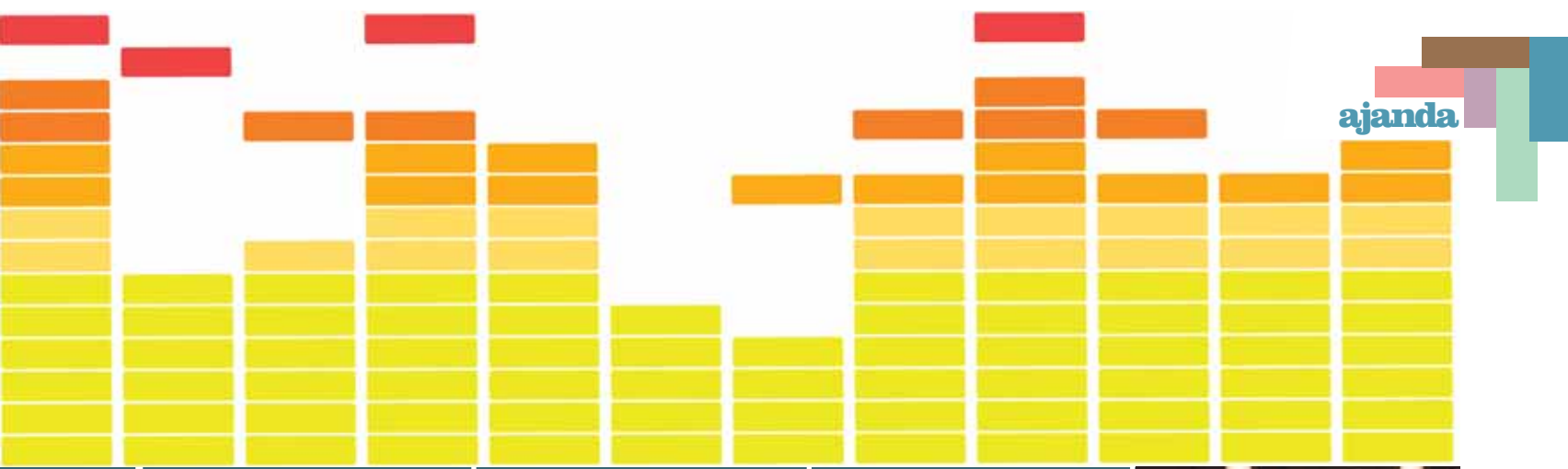
Asıl adı Salayı İren olan Nilüfer Saygun, Budapeşte Müzik Akademisi virtüözlerindendi.

temmuz - ağustos 2007

<p>14 TEMMUZ CUMARTESİ Mastival Parkorman Echoes Production</p> <p>LİSANSLI</p>	<p>15 TEMMUZ PAZAR Masstival Parkorman Echoes Production</p> <p>LİSANSLI</p>	<p>18 TEMMUZ ÇARŞAMBA Lionel Richie İstanbul Arena (İstanbul Arena)</p> <p>LİSANSSIZ</p>	
	<p>19 TEMMUZ PERŞEMBE Chaka Khan İstanbul Arena (İstanbul Arena)</p> <p>LİSANSSIZ</p>	<p>20 TEMMUZ CUMA Zucchero İstanbul Arena (İstanbul Arena)</p> <p>LİSANSSIZ</p>	<p>24 TEMMUZ SALI Air Kuruçeşme Arena (BKM)</p> <p>LİSANSLI</p>
		<p>27 TEMMUZ CUMA Sezen Aksu Harbiye Açık hava (Most Production ve Artı 3)</p> <p>LİSANSLI</p>	<p>28 TEMMUZ CUMARTESİ Sezen Aksu Harbiye Açık hava (Most Production ve Artı 3)</p> <p>LİSANSLI</p>
<p>30 TEMMUZ PAZARTESİ Erkin Koray Harbiye Açık hava (Most Production ve Artı 3)</p> <p>LİSANSLI</p>	<p>31 TEMMUZ SALI Cesaria Evora Harbiye Açık Hava (Most Production ve Artı 3)</p> <p>LİSANSLI</p>		

<p>2 AĞUSTOS PERŞEMBE</p> <p>Candan Erçetin Harbiye Açıkhava (Most Production ve Artı 3)</p> <p>LİSANSLI</p>	<p>3 AĞUSTOS CUMA</p> <p>Candan Erçetin Harbiye Açıkhava (Most Production ve Artı 3)</p> <p>LİSANSLI</p>	<p>5 AĞUSTOS PAZAR</p> <p>Nilüfer Harbiye Açıkhava (Most Production ve Artı 3)</p> <p>LİSANSLI</p>	
<p>6 AĞUSTOS PAZARTESİ</p> <p>Ajda Pekkan & Konuk: Semiramis Pekkan Harbiye Açıkhava (Hitt Prodüksiyon)</p> <p>LİSANSSIZ</p>	<p>7 AĞUSTOS SALI</p> <p>Jose Feliciano Harbiye Açıkhava Tiyatrosu (Hitt Prodüksiyon)</p> <p>LİSANSSIZ</p>	<p>8 AĞUSTOS ÇARŞAMBA</p> <p>Sibel Can Harbiye Açıkhava Tiyatrosu (Hitt Prodüksiyon)</p> <p>LİSANSSIZ</p>	<p>14 AĞUSTOS SALI</p> <p>Aşkın Nur Yengi & Yaşar Harbiye Açıkhava (Hitt Prodüksiyon)</p> <p>LİSANSSIZ</p>
<p>15 AĞUSTOS ÇARŞAMBA</p> <p>Duman "Sürpriz Konuklarıyla" Harbiye Açıkhava (Hitt Prodüksiyon)</p> <p>LİSANSSIZ</p>		<p>17 AĞUSTOS CUMA</p> <p>Ebru Gündeş & Serdar Ortaç Harbiye Açıkhava (Hitt Prodüksiyon)</p> <p>LİSANSSIZ</p>	<p>24 AĞUSTOS CUMA</p> <p>BarışaRock Mehmet Akif Piknik Alanı Sarıyer (BarışaRock İnsiyatifi)</p> <p>LİSANSLI</p>
<p>1 EYLÜL CUMARTESİ</p> <p>Rock'n Coke Hezarfen Hava Alanı (Pozitif)</p> <p>LİSANSLI</p>			

MESLEK BİRLİKLERİNDEN LİSANS ALMADAN KONSER ORGANİZE ETMEK FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNUNA AYKIRIDIR. YASA UYARINCA LİSANSSIZ OLARAK KONSER ORGANİZE EDEN KİŞİ VE KURUMLARIN HUKUKİ VE CEZAI SORUMLULUKLARI DOĞMAKTADIR.

KEFİLSİZ
NAKİT kredinizi
şimdi alın,
ödemeye
KASIM'da
başlayın.

movida plus map

FORTIS

Bu krediyle neye ihtiyacınız varsa hemen alıyor ve
3 ay boyunca bize hiçbir geri ödeme yapmıyorsunuz.

www.fortis.com.tr | 444 0 144